NAGY-KANIZSA, 1890. szeptember 6-án. 36-ik szám Huszonkilenczedik évfolyam

Előfizetési ár:
egész évre . . . 5 frt — —
fél évre . . . 2 frt 50 kr.
negyedévre . . . 1 frt 25 kr.
Egyes szám 10 kr.

HIRDETÉSEK
8 hasábos petitsorban 7, másodszor 6, s minden további sorért 5 kr.
NYILTTÉRBEN
petit soronként 10 krért vétetnek fel. Kincstári illeték minden egyes hirdetésért 30 kr fizetendő.

ZALAI KÖZLÖNY.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez anyagi részét illető közlemények pedig a kiadóhivatalhoz bérmentve intézendők:
Nagy-Kanizsán takarékpénztári-épület.
Bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.
Kéziratok vissza nem küldetnek.

A nagy-kanizsai „Kereskedelmi Iparbank", a „n.-kanizsai önkéntes tűzoltó-egylet", a nagy-kanizsai kisdednevelő egyesület", a „nagy-kanizsai keresztény jótékony nőegylet", a nagy-kanizsai izr. jótékony nőegylet", a „szegények tápintézete", a „soproni kereskedelmi iparkamara" nagy-kanizsai külválasztmányának hivatalos lapja.

HETENKINT EGYSZER, SZOMBATON MEGJELENŐ VEGYES TARTALMU HETILAP.

Az állam-, társadalom- és tanítókhoz.

A magyar néptanitók működésének üdvös eredményeről elismerőleg nyilatkozik a sajtó, a közvélemény. A magyar néptanitó csak kötelességet teljesit, melynek jutalma az önérzet. Nagy feladat, nagy nemzeti czél lebeg a tanitóság előtt, melynek érdekében nevel, tesz, hat és buzdit, nemzeti czél a magyar nemzet gyermekeit egy egységes testté tömöriteni. Czélja, hogy a haza minden gyermeke nemzetiségi különbség nélkül, csak a magyar hazáért tudjon lelkesedni, mert ha csak a magyar haza iránti szeretet dobogtatja minden honfi szivét, nincs az a földi hatalom, mely erőt tudna venni rajta.

Hogy azonban a tanitók működésének eredménye mégsem felel meg teljesen a várakozásnak, annak egyedüli oka, hogy közoktatásügyek vezetői ben nem lehetnek kellőleg tájékozva a magyar népiskolának a közműveltségre ható fontos befolyásáról. A népiskola ma versenyintézete a felekezeteknek, a nemzetiségi érdekelteknek. Csak a magyar tannyelvű iskolák állnak a magyar kulturpolitika szolgálatában. Más tannyelvű iskolákban a szétválási törekvéseket istápolják, a magyar nemzet elleni gyűlöletet élesztik, a magyar közjegot nem respektálják. Bezzeg másképen van ez a Porosz-, Lengyelországban. A porosz államesme megizmosodása csakis a népiskoláknak köszönhető. A tanitás középpontja a német nyelv s a tanitás szelleme csak egy fötényező befolyása alatt áll, mindenütt a porosz állam érdekeit érvényesiteni. A hol nem sikerül, szabad csatlakozást kivinni, ott az erőszakos bekebelezés módjához fordulnak. Ilyen iskolapolitika mellett a magyar államesme is megizmosodna. Ezen tehát változtatni kell, mert ettől függ a magyar haza jövője, ez szoros összefüggésben áll a magyar haza létkérdésével.

Mit csináljanak kedves horvát testvéreink? Antonovacz községben a községbeli reformatus lelkésznek a községi elöljáróság részéről szigoruan meg van tiltva a bevándorolt magyarokat magyarul tanitani és ünnepnapok alkalmával magyar isteni tiszteletet és predikációt tartani. Erre természetesen csak nem terjedhet ki az intéző körök figyelme. Egy fürdőhelyen a fürdőigazgató betiltotta a magyar czigánynak a magyar nótákat. Ez már több, mint szemtelenség! E baj tisztelt olvasóim, társadalmi jellegű. Nagyon sokat elnézünk! A túlságos figyelmesség helyett — a magyarokkal nem tudókkal szemben — több sovinismust ajánlunk. Valóban bottrányos, hogy egy-két ember kedvéért, a kik nem tudnak vagy nem akarnak magyarul megtanulni, egesz társaságok németül beszélnek. Én folyékonyan beszélek németül, de bárki szólit meg németül, annak magyarul azt felelem: „Nix dájcs!" Sovinistának mondanak ugyis. Hát ha sovinistáknak mondanak bennünket, legyünk sovinisták.

Magyarországon csak magyar tannyelvű iskolák legyenek, ezt követeljük az államtól s hogy a magyarok soha se tájcsoljanak semmiféle német kedveért, ezt kérjük a társadalomtól.

ALIQUIS.

III. Nyilvános elszámolás.

A n.-kanizsai épülő félben levő evang. templom s lelkészlak építési költségeihez járultak a II-ik nyilvános elszámolás óta:

Knausz Boldizsár . . .	10 frt — kr.
Strém Bernát	1 „ — „
Wenczel Rezső	1 „ — „
Erdődy Lajos	1 frt — kr.
N.-Kanizsai takarékpénztár	50 „ — „
Tripammer Gyula . . .	1 „ — „
Wuszti Lajos	3 „ — „
Milhoffer Ödön	3 „ — „
Lackner Mátyásné gyűjtőivein:	
Talafausz János	— „ 50 „
Ott Károly	— „ 50 „
Jellenics	— „ 30 „
Kotik	— „ 40 „
Walluer	— „ 30 „
Wikolinczky	— „ 30 „
Breglei	— „ 20 „
Kohn Józsefné	— „ 50 „
Rosenfeld Vilmos . . .	— „ 50 „
Beirl Ferencz	— „ 50 „
Herky Ödönné	— „ 40 „
Pottyondi Józsefné . . .	1 „ — „
Visszják Józsefné . . .	— „ 40 „
Sojkovics Anna	— „ 40 „
Vernigg	— „ 50 „
Schid	— „ 30 „
Mind	— „ 30 „
Them	— „ 20 „
Kulik	— „ 50 „
Winkler	— „ 20 „
Ungár	— „ 30 „
I. raeiita hitközség . .	50 „ — „
Erdélyi Mihály és társai .	25 „ — „
Dr. Rótschild Samu . .	10 „ — „
Czegledi népbank . . .	1 „ — „
Összesen:	164 frt 40 kr.
I. és II. alatt elszámoltatott:	1802 „ 10 „
Begyült eddig:	1966 frt 50 kr.

Fogadják a kegyes szivű adakozók ez épitkező gyülekezet legforróbb, leghálásabb köszönetét.

További kegyes adományokat a szent czélra méltóztassék az evang. lelkészi hivatalhoz juttatni.

Nagy-Kanizsa, 1890. évi szept. 4-én.

Lengyel Lajos s. k. gyülek. felügyelő. Thomka Endre s. k. gondnok a pénztárnok.

Hutter Lajos h. lelkész.

Zalavármegye szabályrendelete a tüzrendészetről.

(Folytatás.)

Ha az első beszerzés költségeinek fedezésére a tüzoltási alap nem lenne elégséges, a hiány községi pótadó kivetése utján fedezendő.

18. §. A pusztákés majorok, valamint a nagyobb épületek tulajdonosai puttonyvagy targoncza-fecskendő tartására kötelesztetnek.

19. §. Minden háztulajdonos köteles viztartó és hordozható edényt udvarában vizzel megtöltve tartani, továbbá köteles egy csáklyát s háza magasságának megfelelő létrát és pemetet beszerezni. Ezen eszközök a tulajdonosok házszámaival jelölendők meg

20. §. Minden község köteles a lakosság számarányához képest, de legalább két éji őrt alkalmazni, kik minden gyanus egyént kiléte után kérdeznek, esetleg letartóztatva a biró elé kisérik, gyanus világosság okát kipuhatolják, tüzvész esetén pedig a lakosságot a harang félreverése s a tüz helyének kikiáltása által figyelmeztetik és egyuttal minden kihágás vagy büntény elkövetését lehetőleg meggátolják. Nagy községekben valamint oly kis községekben is, a melyeknek anyagi ereje megengedi, rendes fizetéssel ellátott éji őrök alkalmazandók — 20 éves korukat be nem töltött egyének éji őrökül nem alkalmazhatok.

Különös viszonyok között, ha a közbiztonság veszélyeztetett érdekei kivánják, jogában áll a felsőbb hatóságnak elrendelni hogy bizonyos községekben az éji őrök száma a szükségességhez tartómára szaporitassék Ily esetben a hatóság az éji őri szolgálatot külön intézkedéssel szabályozhatja.

Az éji őrök szabályszerű kirendelése valamint a felügyelet az iránt, hogy a kirendelt őrök rendesen teljesitik-e kötelességüket, a községi biró kötelessége, ki annak elmulasztása esetén az 1886. XXII. t.-cz 90 és következő §-ai értelmében büntetendő.

Ha a kirendelt éji őr meg nem jelenik, vagy egyébként kötelességét nem rendesen és pontosan teljesiti, kihágást követ el és ezen szabályrendelet értelmében büntetendő.

A községek az éji őri szolgálatot a tüzőrségi szolgálattal kapcsolatosan is berendezhetik.

21. §. A községi elöljáróság a tüzoltó parancsnokság közbenjöttével a körülményekhez képest többször s különösen búcsúk, vásárok előtt. hosszabb időn át uralgó szárazság vagy szelek alkalmával, de legkevesebb kétszer egy évben általános tüzvizsgálatot tart, a tüzveszélyes bajok elháritását szükség esetében az illetőnek költségére elrendeli s eszközli a háztulajdonosok által tartani kötelezett oltószerek, vizkészlet meglétét s jókarban tartását a kéménynek tiszta volták ellenőrzi Eljárásáról külön jegyzőkönyvet vezet melyet esetről-esetre a felügyeletet gyakorló tüzoltó parancsnoknak betekintés végett bemutatni köteles.

II. FEJEZET.

Tüzjelzés.

22. §. Ki a községben kitört tüzet vagy tüzveszélyt észrevesszi, köteles azt azonnal köztudomásra hozni.

23. §. A más községben észrevett tüzet tartozik az észrevevő tartózkodási helye birájának, a rendőrségnek és a tüzoltóságnak haladéktalanul jelenteni.

24. §. A községi biró köteles intézkedni. hogy a tüzvész kitörésének hire úgy helyben, mint a kerülethez tartozó s ha az szükséges. más szomszéd községekben is lehető gyorsan elterjedjen, utóbbi esetekben lehetőség szerint lovas tüzjelentők által Ezen kivül a községi biró, illetőleg az előljáróság vagy tüzoltóságnak megbizott tagjai szükség esetén a lakosságot a vizberdásra házanként felszólitják s a vonakodók neveit feljegyezve, a főszolgabirónak megbüntetés végett bejelentik. A főszolgabiró is azonnal értesitendő, ki — ha lehetséges — a tüzvész helyén megjelenni köteles.

III. FEJEZET.

A községi tüzoltóság szervezése.

25. §. A vármegye községei tüzoltó kerületekbe osztatnak be.

26. §. A tüzoltó kerületek beosztását a járási főszolgabiró az illető községek meghallgatásával eszközli. — A beosztási tervezet az alispánhoz jóváhagyás végett felterjesztendő.

A beosztás körül felmerülő panaszok felett az alispán végérvényesen határoz.

27. §. A tüzoltó kerületek szervezésénél irányadó szempont, hogy a kölcsönös segitség gyorsasága és sikeressége a községek egymástól való távolsága, vagy lényeges közlekedési akadályok miatt hátrányt ne szenvedjen.

28. §. A nagyobb és tehetős községek önmagukban képezhetnek tüzoltó kerületet; azonban oly kisebb községek csatlakozását, melyek más községekhez czélszerűen nem csatlakozhatnak, vissza nem utasithatják.

29. §. A kerület központjául azon

Tárcza.

Indulóban.

Letelt a szünidő, távozom a háztól,
Zokogva bucsuzom édes jó Anyámtól!
Vassal pántolt ládám most záródik össze,
Ez a „láda" anyám régi ismerőse.

Szülői tanácsra nyilik apám ajka,
Példás szorgalomra hogy fiát sarkalja;
Minden távozáskor régi, uj tanácsok
Tanitják ismerni ex önző világot!

Mig kis „diák" voltam, anyám arra intett:
„Övd meg édes fiam szivedben a hitet,
A sors csapási közt, bármilyé veszteségben
Megnyugtató lángja kis szivedben égjen!

Zágjon felette bár tornyot döntő vihar
S vigye kis sajkádat bősziil hullámival:
Tedd ösze imára kis kezedet szépen,
Mentő csillag derül számodra az égen!"

Mikor nagyobb lettem s gondolkozni tudtam:
„Vigyázz, el ne essél a kőszirtes utban,
Kis diák pályádnak nemsokára vége:
Hallgass édes fiam anyád beszédére:

A rossz társaságot kerüljed el messze,
Mert aki ebbe jut, az örökre vesszve,
Erény, honszeretet legyen a jelszavad,
Sorsod ha kitűnet, el ne bizzad magad . . ."

Ily jó tanácsokkal lát el engem-Anyám
Most is, hogy bucsucsók zaitlett meg ajkán
Elől járt a kocsi, távozni kell látom!
Csak még egyet . . . . százat csókolok anyám.

Apám is komolyan, illettődve nézi,
Amint anyám fiát csókokkal tetézi
S azt gondolja mig köny bull fia szemébül:
Könnyei hullásán boldogsága épül!

POLGÁR BÉLA.

A szép feleség.

— Beszély az élet után. —

Irta: VACHOTT SÁNDORNÉ.

(Folytatás.)

Anna, mintha édes álomból ébredt volna fel, csak a kérdés ismétlése után válaszolhatott.

„Holnapra igérkezett," viszonzá szelidan, „de . . . ."

„De?" kérdé élénken Aurora.

„De tudja az ég, ugy tetszik, mintha néhány nap óta valami változást vennék rajta észre s ez, lásd, nyugtalanit néha. — Szólj, Aurorám," folytatá egyszerre, fürkésző, bár nyájas tekintettel. „Mondd meg öszintén, nincsen-e nektek együtt valami titkotok?"

Auróra még halványabb lett.

„Mily gondolat!" mondá alig hallhatólag s csaknem láthatón remegve.

„Azért kérdem kedvesem," folytatá az előbbi, „mert az egyetlen egy gondolat nyugtatott csak meg, Gyula változására nézve, hogy talán közelgő születés napomra van valami tervetek. — Hiszen értesz?" mondá. „Valami meglepetés?"

„Ne tovább, Annám" szólt Aurora, hirtelen félbeszakitva őt. „Nekem semmi tervem sincs Gyulával együtt."

„Tudtam, hogy nem csalódhatom!" Mondá Anna, felvidulva. „Hasztalan minden tagadás, nyugtalanságod elárulja, hogy igazságom van. De ne aggódjál legkevésbbé se, Gyula semmit sem fog sejteni, ha holnap, mint igérte, csakugyan eljö. Hiszen hogy is lehetett volna másképp! Mi okozná elfogultságtokat, ha együtt vagytok? — Azt csak nem akarod velem elhitetni, arra csak nem beszélsz rá, hogy Gyulémat féltsem tőled? — tőled, Aurorám, kiben jobban megbizom, mint önmagamban." Tevé hozzá, szeretettel simulva halvány barátnőjéhez s oly boldog, oly nyugodt vala e mellett fiatal arcza, hogy Aurora alig viselhette el e tiszta szemek szerető tekintetét.

„Az valóban szép, mulatságos volna, ha Gyulát kellene tőlem féltened." Rebegé mosolyogni törekedve, halk, szakgatott hangon.

„És pedig, hidd el, szinte kedvem volna benneteket egymástól félteni," szólt az elfogulatlan gyermek, a legmeghittebb bizalom nyájasságával. „Úgy szeretlek, ugy csodállak mindkettőtöket, mikép néha szinte alig foghatom meg, hogy nem egymást, hanem engem szerettek mindketten úgy, mint én benneteket. — S olyankor aztán, lásd Aurorám, mily bohó, mily esztelen vagyok én, sirnom kell mély hálámban, oly megáldottnak, oly gazdagnak érzem magamat Gyula szerelme s a te barátságod által."

És Anna kék szemeit valóban könnyek töltek meg, de a boldogság és hála tiszta, szent könnyei, midőn barátnője keblére borulva, egész szivéből megölelte őt. Aurora szemeiből is kicsordult két nehéz, forró csepp s lepergett a halvány, megindult arczon s oly soká, oly hosszan tartá karjai közt barátnéját, mintha hátártalan fájdalma ellen védpaizsul szoritaná őt szivéhez, hogy meg ne szakadjon.

Soká sétáltak még ezután a beszélgettek majd régi emlékeikről, majd a jövő felől, de mig Anna szemei előtt a mult és jövő mindig csak a kedves, a boldog jelenbe olvadt, Aurora visszatekintve, nem talált vigaszt s előre nézve, nem reményt, melylyel a jelen fájdalmát elüzhetné.

Midőn megváltak, az óra éjfélre járt már s az előbb csillagos, s holdvilágtól deritetett égen sötét, őszi felhők tornyosultak, kevés percz s az eső nagy cseppekben megkezdé hosszu időre működését Esett, egyre esett, kisérteti zuhogással töltve meg a néma éjt. A patak áradni kezdett, az utakat sár lepte el s a fák sárgult lombjait megfürészté s leverte és rázta lassanként az eső az utolsó levélkéig, a fel-fel támadó széllel versenyezve.

IX.

Nem kisértjük meg festeni az érzéseket, mikkel Aurora, megválva Annától, szobájába vonult.

Pamlagára vetvén magát, először a heves zokogásban tört ki a fájdalom, mintha mindaz, mi szivét nyomta, könyekbe olvadhatott volna . . . . Majd fölemelkedék s kigyuladt arczai, s lázas fényben égő szemei többet fejeztek ki, mint mennyit szó mondhatott volna. Nagy, igen nagy fájdalommal látszék küzdeni. Szerette volna kitépni a szivet, mely oly forrón és oly vétkesen merészelt érzeni.

„Másnak jegyesét, barátnőm jegyesét szeretni!" Susogta önkényteleül s agyában és leikében úgy égetett a szörnyű gondolat, mintha csak egy hajszálnyira volna az örüléstől.

És még sem lehet, még sem tud megválni szerelmétől a szív, minél inkább rüzd ellene, annál nagyobbá válik, minél inkább nyomná, annál nagyobb hatalomra kap.

Óh, ha volna szó, azt kifejezni, mi a fiatal asszony lelkében e pillanatokban véghez ment, ha csak gyönge viszhangját adhatnánk is reményeket s örbizalmat romboló fájdalmának, megértheténk, — oh, szörnyü kimondani! az öngyilkosoknak végpillanatait.

Ha e perczben láthatta volna Aurora saját duli vonásait, megborzad önmagától.

De mi ez? — A tétovázó szemek egyszerre nyugponton találtak volna? S a szív, mely megszakadni vágyott, enyhülést?

Mint a koldusnő, ki sötét éj váratlanul fellobbanó világa mellett pillantja meg örökre elveszettnek hitt kincseit, Aurora végkétségbeesésében ösztönszerüleg menekült gyermeke bölcseje mellé.

Im, ott térdel, kezeit összekulcsolva s könyázott arczát égbez emelve. — Imádkozni látszik.

Szegény eltévedt gyermeke az elbiházott anyai nevelésnek! ha a kötelességérzet kellőleg ki lett volna fejlesztve gyöngéden érző szivében, a női lélek ezen legszilárdabb támasza soha nem válhatik vala a kétségbeesés martalékává, soha nem térdel kis alvó védangyala mellett bünbánó s önmagával meghasonlott kebellel . . . .

Hajnal felé volt már az idő, midőn Aurora végre csöndesen fölemelkedék a kis bölcső mellől. — Soká, igen soká néze még azontul is a gyermek kigyuladt,

község jelölendő ki, a melyben önkéntes tüzoltó egylet van; ha pedig ily község a kerületben nincsen, rendszerint az a község, a melyből a közlekedés a kerület többi községeivel leggyorsabban történhetik. — Ha a kerület két községből áll, a központot a nagyobbik község fogja képezni.

30. §. A több községből álló kerület feladata kiterjed:

a) Közös tüzoltó eszközök beszerzésére.

b) A szolgálati szabályzatban meghatározott közös tüzoltó gyakorlatokban való részvételre.

c) Tüzvész esetén a kölcsönös védelemre.

Ezen közös feladatokon kivül minden község tüzoltósága a helyi tüzőrségi feladatokat önállólag is teljesiteni köteles.

31. §. A tüzoltó kerületek közös ügyei felett a kerület községeinek képviselő testületei a központi község birájának elnöklete alatt határoznak.

32. §. A község minden férfi lakosa 20—50 éves koráig tüzoltó szolgálatot teljesiteni tartozik.

33. §. Ezen személyes szolgálati kötelezettség alól kivétetnek.

a) Kik testi fogyatkozásaik miatt a tüzoltó szolgálat teljesitésére nem alkalmasak.

b) Minden állami és törvényhatósági hivatal főnöke.

c) Posta és távirda személyzet.

d) A vasuti személyzet.

e) A közpénztárak kezelői és ellenőrei.

f) Magánházaknál a ház körül teljességgel nem nélkülözhető cselédség.

34. §. Ezen személyes kötelezettség megváltható, a váltság dij minden személy után évenként 2 frtban állapittatik meg, s közigazgatási uton a közadók módjára hajtandó be

35. §. A községi elöljáróság köteles azon egyéneket, kik a 32. §-ban irt személyes kötelezettség alá esnek, vagy magukat ez alól megváltani óhajtják, minden év november havában összeirni, s úgy a személyes kötelezettséget teljesitőkről, mint a megváltást igénybe vevőkről nyilvántartási jegyzéket vezetni és a következő év első hónapjában be nem fizetett dijak behajtása iránt intézkedni.

A községi elöljáróság a tüzoltó kötelesek névjegyzékét deczember hó 1-ig közszemlére kiteszi s kihirdeti, hogy a névjegyzék ellen a kihirdetéstől számitott 8 nap alatt az érdekeltek a községi képviselőtestülethez felszólamlást adhatnak be. — A képviselőtestület határozata a közigazgatási bizottsághoz felebbezhető, melynek határozata végérvényes.

36. §. A befolyó megváltási dijak községi tüzoltói segély alap czimén valamely jóbitelü pénzintézetben gyümölcsözőleg kezelendők.

Ezen segélyalapból a működésében önhibáján kivül szerencsétlenül járt tüzoltó a kár és munkaképtelenség mérvéhez képest a lehetőségig segélyezendő. — A segély az illető körülményeihez képest egyszer mindenkori kielégités, vagy állandóan huzandó évi segélyösszegből, teljes munkaképtelenség esetén községi ápolás, ellátásból állhat. Ezen alapból jutalmazandók a tüzvésznél magukat kitüntetett tüzoltók is.

A segélyalap gyarapitható adományok és alapitványok és a községi képviselőtestület által a szükség mérvéhez képest a községi költségvetés terhére megszavazott összegekkel.

A segélyalap az ezen §-ban meghatározott czélokon kivül semmi más czélokra nem forditható.

Több községből álló kerületekben a segélyezési kiadásokhoz és a jutalmazásokhoz mindegyik község segélyalapja a népesség aránya szerint hozzájárul.

37. §. A segélyalap felett az illető község képviselőtestülete rendelkezik, arról a községi biró a községi háztartás szabályai szerint rendes számadást vezet, s azt a község képviselő testülete a községi zárszámadással együtt megvizsgálja és a törvényhatósághoz felülvizsgálat végett felterjeszti.

(Folyt. köv.)

Hirek.

— **Kinevezés.** A zala-egerszegi pénzügyigazgatóság Hegel Victor keszthelyi és Sárecz Ignácz nagy-kanizsai lakosokat a keszthelyi, illetve nagy-kanizsai adóhivatalhoz dijtalan adóhivatali gyakornokjelöltekké nevezte ki.

— **Felolvasás.** Eperjessy István fővárosi tisztelt munkatársunk az iskolaszer kiállitás gazdasági csoportjában mult szombaton nagyszabásu értekezést tartott a selyemhernyó tenyésztéséről, érdekesen mondva el a selyemhernyó fejlődését, életét s a selyemiparnak hazánkbani állapotát. A hallgató közönség nagyobbrésze hölgyekből állott. Befejezéskor zajosan meg éljeneztetett s értekezése köztetszést aratott.

— **Sárga-fekete zászló** lengett az „Arany Szarvas" vendégfogadó épületén, e szokatlan jelenség után tudakozódva, tudtuk meg, hogy Forinyák Gyula altábornagy adlátus ur volt ott szállva. S mig itt volt, kis zászló tüzetett ki; eltávoztakor Gróf Schlippenbach honvédlovas dandárparancsnok szállt az „Arany Szarvas" vendégfogadóba s nagyobb zászló tüzetett ki a második emeleti ablakon. Éjjel pedig vörös lámpás jelzi a dandárparancsnok szállását.

— **Veni Sancte.** A nagy-kanizsai kath. főgymnasium tanuló ifjuságának beiratkozása megtörtént és pedig az I. osztályba 60, többen jelentkeztek ugyan, de ministeri rendelet folytán e szám a maximum. II oszt. 49. III. 52. IV. 50. V. 31. VI. 35. VII. 17 és VIII. osztályba 24. összesen 318. Veni Sancte szept. 3-án a felső templomban megtartatott s nem aug. 31-én, mint az előbbi számunkban tévesen közöltetett.

— **Szerencsétlenség.** Aug. 30-án a Nagy-Kanizsán összpontositott honvédség, mintegy 1200 ember 8 dobossal a kis-kanizsai határban volt gyakorlaton, visszajövet az erős dobolástól két ökör megvadult s neki rontottak a tömör sorokban szemközt jövő honvédeknek. Közülök ennek folytán hárman súlyosan megsebesültek. Az egyiknek mellén ejtett mély szurást a bőszült állat s a másik kettő is sulyos sérülést szenvedett. Az orvosok egyike lováról lebukott, de komolyabb baja nem történt.

— **A déli** vasuttársaság vonalain szeptember 1-től kezdve a viteldij 15%-al olcsóbb. A térti jegyek maradtak ugy, mint előbb valának.

— **Soldner (Hirschl) Julcsa** széptehetségü fiatal operaénekesnő, városunk szülöttje pártolói és tisztelői kérelmének engedve, f. hó 21-én délután 4 1/2 órakor az „Arany szarvas" szálloda nagytermében tiszteletére rendezendő matinéen hangversenyezni fog. Már több izben volt alkalmunk a fiatal művésznő énekében gyönyörködni, és örvendünk, hogy erre ismét alkalom nyilik.

— **A szt.-István napján** tartott népünnepély alkalmával felülfizettek: Ledofszki Ármin 1 frt, Fodor József 1 frt, Kugler Antal 1 frt, Keller Mátyás 40 kr, Kürschner Ignácz 40 kr, Olvashatlan 50 kr, Keller Ignácz 50 kr. Pintér Sándor 1 frt, Fischer Ferencz 50 kr, Unger Ullmann-Elek 1 frt, Neu József 1 frt, Irmler József 1 frt, Markus Frigy. 40 kr, Tivolt János 2 frt, Fiálovics Lajos 1 frt, Szabó István 2 frt, Weiller Izidor 50 kr. Ifj. Csemits Károly 1 frt, Bubik Nándor 2 frt, Fagyas Lajos 1 frt, J. K. 1 frt, J. Denneberg és Weiss 1 frt, Ebenspanger 2 frt, Löwinger Ignácz 1 frt, Dobrin Jenő 1 frt, Olvashatlan név 1 frt, Ifj. Blau Károly 1 frt, Morandini Robert 1 50 kr, Gsettner Salamon 2 frt, Miltényi Sándor 50 kr. Olvashatlan 1 frt, Zathureczky 2 frt, N. J. 50 kr, Hertelendy Béla 5 frt, Dr. Benczik 1 frt, Olvashatlan 1 frt, Pfaff 1 frt, Hirschl Alsó-domboru 5 frt, Rott Miksa 60 kr, Dr. B. B. 20 kr, Koronczi N. 20 kr, Kalivoda János 2 frt, Csillag Béla 30 kr, Hiczelberger György 30 kr, Oszterhuber László 60 kr, Dr. Hauser 20, Szabó Imre 70, Klapper János 10 kr, Rosenfeld Lajos 70 kr, Kovács Mihály 50 kr, Szijártó plébános 70 kr. Feiglstock 60 kr, Olvashatlan név 40 kr. Bubik Nándor 1 frt Lirheim Lajos 60 kr, Stáncsics N. 20 kr, Bubik Nándor 2 frt, Oroszváry Gyula 5 frt, Kripáczné 2 frt. A t. felülfizető urnők és urak fogadják a rendező bizottságnak hálás köszönetét.

— **Névmagyarositás.** Krátzert Frigyes keszthelyi illetőségü b.-sz.-györgyi lakos vezetéknevét „Erődi"-re magyarositotta.

— **Rablás** az oltárczi erdőben. Charger Mihály pákai lakos megelégedetten ballagott haza felé a kanizsai vásárról — irja levelezőnk — mert sertéseit jó áron, hetven forintért eladta. Az oltárczi erdőben egyszerre csak négy fegyveres ember támadta meg. „Honnan jösz, hová mégy? — Van-e pénzed?" — kiáltá az egyik. Charger panaszos hangon felelte, hogy nincs biz ő neki egy árva fityingje se, mert Kanizsán az „uraknál" volt, a hol 40 frtot kellett neki fizetni s haza felé még költségre sem maradt. Pénzét — szerencséjére — még Kanizsán sapkája bélésébe s csizmája szárába rejtette el, zsebeiben csupán 15 frtot hagyott, a megszólitó ekkor neki esett s a szegény embert arczul verte, azután pedig társainak segitsével kimotozta s a zsebeiben lévő pénzt elvette tőle. Majd egy fa mellé állitották Chargert s odakötözték. Mindez délután 3 órakor történt. Másnap reggel 8 óra tájban egy asszony jött arra s megszabaditotta kötelékeitől. — Charger azt hiszi, hogy ez asszony nem volt más, mint az egyik rabló álruhában. A hatóság erélyesen nyomozza a rablókat, de még nem sikerült nyomukra akadni.

— **Iskolai ünnepély.** Perlak város derék elöljárósága szept. 8 án lélekemelő ünnepélyt tart, ugyanis e napon nyittatik meg a 26 ezer frt költséggel épült állami elemi népiskolának uj épülete főispán ur ő méltósága és megyei kir. tanfelügyelő ur jelenlétében. Muraköz magyarositására kétségtelenül nagy szolgálatot tesz e nagyszabásu intézkedés. Perlak város hatósága hazafias felhivást intézett a népnevelés barátaihoz, hogy az ünnepélyen minél számosabban jelenjenek meg Zalavármegyéből. A nevezetes mozzanaton lapunk is képviselve lesz felelős szerkesztője által.

— **Zrinyi harangja.** Egy taszári polgárember pinczét ásott a háza alatt s ásás közben egy szép öt mázsás harangot talált. A leletet bejelentették a főszolgabiró utján az alispánnak, ki felirt a m. n. muzeum igazgatóságának, hogy a harangot régész szakértő által vizsgáltassa meg; annyival inkább is, mert a taszári plebánia levéltárában levő régi okmányban az van, hogy a Szigetvár ostroma elől menekülő nép a vár három harangját és templomi edényeit az ostrom előtt elhozta Szigetvárról és Taszáron elásta. A harang, melyet a plebánián őriznek, igen szép és kitünő hangja van; az ásást folytatni fogják, miért felkérték a piárista kormányzót, hogy az esetre, ha az ásatás folytán a lelet helyén levő házban kár esnék, azt téritse meg. Hiszik, hogy e kérés teljesitését a kormányzó megtagadni nem fogja, miért lehet remény — ha a régi okmány csakugyan igazat mond — hogy a szigetvári hős másik két harangja, templomi edényei, sőt talán egyéb emléktárgyai is előkerülnek.

— **Gyászhir.** Mély részvéttel vettük a jó Pulay bátyánk halálhirét, vele egy küzdelemteljes, de mindvégig jókedélyü tanférfiu szállt sirba. A családi gyászjelentés következőleg szól: Özv. Pulay Károlyné szül. Miskey Mária a maga és gyermekei: Judith, Károly, Mária Terézia, Elek és Róza nevében fájdalomtól megtört szivvel jelenti feledhetlen férjének, illetve édes atyjuknak Pulay Károly kántor-tanitónak f. é. augusztus hó 31-én reggel 4 órakor, életének 73-ik, boldog házasságának 39-ik és kántor-tanitói működésének 49-ik évében a halotti szentségek ájtatos felvétele után végelgyengülés következtében történt gyászos elhunytát. Az engesztelő szent mise-áldozat f. é. szeptember hó 2-án délelőtt 9 órakor fog a helybeli plebánia-templomban a Mindenhatónak bemutattatni. A boldogultnak hült tetemei f. évi szeptember hó 2-án délelőtt 10 órakor fognak a helybeli róm. kath. sirkertben örök nyugalomra tétetni. F.-Hahót, 1890. augusztus hó 31-én. Áldás és béke hamvain!

— **Birtokvétel.** Ebenspanger Lipót ismert nagykereskedő örökáron megvette a palini uradalomnak ujnépi- és hamuszini birtok részét 247 ezer forintért.

— **A pécsi kir.** közjegyzői kamara tisztujitó közgyülésén megválasztattak: elnökké (egyhangulag) Bánffay Simon kir. tanácsos, alelnökké Plihál Ferencz nagykanizsai, jegyzővé Plainer Lajos sásdi kir. közjegyzők. Választmányi rendes tagok: Plihál Ferencz. Visy Lajos (Mohács), dr. Cottely Géza (Bonyhád), dr. Külley Zoltán (Siklós). Póttagok: Plainer Lajos és Laubheimer Oszkár (Alsó Lendva).

— **Heti biztosok** a kisdednevelő egyesület ovodáiban e héten Bogyay Ödönné és Sebestény Lajosné választmányi tag urnők.

— **Lóverseny.** A m. kir. 3-ik honvéd lovas dandár tisztikara f. szept. 14-én a kis-kanizsai határban tiszti és legénységi lóversenyt rendez. Kezdetét veszi délután 2 órakor; ez nap este az „Arany Szarvas" disztermében tánczmulatság lesz.

— **Spitkó Lajos** tankerületi kir. főigazgató aug. 30-án tette le a vallás- és közoktatásügyi miniszter kezébe a főigazgatói esküt. Az uj főigazgató született Szepesmegyében Leibiczon 1846-ban. Gymnasiumi tanulmányait jeles sikerrel elvégezvén, a budapesti egyetemen a bölcsészeti tanfolyamot hallgatta, hol „Educatio Graecorum cum educatione Romanorum componitur" czimü pályamüvével elnyerte a Pasquich-féle jutalmat. A tanári vizsgálatot 1869 ben jeles sikerrel tette le. Első tanári szolgálatot a sátoralja-ujhelyi gymnasiumnál helyettes tanári minőségben teljesitett, de 1872-ben csakhamar szabadságot kapott, és állami ösztöndijjal két évre külföldre küldetett, hol egyetemeket látogatott és a tanügyi viszonyokat tanulmányozta. Ezután 1874-ben rendes tanár lett az aradi kir. főgymnasiumnál. Mint aradi tanár „A latin nyelv a rokon nyelvek körében" czimü nagyobb tanulmányát irta, melyet a magy. tud. Akadémia 1877. évi nagygyülése dicsérettel tüntetett ki. Ugyanezen időben munkatársa volt a Philologiai Közlönynek, a Tanáregyesületi Közlönynek, több napilapnak és egyik szerkesztője az 1882-ben kezdődött és nyilt felfogása által a tanári körökben szivesen fogadott Középiskolai Szemlének. Jelentékenyebb dolgozatai ez időből: „Az indogermán összehasonlitó nyelvészet ujabb iránya," — „Az uj grammatikusok és alapelveik," — „A reáliskolai kérdésről." — „Észrevételek a középiskolai törvényjavaslathoz". — E mellett tevékeny részt vett az aradi Kölcsey irodalmi-egyesület müködésében. Egyik ott tartott felolvasása „A görög szinházról" külön füzetben és a Lehr-Riedl-féle Magyar Olvasókönyv III. kötetében látott napvilágot. Az 188[illegible] ben a beszterczebányai kir. főgymnasium igazgatójának nevezték ki. Ez időtől fogva kizárólag ezen intézetnek és a paedagogiai irodalomnak élt. — Igazgatói müködése alatt irt főbb dolgozatai: „Mit tehetünk még középiskolai oktatásunk emelésére?" — „A módszertani tanácskozásokról," — „Ifjusági könyvtári szabályzat," — „Az ókor ismertetése gymnasiumainkon," (felolvasás a budapesti philologiai társaságban). — „Az egységes középiskola kérdése." — A gymnasiumi német nyelvi tanterv," — „Az év végi vizsgálatok" (felolvasás a budapesti philologiai társaságban). E dolgozatok részint a fővárosi tudományos folyóiratokban, részint önállóan jelentek meg. Az 1889. évben a beszterczebányai tankerület ideiglenes vezetésével bizták meg. Mint ideiglenes főigazgató nagy súlyval emelte fel szavát a közoktatási miniszter által egybehivott görög nyelvi enqueten, s fontos része van az uj törvény előkészitésében, majd a törvény megalkotása után ugyancsak a minszteriumban, a törvény végrehajtásának czéljából egybehivott főigazgatói értekezleten. Ily tágköri irodalmi és paedagogiai müködés után a legszebb reményeket füzhetjük az uj főigazgató müködéséhez.

— **Meg[illegible]beli lótenyésztőink** figyel-

---

egészséges arczocskáját, soká figyelé édes, nyugodt szenderét s a gyöngéd csókban, mit ajkai a kisded homlokára leheltek, megtört szivének minden áldása, minden szeretete egyesülve volt.

Nyugodt, bár igen halvány arczczal lépett ezután iróasztala mellé s papirt és tollat véve, irni kezdett:

„Kedves Annám! Ne kivánj tőlem hosszú, részletes vallomásokat, — számot adni, e pillanatban, egymással meghasonlott érzelmeimről, képes nem volnék. — De mit tudni kivántál, elfogultságom okát jegyeseddel szemközt, azt egy szóval megfejthetem: szeretem őt ugy, mint soha senkit nem szerettem, — úgy, hogy soha többé boldog nem lehetek. A feloldhatlan láncz, mely férjemhez köt, a legkinosabb teher volna rám nézve, ha nem tudnám, hogy épen ez az, mi a te boldogságodat legalább biztositja. — Mert tudd meg Annám, miként ha kárhoztatható vagyok is, hogy egy érzést nincs erőm leküzdeni, az legalább mentségemül szolgálhat, hogy jegyeseddel szerelmemet soha nem sejtettem. Én holnap férjem- és gyermekemmel együtt igen hosszú időre, talán örökre, távozom e helyről, hogy boldogságodnak utjában ne legyek. Bocsásd meg Annám az érzést, melyről nem tehetek, hisz nyugalmammal, feldúlt életboldogságommal fizetek meg érte."

Tovább nem folytathatta. A toll kiesett kezéből s feje élettelenül hanyatlék asztalára.

E pillanatban csöndesen föltárult a szomszédterem ajtaja s az ájult nő felé férje közelite. — A szeretet ijedségével sietett Aurórához Gárday Kálmán, midőn észrevette állapotát, s a leggyöngédebb ápolással igyekezett életre ébreszteni.

Mielőtt azonban jó szándoka sikerülhetett volna, szemei történetesen a levél sorain akadtak meg. Alig futott át pár sort, midőn halványult arczczal fölemelte azt s szép, ájult feleségét magára hagyva, a levéllel együtt szobájába zárkozott.

X.

Mig Aurora, a földi szenvedések legmagasabb fokát elérve, végmenedékét lelke jobb részének ösztönzésére, kötelességei hü betöltésében reménylé föltalálni, ezalatt férje nagy lépésekkel sétált fel s alá szobájában.

A világi különczre nézve, ki életunalomból házasodék csak néhány év előtt, mint emlitők már, Kedhelyiék családélete oly átalakitólag hatott, hogy nemcsak fájva gondolt egész multjára, de először életében a jövő felett is aggodalommal kezde tünődni.

Aurora szépsége, mint tapasztalánk, első pillanattól fogva hatást gyakorolt reá, oltárhoz azonban mégis csak azon nyomoru gondolattal vezette őt, mint fogja majd szép feleségét bámulni a világ. — De mi után már teljes mértékben élvezte azt is, unni kezdé a világ elismerő hódolatát, s őt e csodaszép hölgy bájainak diadala végre sértette is fölébredt férfiasságát s titokban boldogtalanabb vala, mint felesége sejthette volna.

Szerencsére, Aurora épen legjobbkor kivánt visszavonulni s falusi magányukban, Kedhelyiék jótékony befolyása alatt, a különcz érteni kezdé a családélet valódi hivatását s csak miután ezt megérté, akkor vette észre, vagy inkább ismerte el magában, mennyire szereti Aurorát s mint elvolt eddig tévesztve egész élete.

„Ha anyai nevelés fejlesztette volna szivemet, ha életem első hatásait a kedves, régen elporlott anya szeretetének köszönhettem volna, egészen más ember válik belőlem." Gondolá sétája közben, mig Aurora a szomszéd szobában a legélénkebb önvád és fájdalommal küzdött. „Óh, az árva kincsek halmazán is koldus a szegény napszámosasszony gyermekéhez képest, ha mindennapi kenyerét könyeivel sózza is az anya. — De hát Aurora? folytatta mintegy megdöbbenve, szünet után. „Hiszen őt anyja nevelte s vajjon ő inkább értette-e, mint én, az élet legmagasabb czélját?"

E pillanatban, mintha nője szobájából fájdalmas zokogást hallott volna.

„Mi ez? Aurora sirna?" kérdé önmagát, mélyen megindulva „Szegény asszony! hát ő is szenved, mint én s pedig mindketten oly boldogok lehettünk volna! — Aurorát anya nevelte, de oly anya, ki nem érdemes szent hivatására, oly anya, ki nem érté nemének egyszerü s oly magas feladatát s gyermeke feldúlt boldogságáért Isten előtt felelős."

Szivének keserüségét Aurora zokogásának hallása fokozta igy fel. Hisz ugy szereti feleségét, hogy akár életét adná boldogságáért, — most már nem ámitja magát s félre téve minden különczködést, egyedül csak családélet után törekednék, — s Aurora mégis sir.

Csöndesen az ajtó felé közelite, hogy lábaihoz borulva, feltárja előtte egész szivét. — A kilincs már kezében is volt. De nem, csak hadd sirja ki magát, talán keble majd megkönnyül s annál fogékonyabb lesz vallomásai megértésére.

Ismét sétálni kezdett tehát a szobában tele szent magas föltételekkel Aurora jövőjére nézve.

„Oly boldognak kell lennie, mennyire e pillanatban szenved, ha életembe kerülne is," tevé hozzá, mindinkább fölgerjedve a behallatszó fájdalmas hangokra, s érdekes halvány arcza csaknem fenyegető kifejezést nyert e pillanatban.

Künn nagy cseppekben esett az őszi eső, s a tomboló hideg szél meg-megrázta szobája ablakait. A kőfeszület lába egészen vizben állott már a patak kiáradt medréből, — s az eső mégis csak esik, hiszen a setét felhő is, valamint az emberi sziv, csak ha jól kisirhatta magát, akkor könnyül meg.

Aurora szobájában lassanként minden elcsöndesült. Az óra hajnal felé mutatott már, ha künn a nagy borulat éjjelre nem igen oszlott is még.

Kálmán végre bátorságot vönikinyitni neje szobája ajtaját s belépett.

Mint a megtört liliomszál, halvány arczczal, ájultan feküdt iróasztalánál a szép feleség. Kálmán a legélénkebb fájdalommal s legnagyobb gyöngédséggel, pillanat alatt mellette termett, de szemei véletlenül a balvégzetü sorokra estek.

Isten irgalmazzon azoknak kik önmaguk vetnek véget szenveeéseiknek!

* * *

Aurora, komornája ápolására, — ki nem győzve várni urnője csöngetését, hivatlanul belépett, — több óráig tartó ájulásából végre magához tért.

Hosszabb idő múlt el anélkül, hogy képes lett volna meghatározni, mi idézte elő rázkódását. — De a növekvő életerővel visszatért lassanként az emlékezet is s Aurora rémülve lépett iróasztalához.

„Szent Isten! mi történt levelemmel?"

Komornáját azonnal kérdőre vonta, de ez egyáltalán véve nem tudott semmit a dolog felől.

„Ha férjem vette volna magához — mert más itt nem lehetett" — gondolá elborzadva. — Néhány pillanat alatt összeszedve minden erejét, csöndesen férje szobája felé indult.

Az ajtót zárva találta.

„Bocsáss be, Kálmánom!" Mondá halk, remegő hangon.

Semmi válasz.

S másodszor és harmadszor is megkisértett bebocsátatást kérni, de másodszorra s harmadszorra sem kapott választ.

Oly halványan, mint fehér reggeli öltönye, kimerülve dőlt ezután pamlagára.

Kálmán sem a reggelinél, sem az ebédnél meg nem jelent.

A szerencsétlen asszony feszült várakozásában, döbbenve figyelt minden kis neszre s világosan hallá, midőn férje délután két óra körüi hevesen csöngetett, s megjelenő legényének szokatlan kemény, szigoru hangon igy szólt:

„Siess ezen levéllel, még pedig lóhalálában, Somlay Gyula nagyságához s mondd meg neki szóvai is, hogy még ma elvárom.

Aurorora szive borzadva szorult össze.

Nehány percz mulva felhallatszott a tova száguldó paripa dobogása.

A szegény asszony leborult és imádkozott.

(Vége köv.)

mébe ajánljuk, hogy a zalamegyei lótenyésztés emelésére engedélyezett általános lótenyésztési jutalomdijosztás szeptember 14-én d. u. 3 órakor tartatik meg Zala-Egerszegen, mely alkalommal szopós csikóval bemutatott anya kanczák számára öt dij, (24, 16, 12, 10, 8 ezüst forintos), három évee kancza csikók számára négy dij (20, 12, 10, 8 db. ezüst egy forintos) lesz kitűzve, mint az utczasarkokon kiragasztott hirdetményen olvasható: pályázhat minden zalamegyei tenyésztő, ha községi elöljáróséggal igazolhatja azt, hogy a szopós csikóval bemutatott anyakancza már a csikó születése előtt tulajdona volt vagy pedig hogy a kiállitott hároméves kanczacsikó egy, az ellés idejekor birtokában volt anyától származik és általa neveltetett. A jutalomdijosztásból csak az angol telivér és a muraközi (néri) jellegű lovak vannak kizárva. A pályázók kötelesek szeptember hó 14-én reggel a helyi hatóságnál jelentkezni, nol további utasitást nyernek. A muraközi (néri) jellegű lovak jutalmazására 120 db. ezüst egy forintos dorditatik és ezek jutalomdijosztása Cáktornyán szept. 15 én, Alsó-Lendván szept. 26-án és Perlakon szept. 17-én tartatik.

— **Fürdőből.** Hozzánk küldött fürdői kimutatások szerint: Uj Tátrafüreden aug. 25-ig 1934, — Balaton-Füreden aug. 25-ig 1432 folyószámban 2475. — Daruvárott aug. 25-ig 1148 fürdővendég jelentkezett.

— **Horváth Laczi** jeles zenetársulata Konstantinápolyból szerencsésen haza érkezett, egyébről nem, csak a nagy meleségről és a kutyák sokaságáról panaszkodnak, de még egyről is, hogy a háremben csak a négy fal között játszottak, senkit sem láttak, annál több csendes sóhajt hallottak. Első felléptük ma lesz az „Arany Szarvas" vendéglő helyiségeiben. Láttuk a zultán által adott kitüntetési ezüst érmet, melyen rávésve van Horváth Laczinak aug. 8 1890

— **Ratonasag köréből.** Szept. 8 án, hétfőn érkezik Nagy-Kanizsára a 48 ik gyalogezred 3 dik uj zászlóalja Rév-Komáromból. Szept. 12 én jő Nagy Kanizsára Zoltán vezérőrnagy, honvéd lovassági felügyelő s itt marad 17-ig. Szept. 24-én ismétlő fegyverek begyakorlására 400 honvéd érkezik városunkba. Október 3-ára pedig 400—400 ujoncz hivatott be a közös hadsereghez, és a honvédséghez.

— **Diszkeritös.** A „Polgári Egylet" kertjének diszkeritése épitését Sallér Lajos épitőmester ur megkezdette. Nagyban fogja emelni a Sugár-ut csinosságát.

— **Baleset** ért egy honvedet péntken, a midőn Kanizsáról Berzenczére utaztak. Egy tiszt ugyanis átadta lovát egy gyalogos honvédnek vezetni, árokboz értek, melyen a ló nem akart átugorni, persze csinját-binját nem értette a bakahonvéd s ő előbb átugrott, gondolván, hogy a ló is átugrik, ha kantárszárát huzza, a ló azonban felülötte fejét s a baka bele esett az árokba, hol lábát törte s vissza szállittatott a katonai kórházba.

— **Meghalt a** közkórházban az a szakácsné, ki a mult héten II E. urnál a konyhában fénymáz-forrázásból égési sebeket kapott.

— **A lóverseny-sport** iránt szinte rohamosan nő az érdeklődés országszerte. A budapesti lóversenyek alatt tizezrek totalizálnak a fővárosiak és a Budapestre utazottak közöl. Minthogy a totalizálásnál nem a szerencse, hanem a beavatottság és a szakértelem döntenek, valóban igen hátrányos volt a vidéki lóversenysport-kedvelőkre nézve, hogy nem nyilt alkalmok a budapesti lóversenyeken szerzett tapasztalataikat a sopronyi és a bécsi lóversenyeken, amelyek futamaiban ugyanazon versenylovak indulnak, előnyükre gyümölcsöztetni. Az ok főleg abban rejlett, hogy nem szerezhettek magoknak idejekorán versenysorrendet (programmot). E nagy hiányon segit a „Sport", ezen jól szerkesztett, nyolcz éves szakhirlap szerkesztősége (Budapest, VI., Andrássy-ut 28-ik szám); mert lapunk előfizetőinek kivánságára (levelezőlapon, esetleg táviratilag) póstafordultával és dijtalanul küld nekik versenysorrendet. Szivességből közveviti azok totalizátortéteit mind a sopronyi és a bécsi, mind a budapesti lóversenyeken, még halmozott (conbinált) totalizátor-tételeket is, úgy nyerőre, mind helyre. Örülünk, hogy hirlapunk előfizetői és olvasói számára sikerült a „Sport" szerkesztőségénél ezen nagy kedvezményt kiszközölnünk. Akik közülök értenek a lóversenyekhez, azok bizony évenkint szép összegű totalizátor-nyereségekre tehetnek igy szert.

— **Dicséretes** intézkedést tett városi rendőrségünk, midőn délelőtt 9 óráig megtiltotta a kofák általi elővásárlást. Valóban hálás elismerést szavaz a lakosság nagy zöme mert a mesterséges drágaságcsinálás megszünik, és a szegénység olcsóbbért szerezheti be napi élelmét s a vidéki közönség sem lesz annyi insultusnak kitéve.

— **Gyászhir.** Szkóky Sükösd Szent-Ferenczrendi áldozár, szabadságharczunk jeles bajnoka, ki hosszabb ideig Bucsuszent Lászlón népszerű s közkedveltségnek örvendő házfőnök volt, Gyulafehérvárott meghalt. Alig egy évig viselte az ottani apáczazárda lelki igazgatói tisztségét. A kitünő szónok, jeles hazafi s talpig derék jó barát nyugodjék békében!

— **Kinevezés.** Néhai Berecz Imre, előnyösen ismert nagy-kanizsai zenetanár özvegye, szül. Pálfy Ilka urnő egykor Nagy-Kanizsán községi néptskolai tanitónő; Kaboldra postamesterré neveztetett ki.

— **Állandó választmányi ülés.** A folyó évi október hó 1-én tartandó törvényhatósági bizottsági rendes közgyülésre az 1891. évi megyei költségvetés és az 1891. és 1892. évi utfenntartási költségelőirányzatok megállapitása tárgyában teendő véleményes jelentés elkészitése végett az állandó választmány ülése az 1886. évi XXI-ik t. cz. 17-ik § a értelmében f. évi szept. hó 10 én, — ugyan a fentkitett közgyülésen felveendő egyéb törvényhatósági ügyek közgyülési tárgyalásának elkészitése végett pedig az állandó választmányi ülés folyó évi szeptember hó 24-én minden kor délelőtti 9 órakor Zala-Egerszegen a nagymegyeház gyülés termében fog megtartatni.

— **A keszthely**-balaton-szentgyörgyi h. é. vasut, mely hazánk legjövedelmezőbb vasutai közé tartozik, a mennyiben ugy a megnyitás évében 1888. mint az 1889. évben nemcsak elsőbbségi, de törzsrészvényei után is $5^1/_2$ sázalékot osztott, a folyó év első felében is, már az előző évinél kedvezőbb mérleget mutat föl. Az ideiglenes jövedelmi kimutatás szerint ezen 10 kilometernyi vasut január-junijusi bevétele 17.370·93 frt. Az 1889 iki jan.—jun. bevétele volt 15.190·78 frt. az 1890-iki bevételi többlet 2180·15 frt, igy a forgalomban levő 211.500 frtnyi részvénytőke után az 1889. első félévi üzleti feleslege tett 4·06%-ot, holott az 1890. félévi üzleti feleslege tett 4·94%-ot.

— **Diszebéd.** volt aug. 31-én a nagykanizsai kegyes tanitórendiek társházában, mely alkalommal Főt. Farkas László házfőnök és főgymn. igazgató ur érzelemteljes szavakkal üdvözölte a társház vendégeit, melyre Babochay György polgármester ur rokonszenvesen válaszolt s zajos tetszés közt éltette az uj házfőnököt és főgymn. igazgatót mint már előbbi időből ismert tudományosságu férfiut, kinek tapintatos vezetése alatt főgymnáziumunk örvendetes virágzásnak bizton néz elő, — Simon Gábor ügyvéd ur pedig a tanári kar ujonan ide helyezett tagjait, majd valamennyit, mint a közművelődés derék factorait. Az izletes ebéd, kitünő borok vidámitó hatása alatt hosszabb ideig tartott társalgás füszerezte az együttlételt.

— **Megyei r. h.** A nagyrécsei uradalom magtárából történt gabona lopás nyomára jöttek. — Az egerszegi „Bárány" vendéglőt Heiczmann Samu szombathelyi lakos vette bérbe 8 évre. — Hévizi fürdőt bérleci szándékból egy angol társaság meglátogatta. — Az alsó-páhoki, horvátszt.-miklósi, lesencze-tomaji és zsidi iskoláknál segédtanitói, Hásházyra kántortanitói állásra pályázat nyittatott. — Pekleniczán a villám egy istállóba ütött, s a benne lévő marhák összeégtek. — Sümeghen Völgyi Györgyné szintársulat működik. — A keszthelyi szépitő-egylet alapszabályai jóváhagyást nyertek. — Szilvágyon egy 12 hónapos fiu a tókába fuladt. — Csömödéren bécsiek gyárakat szándékoznak épiteni. — Nagy-Kanizsán dohánycsempészt fogtak el a pénzügyőrök. — Kis-Szigetről egy cséplő ember megszökött, Lenti mellett a Kerka folyóba tőte magát. — Ortaházán a közlegelőn 9 sertés eltelepajoltatott.

— **Hazai r. h.** Az erdélyi magyar közm. egylet idei közgyülését Déván tartja. — Károly fhg. megvette másfél millió frtért gr. Keglevich István nagy tapolcsányi birtokát. — Kolozsvárt most épitik az első három emeletes házat. — Apt Kamil cultusministeri tanácsos meghalt. — Horvátországban is a bírtoktagositás keresztülvitelén buzgólkodnak. — A szent-Gellértbegyre villamos fogaskerekű vasutat terveznek. — Munkácsy Mihály megigérte hogy okt. 6-án az aradi ünnepélyre haza utazik. — Nagyvaradon uj bank létesittetett 100 000 frt alappal. — Ábrányi Emil Bismarck interwiewolása miatt lemondott képviselői állásaról. — A sopronl honvédség hagymaz miatt Köszegre költözködik. — A „Jézus Egyesület" a janoshási tüzkárosultaknak 300 frtot adományozott. — A muraszombati takarékpénztár $5^1/_2$% kamatot fizet a betétekre. — Szent István napján Budapesten a vasuti forgalom 53 817 egyént jelez. Krisztinkovich Béla mérnök Gellértbegy tövében Erfurtorony épitését tervezi. — Ő Felsége a király a tokaji tüzkárosultaknak 5000 frtot küldött. — Veszprémben allatvedő egyesü et alakul, nálunk is elkelne. — Szabó Károly jeles bibliographus Kolozsvari meghalt. — A dunántuli lovaregylet feloszlik

— **Külföldi r. h.** Londonban a mult évben 27 egyén éhen halt meg. — A pápa roszalóan nyilatkozott a csodakutakról. — Mekkában a kolera borzasztóan dühöng, eddig 4 ezernél többen haltak meg. — Amerika egyesült államaiban 3 millió méhtelep van, 40 millió frt értékü mézet és 2 millió frt értékü viaszt termelnek. — 1500 millió élő ember van a földön. — Venezuela székhelyén Karakasban behozatott az agglegényadó. — A franczia állami irodákban éghetetlen papirt alkalmaznak. — A chicagói szinház leégett. — Sahara sivatagon vasutat szándékoznak létesiteni. — Szulejman Seik az 1877-iki szofta küldöttség lelkes vezére meghalt. — A Vezuv erősen háborog.

Vegyes.

— **Győződjünk meg az igazságról.** Görgő (Magyarország.) Tekintetes úr! Az ön kitünő, Brandt Richard gyógyszerészféle svájczi labdacsai heves szivdobogásomból s nehéz légzési bajomból teljesen kigyógyitottak, miért is ezennel hálás köszönetemet nyilvánitom. Nem mulasztom el e jeles háziszert másoknak is ajánlani. Magam pedig a rendelet szerint tovább is használom. Teljes tisztelettel, Egermann Adolf vendéglős. Brandt Richárd gyógyszerész svájczi labdacsai a gyógyszertárakban kaphatók, egy doboz ára 70 kr. De védőjegyére (fehérkereszt vörös mezőben) s Brandt Richard névaláirására figyelni kell. 3856.

Gabonaárak.

— Nagy-Kanizsa: Buza 6.90—7.10 Rozs 5.50—60. Árpa 6.80—7.30 Zab 6.10—20. Kukoricza 6.50—70.

— Székesfehérvár: Buza 6.70—7. Rozs 5.60—70. Árpa 6.30—80. Zab 5.90—6. Kukoricza 6.90—7.

— Szombathely: Buza 6.90—7.50. Rozs 5.40—6. Árpa 6.40—80. Zab 6—6.20 Kukoricza 6.60—80.

— Pécs: Buza 6.60—80. Kétszeres 5.60—70. Rozs 5.50—60. Árpa 6.30—50. Kukoricza 5 90—6.

— Veszprém: Buza 6.70—7.50. Rozs 6.5[illegible]—7.20. Árpa 6.50—7.50. Kukoricza 6.—6.40.

— Csáktornya: Buza 6.80. Rozs 5.25—70. Árpa 5.50—6. Zab 6.20. Kukoricza 6.

— Keszthely: Buza 7.10—20. Rozs 5.80—6 Árpa 7.40—80 kr.

— Bécs: Buza 7.29—31. Rozs 6.47—48. Zab 6.73—74. Kukoricza 5.94—6.06. Repcze 11.35—45.

— Budapest: Buza 6.95—7.40. Rozs 5.80—6.65 Árpa 5.70—7.60. Zab 6.40—65. Kukoricza 6.05—10. Repcze 9.95—10.80.

Papirszeletek.

A viz.

— „Ejnye fiam", mondja egy csapszéki vendég a korcsmáros fiának, „de zavaros a borotok."

— Tudja bácsi, miért olyan zavaros? — kérdi a gyerek.

— Nem tudom fiam.

— Az biz csak azért olyan, okoskodik a fiu, mert édes apám ma nem a kutból töltötte fel a hordót, hanem a folyóból.

—

A borbélynál. Ugyan mit csinált az ur ezzel az emberrel? kérdi a főorvos a borbélyt, kinek a körmei között adta ki lelket egy beteg. — „Uram," válaszolt a borbély „én megnyirtam, megborotváltam, megkopóltyóztam, fogat kihuztam, eret vágtam rajta, szóval amit tudtam, mind megpróbáltam; ha nem használt, nem tehetek róla."

—

Hogy bujt ki a bőjt alul? Okoskodott a czigány hogy a negyven napi bőjtöt mi ént lehetne legkönnyebben huson keresztül legelni? Elment tehát a plébánoshoz, engedné el a felét a bőjtnek. „Hála Isten — mondja a czigány, midőn az engedelmet megkapta — felit a plébános ur engedte el, á felit meg á káplán."

—

A törvényszéknél. Biró: Ön azzal van vádolva, hogy a felesége fejéhez egy vizes poharat csapott, igaz-e ez? — Vádlott: Igaz, de engedje meg biró ur, azt kérdeznem, hogy ismeri-e a feleségemet? — Biró: Nem ismerem. — Vádlott: Mindjárt gondoltam. — Biró: Miért? — Vádlott: Mert ha ismerné, azt kérdezte volna tőlem, hogy mért nem vágtam a fejéhez mindjárt a vizes kancsót is?

Ki nyert?

Huzás aug. 27-én.

Prága:	76	59	49	20	2.

Huzás aug. 30-án.

Bécs:	64	49	11	22	85.
Grácz:	52	25	83	19	32.
Temesvár:	20	46	41	86	6.

Huzás szept. 3-án.

Brünn:	61	58	59	69	42.

Verfälschte schwarze Seide. Man verbrenne ein Müsterchen des Stoffes, von dem man kaufen will, und die etwaige Verfälschung tritt sofort zu Tage: Echte, rein gefärbte Seide kräuselt sofort zusammen, verlöscht bald und hinterlässt wenig Asche von ganz bellbrünlicher Farbe. — Verfälscht" Seide (die leicht speckig wird und bricht) brennt langsam fort, namentlich glimmen die Schussfäden" weiter (wenn sehr mit Farbstoff erschwert), und hinterlässt eine dunkelbraune Asche, die sich im Gegensatz zur echten Seide nicht kräuselt, sondern krümmt. Zerdrückt man die Asche der echten Seide, so zerstäubt sie, die der verfälschten nicht. Das Seidenfabrik-Depot von G. Henneberg (K. u. K. Hoflief.) Zürich versendet gern Muster von seinen echten Seidenstoffen an Jedermann, und liefert einzelne Roben und ganze Stücke porto- und zollfrei in's Haus. 3804—5.

Vasuti menetrend.

Indul Kanizsáról.

Reggel.

Prágerhof	5 óra	18 perczkor	postavonat
Barcs	5 óra	28 „	postavonat
Budapest	6 óra	4 „	gyorsvonat.
Budapest	7 óra	30 „	vegyesvon.
Bécsujhely	6 óra	55 „	postavonat

Délben.

Budapest	2 óra	— perczkor	postavonat
Pragerhof	2 óra	45 „	postavonat
Sopron	2 óra	15 „	postavonat
Barcs	2 óra	25 „	postavonat
Szt.-Iván	5 óra	20 d. u.	vegyesvon.

Este

Pragerhof	12 óra	35 perczkor	gyorsvonat
Budapest	12 óra	26 „	postavonat
Bécsujh.	12 óra	34 „	postavonat

Érkezik Kanizsára

Reggel.

Bécsujh.	4 óra	16 perczkor	postavonat
Budapest	4 óra	26 „	postavonat
Pragerhof	5 óra	54 „	gyorsvonat
Szt. Iván.	8 óra	9 „	vegyesvon.

Délben.

Sopron	1 óra	44 perczkor	postavonat
Pragerhof	1 óra	15 „	postavonat
Barcs	1 óra	40 „	postavonat
Budapest	1 óra	59 „	postavonat

Este.

Budapest	10 óra	40 perczkor	vegyesvonat
Bécsujh.	10 óra	26 „	postavonat
Budapest	12 óra	25 „	gyorsvonat
Pragerhof	11 óra	44 „	postavonat
Barcs	11 óra	34 „	postavonat

Felelős szerkesztő és kiadó:
BATORFI LAJOS.
Laptulajdonos: WAJDITS JÓZSEF.

1856/tkvi 1890.

Árverési hirdetmény.

A letenyei kir. jbiróság mint tekkvi hatóság részéről közhirré tétetik, hogy a kir. államkincstár végrehajtatónak özv. Mátyásics Jánosné örökösei képviseletében Dr. Csempesz Kálmán ügyvéd kirendelt ügygondnok, továbbá Mátyásics András dráskoveczi lakós végrehajtást szenvedők elleni 144 frt. $20^1/_2$ kr. tőke, 76 frt. $41^1/_2$ kr. utáni 1889. évi január 1-től járó 6% kamatai, 1 frt. 54 kr. és 9 frt. 61 kr, valamint ezuttal 5 frt. 65 kr. költségek iránti végrehajtási ügyében Mátyásics Terézia férj. Goricsinecz Pálné utóajánlattevő kérelme folytán a nagy-kanizsai kir. törvényszék (a letenyei kir. jbiróság) területén fekvő rátkai 588. sztjkvben A. † 646 hrsz. alatt felvett és 314 frtra becsült váltságköteles ingatlan rátkai községbiró házánál **1890. évi szeptember hó 15-ik napján** d. e. 10 órakor megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog.

Kikiáltási ár a beigért 40 frt. utóajánlati összeg.

Árverezni kivánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

Vevő köteles a vételárt három egyenlő részletben, még pedig: az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számitandó 30 nap alatt, — a másodikat ugyanattól 2 hónap alatt, — a harmadikat ugyanattól 3 hónap alatt, — minden egyes részlet után az árverés napjától számitandó 6% kamatokkal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módozatok szerint lefizetni.

Ezen hirdetmény kibocsátásával egyidejűleg megállapitott árverési feltételek a hivatalos órák alatt a letenyei kir. jbiróság tkvi osztályánál s Rátka község elöljáróságánál megtekinthetők.

Kelt Letenyén, a kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóságnál 1890. évi junius hó 29-ik napján.

(P. H.) NUNKOVICS SÁNDOR s. k.
3972. kir. aljárásbiró.

Laehne-intézet
Sopronban.
Nyilvánossági joggal biró 4 elemi és 6 gymnasiális osztály. Reáliskolai növendékek előkészitése.
UJ NÖVENDÉKEK
a szünidői hóban is felvétetnek.
Értesitővel, prospectussal szivesen szolgál
3919. az intézet igazgató.

Vegyes üzlet bérbeadása.
Nemes-Déden, Somogymegyében elhalálozás következtében egy jól berendezett vegyes kereskedés előnyös feltételek melle tt bérbe adandó.
Minden közeleb bi Wajdits József könyvkereskedé ében Nagy-Kanizsán tudható meg 3969

Egy jó forgalmu
füszer-, vas-, rőfös- és deszkakereskedés
a vidéken azonnal szabad kézből
eladó.
Bővebb felvilágositás lapunk kiadóhivatalában, valamint Oesterreicher B. urnál a városház palotájában nyerhető. 3958

7707/890 3971

Hirdetmény.

Nagy-Kanizsaváros rendezett tanácsa részéről közhirré tétetik, hogy a belső piaczi helypénzszedési jog évi 13,501 frt és az országos marhavásári helypénzszedési jog évi 1681 frt kikiáltási ár mellett 1891. évi január hó 1-től kezdődő három egymásután következő évre, vagyis 1893. évi deczember hó 31-ig terjedő időre folyó évi szeptember 15-én délelőtt 10 órakor a városház tanácstermében nyilvános szóbeli árverés utján külön-külön a legtöbbet igérőnek bérbe fog adatni, a mely árverésre a bérbe venni szándékozók ezennel meghivatnak.

Bánatpénzül a kikiáltási ár 10%-ka készpénz, takarékpénztári könyv, vagy óvadékképes papirokban az árverés megkezdése előtt a kiküldött bizottság kezéhez leteendő.

Az árverési feltételek, melyek a szerződés pontjait fogják képezni, a városház tanácstermében a hivatalos órák alatt az árverés megkezdéséig bárki által megtekinthetők.

Nagy-Kanizsán, 1890. évi augusztus hó 30-án.

A városi tanács.

3538

A SOULAC-I APÁTSÁG (Franczia-Ország)
Dom MAGUELONNE, prior
Főtisztelendő Benedek rendi atyái

FOGVIZE, FOGPORA ÉS FOGPASTÁJA

2 ARANY ÉREM : Brüssel 1880, London 1884

A legmagasabb kitüntetések

Feltaláltatott az **1373** ik évben BOURAUD PÉTER prior által.

« A főtisztelendő benedekrendi atyák fogvizének használata, naponkint néhány cseppet vízbe véve, megakadályozza és gyógyítja a fogak odvasságát melyeknek fehérséget és szilárdságot kölcsönöz, a mennyiben a foghust erősíti s teljesen egészségessé változtatja.

« Szolgálatot teszünk tehát olvasóinknak, midőn őket ezen régi és practicus készítményekre figyelmeztetjük, melyek a legjobb gyógyszert és a fogfájás ellem egyedüli ösvezet[illegible]

A kir. megkoszorúzott 1867 ben. **SEGUIN** 106 & 108, rue Croix-de-Se[illegible] Vezérügynök BORDEAUX

Hamburg-Amerikai
Postahajózási-részvénytársulat
Közvetlen gyors- s póstagőzhajók
Hamburgból-Newyorkba,
Sonthamptont érintve
Óceánt körülbelül 7 nap.
Azonkívül rendes postagőzhajó összeköttetés:

Hawre-Newyork	Hamburg-Ny.-India
Stettin- „	„ Havanna
Hamburg-Baltimore	„ Mexico

Bővebb felvilágositást szivesen nyujt:
SCHIERHAKL JÓZSEF
Bécs, Wieden Weyring-gasse 32. szám. 3860

Hirdetmény.

Az Esterházy herczegi hitbizomány alsó uradalmainak főkerületi fótisztsége részéről közbirré tétetik, hogy az alsó-lendva-, nempthy- és csobánczi uradalmakhoz tartozó következő

korcsmaépületek és tartozékaik

u. m.:

1. Az alsó-lendvai uradalomban: az a.-lendvai nagyvendégfogadó, az alsó-lendvai felső korcsma együttesen az előzővel, esetleg mindegyik külön, a Felső-Szemenye, Féritfalu, K.-Szt.-Miklós, Hotticza. Petesház, Szerdahely, Kapcza, Mekka (Roth község) Hosszufalu, Dobronok, Bagonja községben levők: Alsó-Lendván, 1890. évi szeptember hó 23. és 24-én.

2. Nempthy uradalomban: K.-Kutas, Páka, B.-Szt.-György községekben levők B. Szt.-Györgyön 1890. évi szeptember hó 29-én.

3. Csobánczi uradalomban: Gyulakeszi, Szőcz községekben levők Gyulakeszíben október hó 6-án mindenütt a vendégfogadókban d. e. 9 órakor tartandó irásbeli ajánlattal összekötött árverés utján örök árban elfognak adatni.

A vállalkozni kivánók sziveskedjenek tehát a jelzett helyeken és időben megjelenni s magukat az árverés kezdetén lefizetendő óvadékpénzzel ellátni.

Az irásbeli lepecsételt ajánlatok az árverést megelőző napra az alsó-lendvai herczegi tiszttartósághoz beküldendők.

Az árverési feltételek az alsó-lendvai herczegi tiszttartóságnál betekinthetők, vagy kivánatra meg is küldetnek.

Alsó-Lendva, 1890. aug. 14.

3963 Főkerületi főtisztség.

MINDENHOL KAPHATÓ. 17 KITÜNTETÉS ELEM.
LEGFINOMABB MINŐSÉG — OLCSÓ ÁRAK
CHOCOLAT SUCHARD NEUCHATEL (SCHWEIZ) CACAO
KÖNNYEN OLDHATÓ KAKAO

Az 1889. Párisi világkiállitáson arany érem
3743 **mel kitüntetve.**

Toronyórákat,
vaspálya órákat
legolcsóbb áron, legjobb szerkezettel, jótállás mellett készit Mayer Károly toronyóragyára
alapitási év 1844.
Ujvidéken.
Képes árjegyzékek, költségvetések ingyen és bérmentve. Iroda és raktár f. évi aug. hó 1 től **Budapesten** VI. Teréz körut 36. sz. Levelek oda czimzendők. 3946.

Máriazelli gyomor cseppek.
legbiztosabb gyógyszer minden gyomor bajnak.

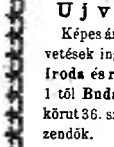

— vedlegy.

Ütlérbetlen hatásu az étvágytalanság, gyomor kínzgesség, büzös lehelet, savanyu felböfögés, szél rekedés, (Kólikai) gyomor hurut, gyomor égés, gyomor homok és darа képződés, túlságos elnyálkásodás, sárgaság, undor és hányinczesztetlben, megszünteti a fófájást (ha az a gyomor elrontásától származik) gyomor görczöt, kamény szeklest, szétrekvedést, az étel a itallal tartterhelt gyomrot kitisztítja, alszi a belfergeket, a gyogyit lép, vese, máj és aranyeres bántalmakat. — Egy üveg ára, használati utasitással együtt 60 Kr. kettős üveg 70 Kr. Központi szetküldési raktár: Brády Károly gyogyszertára Kremsier (Magyarország).

Óva! A valódi Máriazelli gyomor cseppek az fülekepen utánozttnak s hamisitatnak, s ezért valodiak gyanánt csak azok fogadtassanak el, melyek üveges, egy vörös, s a fenti vedlegyével ellátott papirba van csomagolva, a melyek mellékelt használati utasitásán az is fel van tüntetve, hogy az Kremsierben. Gunek H. könyvnyomodájában nyomtatatott.

Máriazelli Labdacsok. A Kaméntszétlés és székrekedés ellen, évek óta legjobb hatásuaknak bizonyult labdacsok s sokféle képen hamisitatnak, tehát ezek vételénél is vigyázni kell a fenti védjegyre s Brády Károly, Kremsier gyogyszerész nevaláirására, melyek minden eredeti dobozon látszik. Egy dobozkrt. 20 Kr., egy tekercs 6 dobozzal 1 frt. A pénz előleges beküldése után, 1 tekercs 1 frt. 20 Kr., 2 tekercs 2 frt. 20 Kr., 3 tekercs 3 frt. 20 Kr. ért, csomagolás [illegible]

A Máriazelli gyomor [illegible] és Máriazelli [illegible] nak összetétele, minden használ[illegible] sorolva.

A Máriazelli gyomorcseppek és Máriazelli [illegible]

Nagy-Kanizsa: Prager Béla és Belus József gyógyszerész uraknál. Babocsa: Iliaz gyógyszerész urnál. Kohn Sándor gyógyszerész urnál. Marczali: Körös Victor gyógyszerész urnál. Otonitz: Bölcs Béla ygógyszerész urnál Szent-Gothárd: Tomcsánl Leopold gyógyszerész urnál.

Nestlé Henrik gyermektáplisztje

25 éves eredmény.

32 kitüntetés.
12 díszoklevél.
És 14 aranyérem.

Gyári jegy.

Számos bizonyitvány a legelső orvosi tekintélyektől.

Tökéletes tápszer a gyermekek részére.

El nem cserélendő a már többször kitüntetett különböző tejfajokkal. Tartalma az anyatejhez hasonlit és könnyen emészthető lévén, ép oly könnyen megoldható, ugyanezért felnőtteknek is, mint kitünő tápszer

gyomorbajoknak

igen ajánlható.

Egy doboz ára 90 kr.

Nestlé Henrik sürüsitett teje.

Egy doboz ára 50 kr.

Főraktár Ausztria-Magyarország részére Berlyak F.
WIEN I. Naglergasse 1.

Nagy-Kanizsán: Fesselhofer József és Rosenfeld Adolf kereskedőknél és Magyarország összes gyógytáraiban. 3940.

HAUSER EDE

cs. és kir. udv. kő- granit-, senit-, márványszobrok faragómester porphyr- és gyára

Bécs, IX. Spitalgasse Nr. 19. H.
Téglagárak, kőbányák, gőzcsiszoló és fűrész-malom tulajdonosa.
Dusan felszerelt raktára kőg
SIR-SZOBROKNAK
kriptafedők granitből, kriptarácsozatok és sirlámpák stb. Kriptát teljes elkészitésére való megbizások, szobrok áthelyezése, valamint minden e szobrászatba vágó munkálatok pontosan és olcsón eszközöltetnek. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. Üzletalapitási év 1847. 3942

A feltaláló dr. Meidinger tanár ur által kizárólag felhatalmazott

gyár Meidinger kályhák

készitésére,
Heim H.
Döblingben, Bécs mellett.
3965 a) Bécsben: I. Michaelerplatz 5.

Budapesten: Thonet-udvar. **Prágában:** Pfastergasse 5.
Londonban: 41. Holborn Viaduct E. C. **Mailandban:** Corso Vitt. Emanuele 38

Szabadalom valamennyi államban.

Minden kiállitáson az első éremmel jutalmazott legtökéletesebb szabályozó töltő- és szelelés kályhák dupla köpenyenyel.

Kokszszl való tüzelésénél az égési időtartam tetszés szerinti, kőszénnel való tüzelésénél 24 órai.

Több szobának fütése csak egy kályha által.

Waggon-kályhák.

„Meidinger"-kályhák.

Az utánzások kikerülése végett óva intünk ≡ indenkit mellékelt védjegyünkre, mely a kályhák ajtainak belső felein beöntve vannak.

MEIDINGER-OFEN H. HEIM

„Vesta" kályhák.

Zajtalanul tölthető. Pormentes eltávolitása a hamu- és salaknak. A köpenyek a pornak kitisztitásánál eltávolithatók a nélkül, hogy a kályhát széjjel kellene szedni.

„Helios" kandalló vagy kályha, füstemésztő, látható tüzzel.

Egy kandalló vagy kályha több helyiségnek fütésére függetlenül szolgálhat Tetszészerinti égési tartam kokszszl, kő- vagy barna szénnel tüzelésnél Zajtalan töltés. A hamu és salak pormentes eltávolitása.

Rosszul fülő kandallók átalakittatnak.

Füstemésztő Caloriferek,
központi légfütések- és szellőzőkészülékekhez.
Szárító készülékek ipar- és gazdasági czélokra.
Prospectusok és árjegyzékek bérmentesen és ingyen.

„MARGIT"

GYÓGYFORRÁS,

„MAGYAR SELTERS"

Vegyelemezve a budapesti m. kir. egyetemen. Szerencsés vegyi összetétele, kevés szabad, de gazdag, félig kötött szénsavtartalma kiválló hatásunak bizonyult, különösen **tüdőbántalmaknál**, ahol a szabadszénsav csekélyebb jelenléte megóvja a beteget a káros, sőt veszedelmes irritatiótól, ellenben a félig kötött szénsav gazdagsága a gyógyhatásu alkatrészeknek a beteg testrészekbe való gyors és biztos felvételét eszközöli. Ezen tulajdonságának köszönheti a Margit-forrás azon kiválló előnyét is, hogy a hol szabadszénsavtartalomban erősebb ásványvizek, mint a **selterai-gleichenbergi tüdőbajokban**, különösen **tüdővérzéseknél** [illegible] ár nem alkalmazhatók, a Margit-forrás itt is a legjobb hatás mellett folyton használtatik.

A **tüdőbetegek** klimatikus gyógyintézetében, különösen a legkitogatottabb **Görbersdorf** ban a Margit-vis otthonossá vált. — Orvosi tekintélyeink Budapesten: **Dr. Korányi, Dr. Gebhardt, Dr. Navratil, Dr. Poór, Dr. Kétly, Dr. Barbás**; Bécsben: **Dr. Bamberger, Dr. Duschek**, stb. a legjobb eredményenyel alkalmazták a **légző-, emésztő- és hugyszervek** általános hurutos bántalmaiban.

Mint ivóviz

präservativ-gyógyszernek bizonyult legközelebb Triesszt-, Fiume- és hazánkban a KOLERA megbetegedés ellen

borral használva a legegészségesebb ital!

Kizárólagos főraktár **ÉDESKUTY L.** cs. és k. és szerb k. udv. ásvány-vizszállitójánál, Budapest.

Ugyszintén kapható minden gyógyszertárban, füszerkereskedésben és vendéglőben.

Wajdits József könyvnyomdájából Nagy-Kanizsán.

NAGY-KANIZSA, 1890. szeptember 13-án. 37-ik szám Huszonkilenczedik évfolyam

Előfizetési ár:
egész évre . . . 5 frt — —
fél évre . . . 2 frt 50 kr.
negyedévre . . . 1 frt 25 kr.
Egyes szám 10 kr.

HIRDETÉSEK
8 hasábos petitsorban 7, másodszor 5, s minden további sorért 5 kr.

NYILTTERBEN
petit soronként 10 krért vétetnek fel. Kincstári illeték minden egyes hirdetésért 30 kr. fizetendő.

ZALAI KÖZLÖNY.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, anyagi részét illető közlemények pedig a kiadóhivatalhoz bérmentve intézendők:
Nagy-Kanizsán
takarékpénztári-épület.

Bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.

Kéziratok vissza nem küldetnek.

A nagy-kanizsai „Kereskedelmi Iparbank", a „n.-kanizsai önkéntes tűzoltó-egylet", a nagy-kanizsai kisdednevelő egyesület", a „nagy-kanizsai keresztény jótékony nőegylet", a nagy-kanizsai izr. jótékony nőegylet", a „szegények tápintézete", a „soproni kereskedelmi iparkamara" nagy-kanizsai külválasztmányának hivatalos lapja.

HETENKINT EGYSZER, SZOMBATON MEGJELENŐ VEGYES TARTALMU HETILAP.

Előfizetési felhivás
a
„ZALAI KÖZLÖNY"
XXIX-ik évfolyamának

1890. évi IV-dik negyedére.

Tisztelettel felkérjük mindazokat, kiknek előfizetésök e hó végével lejár, hogy azt megujitani ideje korán szíveskedjenek, nehogy a lap küldésében hiány merüljön fel.

Lapunkat ajánlanunk feleslegessé teszi az a körülmény, hogy a t. közönség eléggé ismeri; hosszu idő óta rendes házi barattá vált s hiven osztozik közönségünk örömében, bánatában. Munkatársaink dizes koszoruja lehető változatossá, érdekessé teszi tartalmát s vonzóvá olvasmányait. Igyekszünk, mint eddig, a multak eseményeit felderitve annak gyöngyeit gyüjtögetni, jelenünk eseményeit, szorgalmasan feljegyezve átadni az utókornak, szivesen ápoljuk a szebb jövő reményét. Jelszavunk a tisztességes munka és törekvés! E szellemben üdvözöljük s kérjük t. közönségünk méltó pártfogását és kedves munkatársaink további buzgóságát.

Végül kérjük mindazokat, kik lapelőfizetés- vagy hirdetési díjjal hátralékban vannak, hogy azt beküldeni szíveskedjenek.

Kérelmünk méltányossága eléggé indokolt, miután nekünk is kötelezettségeink vannak.

Előfizetési ár:

1890 okt.—decz. negyedévre 1 frt 25 kr.
„ „ 1891. marcz. félévre 2 „ 50 „
„ „ „ szept. egészévre . . . . . 5 „ — „

Nagy-Kanizsán szept. hó 1890.

Hazafias tisztelettel

Szerk. és kiadó.

Wajdits József könyvkereskedése.

Lélekemelő ünnepe és örömnapja volt Perlak városának szept. 8-ika!

A városi hatóság és az iskolai gondnokság, nemkülönben a tanitói kar emlékezetessé tette e napot egész igyekezettel, odaadó készséggel készülvén jó eleve a nap jelentőségének emelésére.

E napon szenteltetett fel a magas kormány által 24 ezer forint költséggel emelt diszes iskolaépület, az ugynevezett „Filanda" helyén.

Kora reggel taraczkok durrogása jelezte a nap ünnepélyességét. Számos házon nemzeti zászló lengett.

Csáktornya felől 8 óra tájban 25 kocsiból álló sorral érkezett meg Svastics Benó főispán, Csertán Károly alispán, Dr. Ruzsicska Kálmán tanfelügyelő, Vrancsics Károly főszolgabiró, Szabó Imre birtokos és számos muraközi notabilitás. A templom előtti téren alkalmi üdvözlettel fogadta Kostyál Ferencz főszolgabiró a megérkezett főispánt és kiséretét, a zajos éljenzés lecsillapultával ó méltósága szokott szivélyességgel válaszolt.

A tűzoltók, dicsérettel legyen mondva, teljes diszben megjelentek.

9 órakor a szécsesegyházban ünnepélyes Veni Sancte tartatott Varga János helybeli plebános ur által, mely alkalommal a diszes templom zsúfolásig megtelt. Szentmise alatt a tanuló ifjuság szabatos magyar énske megható érzetet keltett.

Az egyházi körmenet vallásos ájtatossággal vonult a virágokkal felkoszorúzott impozáns szép épülethez s a gyönyörűen felvirágozott és nemzeti zászlókkal feldiszitett „Isten Hozta" feliratlal ellátott diadalkapun át a tágas udvarba érve, ezrekre menő közönség feszült érdeklődése közt végezte plebános ur a felszentelést, a földszinti és emeleti helyiségeket is egyenkint beszentelte. Végeztével Varga János plebános ur hazafini szellemtől áthatott remek beszédet tartott, melyben megköszönte a magas kormány áldozatkész figyelmét, a megyei hatóság pártfogását. A szép beszéd több izben éljenzéssel erősbittetett. E közben, az örömtől az ég is könnyezvén, egyik emeleti terembe vonult az ünneplő közönség egyrésze, hol Dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanfelügyelő ur tüzetesen előadta a felépült s most már felszentelt iskolaépület történetét, elismerő köszönetet szavazván mindazoknak, kik annak létrehozásában buzgólkodtak, különösen kitüntette gróf Csáky Albin vallás- és közoktatásügyi miniszter és Berzeviczy Albert államtitkár urakat, kikhez e szép alkalomból üdvözlő táviratot küldést inditványozott, lelkes éljenzéssel fogadtatott az inditvány.

Utána Svastics Benó köztiszteletü főispánunk mondott melegérzésü beszédet, megköszönvén a plebános ur fáradozását és a tanfelügyelő ur által elmondott történeti adatok felsorolását s azon reményének adott lelkesitő szavakban kifejezést, hogy az ügy intentióját átérezve, áldásteljes hatással lesz ez intézmény a jövő hazafias felvirágzására. Sipos gyógyszerész ur tartalmas és erőteljes szép szavakban üdvözölte a főispánt és általában a vidékről ideérkezetteket, hogy a város hazafias örömében résztvenni készkedtek. Tóth Kálmán igazgató kiválóan remek hasonlatokkal élve kijelentő a maga és tanitótársai nevében, hogy átérzik a hozott áldozat nagy jelentőségét s igyekezni fognak egész erejökből a bennök helyezett bizalomnak megfelelni. Mindannyi szép beszédet zajos éljenzés kisérte s nem volt szem, melybe örömkönnyeket ne idézett volna a nemes eszmék felcsillamlása és átérzett érdeklődése.

Ezek után tanfelügyelő ur felhivására az ifjuság egyrésze nehány dalt énekelt, számolt és olvasott, mindig magyarul, szabatosan, vonzón és tisztán. Méltó elismerést szavazunk általában a tanitói karnak, de az énektanitás különösen Csizmesija János és Vitkovszky Sándor ének- és zenetanitó uraknak.

A tágas udvaron torna-mutatványokat szemléltünk, melyek valóban szakértelmes tanmodort árultak el. A vezénylet magyarul történt, elismerés Vanicsek Kamilla tanitónő ügyességéért.

S ezzel az egyházi szertartással egybekötött hazafias érzülettel rendezett ünnepélyesség véget ért s az érdeklődő nagyközönség szétoszlott.

Délután egy órakor 100 teritékü diszebéd következett a vendégló nagytermében, mely valóban izletes ételek és jó bor mellett vidáman folyt le. A negyedik fogásnál főispán ur emelkedett szellemü pohárköszöntést mondott koronás királynk s legmagasb családjára, melyet állva hallgatott s háromszorosan éljenezve fogadott a diszes közönség. Dr. Ruzsicska tanfelügyelőnk gróf Csáky Albin miniszter urra, Kostyál fszbiró Svastits főispán urra, Vrancsics Károly Csertán alispán urra, Götz F. járásbiró a kir. tanfelügyelő urra, Csertán alispán Varga Imre plebános urra és Margitai József a gondnokság és a tanitói karra mondottak szebbnel szebb pohárköszöntést, melyeket szünni nem akaró éljenzés követett.

Tanfelügyelő ur felolvasta Berzeviczy államtitkár ur üdvözlő válaszsürgönyét, mely örömmel fogadtatott.

Szebényi Lajos ügyvéd a munkás osztályt, Dr. Tersánczky Gyula a főispánt, később a tanitói kart. Kele György a sajtó képviselőit, Dr. Ruzsicska Götz Ferencz járásbirót, később Zalán Lipót Jánost, ki ez ünnepélyre Mármaros megyéből jött, majd a vidékről érkezett plebánosokat, Golub János és Zimmermann Ferencz urakat, s végül Vrancsics Károly főszolgabirót éltette.

E lapok szerkesztője a megyei sajtó nevében megköszönte Kele György ur figyelmét és a mai számunk tárczájában közölt achrosticon költeményét felolvasta, külön lenyomatban emlékül kiosztatta.

Folytattatott még ezentul is a pokárköszöntés. Visztner Henrik a tanitókat, Konyáry László jegyző Szabó Imre földbirtokost, majd a magyar nyelv diadalát, később Banelly Sándor gondnoksági elnököt, Zalán Lipót János Kostyál Ferencz főszolgabirót, Beér zenetanár Csáktornyáról a jelenlevő hölgyeket, perlaki tanitónőket, Verly Ferencz a megyei Háromságot, főispán, alispán és tanfelügyelőt, főispán ur viszont teljesteli érzelemmel a magyar hazát, Bartal György szoboticzai jegyző ismét a főispánt, később versben az alispánt, alispán ur Perlak város elöljáróságát éltette.

Ekkor Klestyinczky Dezső aljárásbiró megemlékezni kivánt a társaság széles jókedvében a hazai szerencsétlen tűzkárosultak nyomoráról és gyüjtést inditványozott, mely élénk helyeslésssel fogadtatván, nyomban öszszegyült 48 frt 77 kr., melyet egy névtelen 50 frtra egészitett ki.

Feloivastatott több üdvözlő távirat is, névszerint a kottori plebánosé,

Tárczа.

Perlak ünnepén.

— Achrosticon. —

Alsó Muraköz édes érzete
Lengi át ma itt e szép virányt,
Szives örömmel repes képzete
Óriási mérvben egyiránt. —
Dicséret, dicsőség szózatában
Osztozik minden honfi keble,
Mert érzi, tudja, látja Zalában
Bizvást, mily nagy Perlak ünnepe!
Omlékony minden a lét tengerén,
Ridegmarad minden törekvés, —
Utolérhetlen csak a hit s erény,
Igazolja a tudomány és
Hatalmasnak jelzi mindétig azt
Ím e felszentelt nagy épület! —
Romba dőlhet ez is, de ám virassz
Századokig, mi benn született!!
Czélhoz ért im benne a honfi vágy,
Hirdet büszkén minden ajak . . .
Legyen úgy, mint apa a fúra hágy,
Emlékül nemzedékére marad,
Róla hogy elmondhassák egykoron:
Mily magasztos öröm a mai
Intőjeitül — ellenség, vagy rokon —
Koronkint tudja mind áldani
S mint örök tűzfány lángcsillagánál
Adassék által századokra,
Ismeretszerzés tudományául
Szerettessék tisztán mindenha!
Királyt, hazát, életáron is bár,
Oltalmazni tanulja itten, —
Leány s ifju előtt legyen oltár,
Amelynél áldja őket Isten!
Legyen béke és az egyetértés
Áldó szelleme a palotán!
Terjedjen benne közmüvelődés
Oly diszőn, mint csillag, éjszakán!
Átlot ne ismerjen a haladás,
Amelyért édes rajongva küzd
Tanitóink kara, hogy a tudás
Óva vesszőtől, ne legyen füst,
Éljen itt a hiterkölcs dicsfénye!
Legyen áldott e szent törekvés!
Jelezze egy szép jövő reménye
E városnak haladását és
Népe legyen boldog!!!

BÁTORFI LAJOS.

A szép feleség.

— Beszély az élet után. —

Irta: VACHOTT SÁNDORNÉ.

(Folyt. és vége.)

XI.

Most jutottunk a történetünk elején leirt estéhez, mely elbeszélésünk bevezetésének látszott.

Mig Anna, mint emlékezni fogunk, a szerelem nyugtalanságával várta jegyesét s azért, hogy látogatását, nem számitva ily zord időre, oly nagyon kikötötte, nem győzte vádolni magát, mig a hű anya megnyugtatásai ezuttal egészen kárba vesztek s a jó öreg úr a melegitő, barátságos lángok mellett, egészen a „Pesti Napló" hasábjaival volt elfoglalva, — mig az éji ór jól beburkolózva, némi borzalommal válhatott csak meg csendes házützhelyétől, hogy a rémes éjszakán megtegye rendes körutját, — az alatt Aurora mint szép márványszobor, ült kandalója lángjai mellett, ölében védül, kis leánykáját tartva.

A legkinosabb feszültséggel várva a dolog kimenetét, a hosszu nap után kimerülve, halaványan foglalta el szokott helyét, a lángoktól csak homályosan világitott teremben. Sötét hajának selyem erdeje pongyolán volt feltüzve s arcza márvány fehérségét még inkább feltüntette. Éj szemei lázas fényben égtek s ha a szeretet, melylyel gyermekére nézett, nem szeliditette volna meg egy-egy pillanatra tekintetét, valóban aggódni lehetett volna a csaknem öntudatlan arczkifejezésen.

„Nem fázol kedvesem? Kérdé, belső borzalmában összerázkódva, a kis leánytól.

„A tűz mellett fázni?" Nevetett a kis leány, azt vélve, hogy anyja csak enyelgésből tette a kérdést.

Miután Aurora ismét hallgatásba merült, a gyermek elkezdett ujjacskáival játszani, gyönyörrel nézegetve a lángok elé tartott kezecskéket.

„Nézd mamám, mi szép volnál, ha ily piros lennél, mint kezeim."

— Mamád beteg, kedvesem." visszonzá az anya, alig hallhatón, „és soha többé nem lehet piros."

A gyermek mintegy megdöbbenni látszék a fájdalom kifejezésén, mely anyja arczán e pillanatban elömlék.

„Fáj a mamának a feje?" kérdé, kis karjait nyaka köré fűzve. „Mondd meg, hol fáj, majd megcsókolom."

Aurora kebléhez szoritá a kis leányt, hogy ne lássa könyjeit.

A gyermek, boldog kora kiváltságánál fogva, ismét játszani kezdett. Lebontotta anyja hosszu haját s elburkolá magát a sötét erdővel, — mintha a sors fellegein át mosolygott volna a rózsa arczocska, mintha az éj karjaiból bontakozó hajnal pirulását látnók, olyan volt a kis leány a sötét fürt hullámok között.

Végre addig játszott s huzta-vonta a hosszu selyemszálakat, mig álomba játszotta magát. Nyugodtan feküdt anyja kebelén s mint ébren nem tudta, ugy álmaiban sem sejté, mennyi fájdalmat zár a nehéz kebel, mely felett kis feje oly biztosan pihen.

Soká tartotta őt ölében az anya, mintha előérezte volna, hogy csak addig, mig szivének ily kedves védpaizsa van, csak addig lehet ment a kétségbeeséstől.

De végre mégis csak föl kelle állnia s lefektetni a gyermeket. Soká állott azután a kiságyacska mellett, imádkozni látszék. Az anyai áldás, mint mennyei béke, terült szét a kis bölcső körül.

E pillanatban, a nagy, ünnepélyes csöndben a szomszéd szobából egy lövés, zuhanás, s utána halálos borgés hallatszék.

Aurora a kétségbeesés erejével fölszakitá férje szobájának zárt ajtaját s berohant.

A terem közepén Kálmán sziven találtholt teste feküdt elnyulva.

„Én vagyok gyilkosa." Susogá a szerencsétlen asszony s szemeiből az örültség tüze világolt.

Pár percz alatt a terem tele volt ideoda szaladozó, jajveszéklő cselédséggel; Aurora a nélkül, hogy észrevételnék, a tárva hagyott ajtókon át eltünt.

Az eső szakadt, a szél süvöltött s a mormoló vizár szilajodva csapkodá hullámait a zordon éjszakán, a fölötte emelkedő kőfeszület lábainál.

Fehér ruhájában s széltől kuszált, hosszu sötét hajával, mint a fájdalom megvalósult kisértete, sietett a halom felé Aurora, nem érezve sem hideget, sem esőt s gyorsabban a gondolatnál, a hullámok között terme.

De mit sem ő, sem mi ily pillanatban észre nem veheténk, e közben lódobogás hallatszott s a szerencsétlen asszony fölött alig csapott össze a magasan felszökő vizhullám, midőn az érkező lovag a rémület felkiáltásával leugrott lováról s kabátjától szabadulva habozás nélkül ugrott utána.

Mindez gyorsabban követte egymást, mint elmondani lehetne s ha az éji ór, ki épen e pillanatban jutott a még vizmentes dombhoz, mely a kőfeszület s a vizözön fölött emelkedett, jól hallva egymásután a két zuhanást, fejét aggalmasan megcsóválta, éppen nem lehet csodálni.

* * *

Mi azután történt, tudjuk.

Anna nyugtalansággal várt jegyese a borzasztó őszi estvén egyszerre csak megjelent Kedhelyiéknél karjain egy élettelen női alakot tartva.

A szerencsétlen asszony Aurora volt, kit a Kálmán sorsira csakugyan megjelent Gyulának sikerült ugyan saját élte koczkáztatásával kifogni a hullámok közül, de életre ébresztení sem Anna fájdalma, sem Kedhelyiné mindent megkisértő ápolásai nem valának többé képesek.

A cors intézte ugy, hogy mind ő, mind férje áldozatai, intő példái legyenek a szomoritón elhibázott nevelésnek. — Bocsásson meg az ég az öngyilkosoknak, mi csak imádkozhatunk.

Gyula, még ugyanazon szerencsétlen

Hirschler Henrik uré Gleichenberg-ből sat.

Végül Sipos ur Perlak város nevében éltette a vendégeket s szivályesen megköszönte résztvételöket. S ekkor 6 óra felé a társaság oszladozni kezdett.

Este fáklyás zene volt s mint értesültünk, Csizmesija tanitó ur remekül szónokolt.

A nap ünnepségét tánczvigalom követte, mely kiválógos kiviradtig a legvidámabban tartott.

Tény és való, hogy Perlak városnak törökrése nagyszerüen sikerült. Amily magasztos és fenséges az eszme keresztülvitele és megtestesitése, ugy méltán örvendhetünk a jelen vivmányán és jóléléekkel nézünk a jövő elé, hogy a meghozott áldozat megtermi hálásan méltó gyümölcsét. Adja Isten!

Tudnivalók.

— **Fesselhofer József** nagy-kanizsai kamarai kültag ur azon kérelemmel fordul a soproni kereskedelmi és iparkamarához, méltóztatnék a kamarai üléseket, a most szokásos szerdai nap helyett, a hétnek valamely más napján tartani, miután szerdán és pénteken ott hetivásárok tartatnak, a mi a nagy-kanizsai kamarai tagoknak a közgyülésen való részvételét lehetetlenné teszi. Miután ezen kérelem jogosultsága minden kétségen felül áll s a kamarai gyüléseknek a kamarai tagok által való minél gyakoribb látogatása felette kivánatos, tehát a kamarai üléseknek a hétnek valamely, valamennyi kamarai belés kültag urra nézve alkalmasabb napjára való áthelyezése felette ajánlatos: az iroda, a kamarakerület jövendőbeli felosztásának, illetve a kamarai tagok jövendőbeli székhelyeinek vásáriügyi viszonyainak tekintetbe vételével, a következő kimutatást állitotta össze: Hétfőn Sopronban, Kismartonban és Körmenden; Kedden Mosonban, Szombathelyen s Zalaegerszegen; Szerdán Köszegen, Nagy-Kanizsán, Keszthelyen; Csütörtökön Körmenden és Kapuvárott; Pénteken Sopronban, Kismartonban, Mosonban, Szombathelyen, Nagy-Kanizsán, Zala-Egerszegen és Keszthelyen; Szombaton Köszegen tartatnak hetivásárok. Szombat napja, mint a mózes vallásu kamarai tag uraknak ünnepnapja, kiesvén a kombinatióból, a csütörtöki napra kellene ujból visszatérni, mely napon csak Körmend és Kapuvárnak van hetivásárja s mely már éveken át a kamarai ülések napja volt. Egyuttal meglenne az elnökség bizandó, hogy Sopron sz. kir. városa polgármesteri hivatalánál tudakozódjék eleve, mely napokon tartatnak a városi törvényhatósági gyülések, nehogy a két ülés, — a gyülés napja a városnál is csütörtök lévén, — összeessék. A kamara magáévá tevén az iroda fennti nézetét, a kamarai ülések napjául a csütörtöki napot jelöli ki s egyuttal megbizza az elnökséget, hogy a gyülés napját mindig a sopronvárosi polgármesteri hivatal utján beszerzett informatióhoz képest tüzze ki.

— **A m. kir. kereskedelemügyi** miniszter ur ő nagymélt. f. é. julius 14-én 39772. sz. a. kelt magas leiratával tudatja, hogy a védjegyek oltalmáról szóló 1890. évi II. t. cz. 1. és 3. §. 2 pontja szerint, nevek és czégek, melyek anélkül, hogy más jelvénynyel egybe volnának kötve, csupán betükből vagy szavakból állanak, vagy csakis vónalakkal, csikokkal vagy pontokkal vannak bekeritve, mint védjegyek be nem jegyezhetők. Miről az érdekeltek ahoztartás végett értesittetnek Sopron, 1890. augusztus hóban. A kerületi kereskedelmi és iparkamara.

— **A nagym. m. kir. kereskedelemügyi** miniszterium f. é. 3045. eln. sz. a. kelt magas beiratával tudtul adja, hogy az egyptomi kormánnyal létrejött megállapodás alapján az osztrák-magyar vámterületről származó dohánynak bevitele Egyptomba, mely eddig tiltva volt, ugyanazon vámok és feltételek mellett, mint a milyenek a többi idegen államoktól való bevitelre nézve érvényesek, meg van engedve. Viszont az Egyptomba érkező magyar vagy osztrák áruk és hajók irányában szintén egyptomi vámszabályzat fog alkalmaztatni. Miről az érdekelt körök értesittetnek. Sopron, 1890. szeptember hóban. A kerületi kereskedelmi és iparkamara.

— **A magy. kir. kereskedelemügyi miniszter** ur ő nagyméltósága f. é. julius 23-án 43.364/VI. sz. a. kelt magas leiratával figyelmezteti, hogy az üzleti körök a cs. és kir. konzuli hivatalokhoz intézett leveleket, miként gyakran történik, ne az ezen hivatalok élén álló intézőkhez személyesen czimezzék, hanem a hivatalhoz magához (fő- vagy alkonzuli hivatalhoz s. a. t); mert az illető czimzettnek esetleges áthelyezési vagy ideiglenes szabadságolása esetén az ily formán czimzett megkeresések elintézése jelentékeny késedelmet szenvedhetne. Erről az érdekeltek ahoztartás végett ezennel értesittetnek. Sopron, 1890. augusztus havában A kerületi kereskedelmi és iparkamara.

— **A nagym. m. kir. kereskedelemügyi miniszteriumnak** 45.671/VI. sz. leiratával a cs. és kir. külügyminiszter ur átirata következtében értesitette ezen kamarát, hogy a Londonban székelő császári és királyi osztrák-magyar konzulátus eddigi teljes sürgönyczimét megröviditve, a londoni főtávirda hivatalánál ezentuli sürgönyczime gyanánt „Oestung London" szavakat jelentette be. Miről az érdekelt körök alkalmazkodás végett értesittetnek. Sopron. 1890. szept. hóban. A kerületi kereskedelmi és iparkamara.

Zalavármegye szabályrendelete a tüzrendészetről.

(Folyt. és vége.)

38. §. Ha a községben, illetőleg a kerületben oly önkéntes tüzoltóegylet létezik, vagy alakul, mely a méltányos követelményeknek megfelel és a vármegyei tüzoltó szövetségnek tagja, a községi, illetőleg kerületi tüzoltóság ezen önkéntes tüzoltó egylethez csatolandó. — A községek az ily önkéntes tüzoltó egyleteket az azok fentartásához szükséges mérvben a községi költségvetésekben meghatározandó összegekkel segélyezni tartoznak.

Több községből álló kerületekben ezen segélyezési kiadások az egyes községeket a házak számának arányában terhelik. — A hozzájárulási arány azonban a községek közös egyetértésével meghatározott számu több évre is megállapitható.

39. §. A tüzőrség felett közrendészeti tekintetben az illető község elöljáróságа, belszolgálat tekintetében pedig a választott parancsnokság rendelkezik.

40. §. A tüzőrség tisztviselőit és pedig különösen a főparancsnokot és a csapat parancsnokokat a községi képviselőtestület közgyülése választja.

Több községből álló tüzoltó kerületekben a főparancsnok a kerület községei képviselőtestületeinek közös gyülésében, azonkivül pedig a kerület minden községének képviselő testülete által a helybeli tüzoltók közül önállólag egy-egy csapatparancsnok választatik.

A főparancsnok a kerület bármelyik községéből választható; helyettesét a csapat parancsnokok közül a közös képviselőtestületi közgyülés jelöli ki. A csapat parancsnokok közös működés tekintetében a főparancsnok alatt állanak, saját községükben azonban a helyi tüzőrség főnökei.

41. §. A hol a községi tüzoltóság az önkéntes tüzoltósággal a 38. §. szerint egyesült, a községi, illetőleg kerületi tüzőrség vezetését az önkéntes tüzoltó egylet veszi át, a melynek a községi köteles tüzőrség kiegészitő csapatát képezi.

A községi köteles tüzőrök azonban a községi tüzoltók szolgálati szabályzatában megállapitott teendőkön kivül tüzoltás tekintetében más szolgálattételre nem kötelezhetők.

42. §. Ezen szolgálati szabályzatot a törvényhatóság által kiadandó minta alapján a községek önmaguk állapitják meg.

43. §. Oly önkéntes tüzoltó testület, mely a méltányosság követelményeinek s a m. kir. belügyminisztérium által 1888 évi 53.888. szám alatt kibocsátott tüzrendészeti kormányrendelet szabványainak fegyelem és szakszerű kiképzés tekintetében meg nem felel, az idézett kormányrendelet 22. § alapján a tüzrendészeti elsőfokú hatóság által feloszlatandó.

44. §. Minden községi köteles tüzoltó jogosult, szolgálatban pedig köteles ebbeli minőségét kitüntető jelvényt viselni — Ezen jelvény a vármegye szine nek megfelelőleg sárga karkötő s rajta sötétkék T. O. betük.

Eme jelvényt másnak mint tüzoltónak viselni 10 frtig terjedhető pénzbüntetés terhe alatt tiltos.

45. §. A szolgálatban levő tüzoltó közhatósági személynek tekintendő.

IV. FEJEZET.

A tüzvész tartamára és azutánra vonatkozó intézkedések.

46. §. A vész szinhelyén az oltási technika tekintetében a tüzoltó parancsnok intézkedik; azonban intézkedéseért felelős.

47. §. A vész szinhelyén a műszaki vezérlet az önkéntes tüzoltó-egylet parancsnokát, a hol önkéntes tüzoltó-egylet nincs, a kerület tüzoltó főparancsnokát, vagy a helyettesül kijelölt csapat-parancsnokot illeti meg.

A mig ezek meg nem érkeznek, a műszaki intézkedéseket az illető községi tüzoltók csapat-parancsnoka vezeti.

48 §. A kerület többi községei tüzoltóságának legszigorúbb kötelessége a vész szinhelyén az oltószeközökkel meg jelenni; továbbá a tüzvészhez 5 kilométernél távolabb nem eső községek tüzoltóságа azon esetben is köteles a vész szinhelyén megjelenni s az oltásnál közreműködni ha a tüz által megtámadott község más kerületekhez tartozik.

A tüzoltók megjelenéseért az illető község birája, a tüzoltó parancsnok s esetleg az egyes tüzoltók is felelősek.

49. §. A tüzoltó, ki a tüznél alapos ok nélkül meg nem jelenik s a szolgálati utasitás és a parancsnok intézkedéseit az oltási technika tekintetében nem teljesiti, kihágást követ el és ezen szabályrendelet értelmében büntetendő.

50. §. Minden községi lakos, ki állandóan lovas vagy igavonó marhás fogatot tart, köteles fogatjával a tüz szinhelyére vizet hordani, vagy a tüzoltókat és oltó szereket a helyszinére szállitani.

Vizhordásnál a község összes lakossága és a tüzhöz más honnan jött egyének is segédkezni tartoznak.

51. §. Ha valakinek magán fecskendője van, a tulajdonos, vagy az, ki a fecskendőre nézve közvetlen felügyeleti és rendelkezési joggal bir, köteles azzal a tüz esetén közsegedelemre lenni.

52. §. A telkén fekvő vizet a tüzoltástól senki meg nem vonhatja.

53. §. Tüzoltás céljából magántulajdonba való beavatkozás csak indokolt szükség esetében s akkor is csak a vezénylő parancsnok rendeletére történhetik.

54. §. A tüzvész lecsillapulta esetén első sorban a távolról érkezett segély bocsátandó el.

A helybeli tüzoltó lakosság mindaddig működik, mig a tüzvész helyén minden nyilt és sziporkázó anyaggal égő tüz el nem fojtatott.

Ennek megtörténte után a megfelelő szerekkel a községi köteles tüzoltók közül kirendelt őrség marad vissza.

55. §. Ha a tüz eloltatott, a községi biró, a hol pedig jelen volt a főszolgabiró vagy helyettese, a jelenvolt vezénylő parancsnok, nemkülönben a szükséges tanuk és szakértők közreműködésével azonnal köteles a tüzvész okaira nézve a legbehatóbb nyomozást eszközölni, a tüzvész okát lehetőleg biztosan kinyomozni s figyelemmel lenni, nem történt-e oly cselekmény vagy mulasztás, mely a törvénybe ütközik s kit terhel az? Végre a tüzoltó és mentő intézkedések megfeleltek-e rendeltetésüknek? Ha valaki ellen alapos gyanú támad a büntető törvény által tiltott cselekmény vagy mulasztás miatt, a jelentés az illeté kes birósághoz azonnal beadandó.

A tüz eredetének megállapitása iránt eszközölt vizsgálatról azonnal jegyzőkönyv veendő fel, mely a vizsgálatot eszközlők által aláirandó.

Ezen jegyzőkönyv szigoruan azon minta szerint veendő fel, mely az 1870. évi augusztus hó 24-én 3339. B. M. szám alatt kelt körrendeletel (Rendeletek tára 361. oldalon) s 1879 évi október 22-én 47.281. szám alatt kelt körrendelettel (Rendeletek tára 588. oldalon) megállapitatott. Ezen jegyzőkönyv további intézkedés végett a fölöttes hatóság elé terjesztendő.

V. FEJEZET.

56. §. Ezen szabályrendelet ellen vétők tekintetében első fokban a járási fő szolgabiró, másod fokban a vármegye alispánja és harmadfokban a m. kir. belügyminiszter biráskodik.

57. §. A büntetés mérve a kihágásokról szóló 1879. évi XL. t.-cz. 141. és 142. §-aiban van meghatározva s az ezek alapján kiszabott pénzbüntetések az 1887. évi VIII. t.-cz.-ben megállapitott czélokra forditandók.

58. §. A jelen szabályrendelet oly meghagyásai ellen elkövetett kihágások, melyek a kihágási törvény 141. és 142. §-ai alá nem esnek, 2 frttól 50 frtig terjedhető és az illető község tüzoltási alapja javára forditandó pénzbüntetessel büntettetnek.

VI. FEJEZET.

Zárhatározatok.

59. § Az alispán, továbbá a főszolgabirák a tüzrendészetet kiválólag gondozni, a felett felügyelni, azt folyton nyilván tartani s a mutatkozó szükséghez képest lehetőleg fejleszteni kötelesek.

60. §. Ezen szabályrendelet hatálya Nagy-Kanizsa és Zala-Egerszeg rendezett tanácsú városok kivételével a megye nagy és kis községeire terjed ki.

Hogy a jelen szabályrendelet intézkedései tekintetében a csáktornyai járás hegykerületi községeire nézve, — ezek különös viszonyainál fogva — mennyiben engedtessék kivétel, a járás főszolgabirájának meghallgatásával az alispán határozza meg.

61. § Az épitkezési szabályrendelet megalkotásáig a „tüzrendőrségről" 1887. évi október 3-án 6065. szám alatt alkotott s a nagyméltóságú m. kir. belügyminisztérium által 74.425/1887. szám alatt megerősitett törvényhatósági szabályrendeletnek 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 38 és 39. §-ai érvényben fenntartatnak, egyéb intézkedései azonban hatályon kivül helyeztetnek.

Kelt Zalavármegye törvényhatósági bizottságának Zala-Egerszegen. 1889. évi október hó 1-én és folytatva tartott közgyülésében.

Kiadta:
(P. H.) **Gózony László** sk., főjegyző.

71025 szám. II. Magyar királyi belügyminiszter.

Ezen szabályrendeletet az 1879. XL. t.-cz. 5. §-a alapján megerősitem.

Budapesten, 1889. évi november hó 8-án.

A miniszter megbizásából:
(P. H.) **Ribáry József** sk., miniszteri tanácsos.

CSARNOK.

Szabadságharcz idejében

a nagykanizsai sóhivatalhoz érkezett levelek:

I.

1178/P. m. A' pénzügy ministertől.

A' Kanisai kincstári sóhivatalnak.

Miután Csányi László országos biztos ur, foglalatosságainak nagy halmaza miatt, a keze alá rendelt hadsereg eliátására megkivántató pénzek kezelését, Önmaga nem viheti; azon kivánságát terjesztette föl, miszerént az ezen pénztárnál rendelkezésére bizott pénzek utalványozási hatalmával — az általa kinevezendő biztos egyének ruháztatnának föl.

Minél fogva ezen kincstári hivatal ezennel általam oda utasitattik, hogy a' Csányi László ur rendelkezésére megnyitott hitel erejéig, az általa kiküldendő biztosok utaványára — a pénzfelvételre általuk jogositandó személyek nyugtatványa mellett, a' megkivántató pénzösszegeket, ezen kincstári hivatal mindenkor kifizetni, 's erről engemet időnként értesiteni szoros kötelességének ismerje.

Kelt Budapesten Junius 30-án 1848.

pénzügyi minister
Kossuth Lajos.

II.

Kanizsai só hivatalnak

A Közlöny czimü hivatalos lapnak 179-k sz. Kossuth Lajos ország honvédelmi bizottmányi Elnök ur által felszólittatik minden honpolgár, czin edényeinek, vagy bár milly — ez anyagból készült — szereinek ágyú-öntés végetti beszolgáltatására. — Az allomány kissebb mennyiségeket is szivesen elfogad, sőt készfontját egy pfrtjával beváltani. A beszolgáltatandó ón (czin) pedig elfogadtatik s illetőleg beváltatik Budapesten az arany és ezüst váltó hivatalnál, más nagyobb városokban a létező sóhivatalóknál valamint a különböző vidéken működő kormánybiztosok által kijelölendő helyeken, honnan azután ismét ide szálli tandók.

Ennélfogva a nevezett Elnök úr f. é. December 4-én 4246/B. sz. alatt kelt rendelete folytán meghagyatik ezen só hivatalnak miszerint mind azon czin mennyiségeket, melylyek nálla a hazának felfognak ajánlratni elfogadja, a melliyek pedig beváltás végett hozzája fognak hozatni, azokat, fontját 1 pengő forintjával kész pénzben fizetve beváltsa, önként értetődvén, hogy csak tiszta-ágyú öntésre használható, tehát ólommal (Blei) vagy más fémekkel (Metalle) nem vegyitett ón (Zin) lesz ezen áron beváltandó; oda utasittatik tehát ezen só hivatal miszerint a beváltoktol csupán tiszta ónt fogadjon el, fontját egy pengő forintjával fizetve.

Megjegyeztetik egyébiránt miképp az ón (Zin) tisztasága, annak az ezüstéhez hasonló fejér szinéről az ólominál sokkal csekélyebb sulyárol, s a hajtogatás közben halatszó csigorgásról (Knistern) megismérhető, és hol helyben biztos czinöntő mester találtatik, a czin tisztaságára nézve ez által lészen eleve megvizsgáltatandó.

A begyülendő czinmennyiségek időnkint vagy postakocsin vagy vaspályán hol ezek létznek, vagy más biztos alkalommal a pesti álladalmi arany és ezüst váltó hivatalhoz jelentés mellett szállitandók, s minden egyyges szállitásról, a felajánlott vagy beváltott eggyes czinmennyiségok, s az ezekért fizetett beváltási összegek' kimutatása kiséretében jelentései ezen pénzügyministeriumhoz fölterjessze.

Budapest 1848-ki December 6-án

a pénzügyministeri álladalmi titkár
DUSCHEK FERENCZ.

III.

A N: Kanisai Sóhivatalnak!

Folyó hó 16-án 910 szám alatt a beváltott czin átszállitása iránt felterjesztett tudakozására oda utasitom a hivatalt miszerint a meglevő ont valami biztos és legkevessebb, fuvarbért követelő magán vállalkozó altal az illető pénzügy ministerségi rendelvény értelmében a Pesti ezüst

---

DALOK.

I.

Egyszer néztem a szemedbe, nem többször,
A nyugalmamat nem találtam többé föl
Szemeidnek fénye szivem megrontá,
Gyógyulását csak szeretlmed adhatná.

Oh hallgass meg, térdre hullva esdeklek, —
Csak egy szikra reménységet szivemnek.
Csak egy szót mondj, ne többet, csak ezt: talán!
S boldogságom a világért sem adnám.

Nem tanultam imádkozni, nem soha.
Tanittatni csikós fiát nem szokta.
Deióta tiéd vagyok, — a neved, —
Ugyse' az én legszebb imádságom lett.

II.

Bús nótát sir a kis madár az ágon,
Szászszor búsabb hangzik az én ajkamon.
Búbánatos szivből más mi eredhet, —
Megsiratni e szomoru életet.

Sötét felhő takarja a kék eget,
A pusztára lanyha eső szemereg.
Engem sirat az az uszó felleg ott,
Hej, mert ilyen árvát még az sem látott.

Árva vagyok, nincsen senki rokonom,
Csak lelkemen sötétedő bánatom.
Csak ez rokon, másik lesz a koporsó.
Harmadik meg a sápor megsirató.

III.

Árva vagyok, mint a puszták füszája,
Árva, mint a magas sziklák virága.
Egy barátom van, a setét bübánat,
Ketten vagyunk fiai a puszának.

Delelőbe tereltem a gulyámat,
Leteritem a fris gyepre subámat.
Elgondolom — jaj milyen szép az élet,
De nem nekem, kinek fáj, hogy még élek.

Elrepedt a kis furulyám, már nem szól,
Pedig-pedig szólhatna a bánatról.
Elfujhatnám hej igazán, igazán
Én vagyok a legárvább a nagy puszán.

MÉSZÁROS SÁNDOR.

éjszakán, eső és szélvész daczára visszalovagolt Gárday szomorúan feldult zür-zavaros házához s ott, bár első perczben csaknem elkábitá öt mély megindulása, azonnal szerencsétlen barátja hullájához sietett s görcsösen összeszoritott ujjai között megtalálta Aurora balvégzetü sorait, melyek mind arra nézve, mi a dologban még rejtélyes volt előtte, egyszerre felvilágositák öt.

Mélyen megrendülve hagyta el másnap reggel, a szükséges intézkedéseket megtéve, a feldult, kihalt házat, a kis árván maradt gyermeket azon szent fogadással vive magával, hogy apja helyét fogja pótolni. — S szavát Anusájával együtt, ki valódi anyja lőn a kisdednek — lelkiismeretesen be is váltá. S Aurora leánya számára ily szülők védelme a szeretete mellett, mind az kárpótolta boldogságban a jövő, mit tőle az élet megtagadott.

Hogy Gyula emlitette-e valaha nejének, mit Aurora soraiból megtudott, nem jöhettünk myomára, annyi azonban bizonyos, hogy bár gyakran megemlékeztek az életnek e ragyogó tüneményéről, ki csak azért tünt fel oly rövid időre, mint a futó csillag, szépsége fényével mindent elbájolva, hogy elvesztését meglehessen siratni, annyi bizonyos, hogy gyakran emlékeztek reá az egymást szerető házastársak, mit eléggé tanusit, hogy sirja soha nem volt virágtalan, — de beszélgetni felőle, még sem igen szoktak.

A nép ajkain azonban annál inkább forog mai napig azon monda, hogy a jelentő patak, mely eddig forró nyárban elégazer ki szokott száradni, soha többé ki nem apadhat, ha örökös szárazságot mérne is a falucskára büntetésül az ég, mert a szép feleség, a kőfeszület előtt leborulva, mieden éjjel telesirja annak medrét, a megbánás fájdalmas könnyeivel.

és arany bévaltó hivatalhoz a költségek legnagyobb kéméletével mennél előbb szállítassa át.

A Körmendi pénzügy ker: Felügyelőtől.

Szombathelyen xber hó 21-én 1848.

GYÖRFFY.

Hírek.

— **Báró Hornig Károly** megyés püspök ő méltósága ujabb jelét adta a szerencsétlenség iránti résztvevő jószivének midőn a devecseri tüzkárosultak részére 500 forintot küldött Derdák Lőrincz plebánoshoz azonnali kiosztásra.

— A **belügyminiszter** felhivta Zalavármegye községét, hogy az ország különböző vidékein történt tüzesetek következtében károsodott lakosság részére könyöradományok gyüjtését rendelje el.

— **Kinevezések.** Zöld Gy. János a zalaegerszegi kir. törvényszékhez irnokká, — Györbiró Gergely a csáktornyai adóhivatalhoz ideigl. minőségű VI dik oszt. adótisztté, — és Szendy Ferencz a zala-egerszegi járásbirósághoz irnokká neveztetett ki.. illetőleg áthelyeztetett.

— **Dr. Nyári Sándor** megyénk szülöttje, jeles műtörténész, kit ez idő szerint Gróf Csáky Albin minister ur Mátyás király korabeli műemlékek gyüjtésével bizott meg, szept. 5 én Nagy-Kanizsán tartott utóállitás alkalmával a katonai kötelezettség alól teljesen felmentetett. E körülmény azért is örvendetes, mert ezentul szaktudományának háboritlanul élhet.

— **Áthelyezés.** Kovács Lajos nagykanizsai kir törvényszéki aljegyző a pestvidéki kir. törvényszékhez áthelyeztetett.

— **Heti biztosok** a nagy-kanizsai Kisdednevelő Egyesület ovodáiban e héten Gutmann Vilmosné és Rosenfeld Adolfné választmányi tag

— **„Hungária szálloda"** elnevezés adatott annak a szép épületnek, melyet a Sugár-ut és Koronaherczeg-utcza sarkán Sallér Lajos építész állitott elő. A tulajdonos Halász Elek f. évi October 15 én átveszi s ünnepélyes megnyitásáról gondoskodik.

— **A homokos** minta-szőlőtelep talajának szakértői hivatalos vizsgálata örvendetes eredményt jelez, amennyiben a kis kanizsai homokhatar phylloxera mentesnek jelentetett ki s igen alka masnak a szőlőtenyésztésre. Eszerint a gönöcvényi határ homokos buczkainak szőlőveli beültetése csak időkérdés. Dicséret és dicsőség városunk hatóságának a sikerdus kezdeményezésért! Most aztán tőnkre vannak siláryitva a gúnyos megjegyzések, melyivel a kezdet nehézségeit annyiszor nehezbitették.

— **A lóverseny,** melyet a nagykanizsai gyakorlatokra összpontositott m kir. III dik honvéd lovasdandár vasárnap, szept. 14-én délutánra rendezett, fényesen sikerülendőnek igérkezik, több értékes nyereménytárgy érkezett, nevezetesen József főherczeg ő felségétől arany óra, Keszthely, Pécs városa, zalamegyei gazdasági egyesület s egyesek részéről is, azonban Nagy-Kanizsa városa adta a legértékesebbet, egy 300 frank értékü dohányző készletet, mely dúsan aranyozott ezüstből művészileg készült, a tálcza közepére van vésve a város czimere és neve a versenynap datumával azonkivül a legénység versenyére 10 db tiz frankos aranyat is adott Nagy-Kanizsa városa. A programmot nem kaptuk meg s igy nem is közölhetjük.

— **Sajtóper.** Kovács János alsó-lendvai ügyvédnek Bertalan Endre elleni sajtóügyében az esküdtszéki tárgyalás Szombathelyen szept. 17-én fog megtartatni.

— **Sormás és Kottori** községeknek elismerést szavazunk helyes intézkedésökért, hogy kebelökben nem csak tüzoltóegyletet szerveztek, de utczáikat több sorosan fával ütették be. Utánzásra méltó buzgalom!

— **Pályázatok.** Zala-szent-Balázsra a tótanitói pályázat szept. 18-ra tétetett át. — Nagy-Bakónakra segédtanitó, esetleg segédtanitónői állásra szept. 20-ig. — Letenyére szept. 25-ig osztálytanitói. — Alsó-Domboruban szept. 15 ig önálló tanitói és Fityeházán hasonló minőségben szept. 20-ára pályázat nyittatott.

— **Heti felügyelő** e héten a nagykanizsai önk. tüzoltó egylet laktanyáján Neuman Samu 2. szivattyus parancsnok ur.

— **Uj elnök.** A dunántuli közművelődési egyesület uj elnöke Széll Kálmán lesz, miután Bezerédj Victor miniszteri tanácsossá történt kineveztetése folytán ez álláséról lemondott.

— **Pályázók.** A balaton-füredi „Szeretetház" igazgatói állására 87-en pályáztak.

— **Inke** községben e hó 8-án délelőtt 10 órakor a szalmában játszó gyermekek vigyázatlansága következtében tüz támadt, mely erős éjszaki szél mellett a 150 házból álló helységnek majdnem felét elpusztitotta, minden takarmánynyal és gazdasági épülettel együtt. A községnek van ugyan egy fecskendője, de az haszna-vehetetlennek bizonyult. Csendőrállomás van a községben, de a csendőrök nem törődtek az oltással. A szerencsétlen község most már negyedszer égett le.

— **A Balaton megcsapolása.** A Siócsatorna megeresztése ellen ismételten panaszkodnak a balatonmellékiek. A Sión feljövő gabonás bárkák kedveért már 75 centiméter vizet eresztenek le folytonosan a rendes vizszin fölött. Tekintve azt, hogy a siófoki zsilipnél nagy esése van a viznek, tehát a nagy gyorsaság mellett rövid idő alatt igen tekintélyes mennyiség folyhat ki a Balatonból, mig annak csak csekély a pótlása a száraz nyár következtében: bizonyos, hogy a hajózásnak csakhamar olyan akadálya támadhat, melyet még a jövő évben is meg kell éreznie. De nem ok nélkül szólalnak fel a parti lakósok azért sem, hogy a tulságos vizapasztás káros következményenyel járhat egészségi tekintetben, a hinár képződését pedig rendkivül előmozditja s a halászatot tönkre teszi. A Balaton-tavi gőzhajózási társulat igazgatói kérelmet intéztek a földmivelésügyi miniszterhez ez állapot megszüntetése végett. Rapaich Radó min. tanácsos megigérte, hogy haladéktalanul intézkedni fog.

— **Magyarország** legélénkebb forgalmu városai. A Bpest H. egy barátja a postajövedéki bevételek alapján érdekes statisztikát állitott össze a magyarországi városok forgalmáról: Budapest 3 és fél millió postajövedelme után következik a kis Fiume kétszázezer forinttal, ezután: Pozsony, Zágráb, Szeged, Temesvár, Arad, Nagy-Várad, Kolozsvár, Pécs és Kassa 100 ezer frtig Százezertől 30 ezer forint jövedékkel a következő 37 város bir: Debreczen, Brassó, Sopron, Miskolcz, Győr, Zimony, Eszék, N.-Kanizsa, N.-Szeben, Versecz, Ujvidék, Székes-Fehérvár, Szombathely, N.-Becskerek, Szabadka, Szatmár, Losoncz, Eger, Sziszek, Eperjes, Komárom, Kaposvár, Pancsova, Károly város, Ungvár, Zombor, Varasd, Kecskemét, Nyitra, Nyiregyháza, Máramaros-Sziget, Baja, S.-Alja-Ujhely Esztergom, Vukovár, Lugos és Nagy-Kikinda. Jellemző, hogy a kisebb népességü városok forgalma menynyivel megelőzi a népesebbekét; pl. a 45 ezer lakósu Kecskemét csak a 29 dik helyen van, mig Nagy-Kanizsa a 8-dik.

— **A trachoma** Alsó-Muraközben még mindig nagy arányú. E ragályos szembetegséget Dr. Vizkeleti Frigyes járvány orvos a legnagyobb figyelem- és szorgalommal gyógykezeli, nevezetesen kedden, csütörtökön és szombaton ellátja Kottori, alsó-Domboru, alsó-Vidovecz és Szent-Mária trachoma betegeit, hétfőn, szerdán és pénteken Alsó-Kraljevecz, Perlak, Hodosán, Goricsán, Szoboticza és dekanoveczi jegyzőségek községeit. A betegek Kottoriban és Perlakon külön rendelő szobában általa személyesen gyógykezeltetnek. Gyógyszert a községek, az orvost pedig a megyei betegápolási alap fizeti. Fuvart a községek adnak. Napi dija 4 frt. Állandó fizetése nincs.

— **Pölöskei keresztszentelés.** — Szeptember nyolczadika nem csekély fontosságu nap, — éppen jókor érkeztünk meg, a midőn egy nagy processió ájtatos közönség egész ünnepélyességgel jött elibénk, — mi is sorakoztunk a falu közepén; egy diszes kokereszt jelzi azt, hogy még nem halt ki a bit az emberekből, nemcsak világi, — de Istenes dolgokkal is foglalkoznak, — „békeség a jóakaratu embereknek a földön" gyönyörüenékesitve állott a kereszt, koszorukkal telve, a midőn felszenteltetett, szép predikáció fejezte be az ájtatosságot, melyet a szt.-Mihályi Zarka plebános ur teljesitett. — Bucsu is lévén, kétszeres ünnep volt, leginkább a kedves és tisztelve szeretett Nyáry családnál volt fidel megtartva, egyik fogat a másikat érte, oly sokan voltunk, a mire az ebéd véget ért, már a fekete czipat is ott termett s ráhuzta azokat a jó magyar talpalá valókat Fiatalság szép számmal volt, igy csakhamar tánczteremmé alakult az ebédlő. Az éltesebb urak — természetes — a zöld asztalnál morzsolták az időt oly buzgón, hogy a hajnal vetett véget a különben végét nem érő szolid murinak, engedjen a jó ég a kedves családnak számtalan bucsut s zavartalan boldogságot.

— **Adóügy.** Az adókönyvecskék előirása és a főkönyvvel való összehasonlitása czéljából naponta 200 adózó hivatik be a délelőtti órákban Nagy-Kanizsa városházának nagytermébe.

— **Apáczazárda** létesittetett Zala-Apáthiban, melyben az apáczák leányneveléssel foglalkoznak. Felszentelése az épületnek és bevezetése az apáczáknak szept. 8 án történt egyházi nagy ünnepségekkel Az alapitó Vaszary Kolozs pannonhalmi főapát.

— **Ki lesz a dunántuli ev. püspök?** Ismeretes az a hir, hogy Karsay püspök a bonyhádi kerületi gyülésnek beadta lemondását táviratilag. A dunántuli ág. egyházkerület nem fogadta el a lemondást és küldöttséget menesztett a püspökhöz, hogy őt a lemondás visszavonására kérje. Remény van tehát, hogy Karsay egyháza érdekében visszavonja lemondását. Ha ez nem történik meg, akkor a püspöki székre az aggharczos utódául Gyurátz Ferencz pápai ev. lelkész van kiszemelve, aki egyháznázat tisztviselősége alatt már igen sok szolgálatot tett. Kitünő szónok és jeles egyházi iró, akinek köszönhető, hogy Lutter Márton életét jeles magyar munkában birja irodalmunk.

— **Eltévedt pofon.** Folyó hó 10-én az esti órákban a Petőfi-utczán egy polgárnő unokácscsével hazafelé sétálva, vigan csevegett. Utközben szemközt jött egy akós hordót a vállán vivő Szalay sipos nevű paraszt; a mint közel ért, letette a válláról a hordót és elczifrázott káromkodás melletti bevezetéssel ugy vágta arczul a szegény asszonyt, hogy ez rögtön elsiklottota magát. A neki levült pofozkodó paraszt a sikoltásra jött észre, hogy a személyben tévedett és azzal akarta lemosni a pofont, hogy elkezdett mentegetődzni: „bocsásson meg, tévedtem, azt gondoltam, hogy a fiamnak a kedvese." — Mint halljuk, a vastag tévedés majd a biróságnál nyer tisztázást.

— **Postalopás.** Szept. 10-én este 9 óra tájban a vasutra szállitott egy alsókraljeveczi póstazsák, melyben 1167 frt 6 kr készpénz és több hivatalos levél volt ismeretlen tettesek által ellopatott.

— **A Sümeg városi** felső leányiskolába beiratkozni még e hóban lehet. — Tandij sümeginek 5 frt 50 kr., vidékinek 10 frt 50 kr., izraelita hittandij egy évre 4 frt. Az összegben van a könyvtár-illeték is. Az uj iskola f. é. okt. 1-én nyitatik meg. Sümeg, 1890. szept. 11. — Az igazgatóság.

— **Nagy-Kanizsa** rendezett tanácsu város képviselőtestületének folyó évi szeptember hó 13-án délután 3 órakor a városház nagytermében tartandó közgyülése igen érdekesnek mutatkozik, melynek tárgysorozata a következő: I. A vár. pénzügyi bizottság véleménye: A népkonyha, a kisdednevelő egyesület, — az ágt. evang. gyülekezet részére adandó segélyek tárgyában. II. A vár. pénzügyi bizottság véleménye Horváth Károly volt városi tanácsos, Kammenár József, volt hivatal szolga, özv. Farkas Károlyné vár. rendőr özvegye részére adandó kegydij, és Molnár György főgymnásiumi házmester fizetés javitása tárgyában. III. A tőmegesen jelentkező kegydijazásokból kifolyólag a vár. pénzügyi bizottság véleményes javaslata egy városi nyugdij alap létesitése tárgyában. IV. Az 1891-ik évi vár. költségvetés a pénzügyi bizottság tárgyalási jegyzőkönyvével. V. A városi erdő és legelő gazdasági bizottság véleményes javaslata az üzemterv elkészitése iránt kötött szerződés tárgyában. VI. A kéményseprői kerületek ujabb beosztásáról készitett szabályrendelet. VII. A város területén gyakorlandó vadászati jog kibérlése tárgyában megtartott árverések alapján kötött szerződések. VIII. A városi épitészeti bizottság véleményes javaslata a közvágóhid felépitése tárgyában. IX. A laktanyaügyi bizottság véleményes javaslata a m. kir. honvéd laktanya megnagyobbitása és ezzel kapcsolatosan a honvéd laktanya mellett nyitandó uj-utcza tárgyában. X. A közkórházi szabályrendelet kidolgozására kiküldött bizottság jegyzőkönyvi javaslata. XI. Az általános helypénz fizetés behozatalára kiküldött bizottság jelentése. XII. A pénzügyi bizottság véleményes javaslata a szegény ügy rendezése tárgyában. XIII. A nagy-kanizsai kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság 1497/1890 sz. a. hirdetménye az ismeretlenek telekkönyvei kiigazitása tárgyában.

— **Lóvásár.** Ezennel közhirré tétetik, miszerint a m. k. pécsi 8. honv. huszár ezred pótlovazó bizottsága által az alább nevezett helyeken és időben lóvásárlás fog tartatni, és pedig: 1890. szeptember 29-én utazás Nemes-Vidre, 30-án pótlovazás Nemes-Viden és utazás Keszthelyre, 1890. október 1-én pótlovazás Keszthelyen, 2 án utazás Paksra, 3-án pótlovazás Pakson, 4-én utazás Német-Bolyra, 5-én pótlovazás Német-Bolyon, 6-án utazás Pécsre, pótlovazás Pécsett, 7-én utazás Simontornyára, 8-án pótlovazás Simontornyán utazás Pinczehelyre, 9-én pótlovazás Pinczehelyen és utazás Dombovárra, 10-én pótlovazás Dombováron, 11-én pótlovazás környékben és tenyésztőknél és utazás Kaposvárra, 12-én pótlovazás Kaposvárott és utazás Szigetvárra, 13-án pótlovazás Szigetváron. Miért is felhivatnak az érdekelt magántenyésztők, kiknek 4—8 éves koru 158—166 cmter magas alkalmas lovaik vannak, azokat a kitűzött napra elővezessék. Vételár: 250—350 frtig, esetleg magasabb áron is megvásároltatnak. Kelt Nagy Kanizsán, 1890. szeptember hó 10-én. A m. k. pécsi 8. h. h. ezred parancsnoksága.

— **Különbözet.** Zala-Egerszeg város kiadási szükséglete 56 318 frt a jövő évre, mig Nagy-Kanizsa városé 288 721 frt, tehát ötször annyi.

— **A hadgyakorlatokhoz** egy lovasitott tüzér üteg érkezett szeptember 11-én Nagy-Kanizsára, Palinban lettek elszállásolva.

— **Mükedvelői előadás Sümeghen.** Völgyi Györgyné szintársulata daczára annak, hogy jól szervezett, s egyes előadásokra lelkiismeretesen elkészült, nem tudta magát városunkban fönntartani. Tapasztalta ezt a minden szép és jóért lelkesülni tudó fiatalság, egyet gondolt, s készen volt a műsorral, hogy segitsen a jó szintársulat meg nem érdemelt kedvezőtlen helyzetén. Műkedvelő elődást rendezett, melynek szakaszai ezen rendben következtek. 1. „Két év multán", vigjáték egy felvonásban, előadták Ligeti Vilma k. a. és ifju Moizer József ur. Mindketten kitünő sikerrel oldották meg szerepüket. Fellépésüket a közönség tapsviharral jutalmazá. 2. „Népdalok" éneklé Rozenberger C. k. a., hegedüvel kisérte Takách E. ur. Minden egyes darabjukat szünni nem akaró éljenzés követte, melyet több évi gyakorlat mellett is méltán megérdemeltek volna. 3. „Szórakozott kisasszony (monolog) előadta Vid Anna k. a. Sokat vártunk tőle, azért voltak készen a csokrok és rózsák, melyek őt belépése pillanatában üdvözölték. Amint megpillantottuk, önkénytelenül is eszünkbe jutott azon ellentét, mely a külső természet és az előadó terem légköre között létezett. Ott kin a sárguló, piros, hullongó levelek, — a ködös, csipős levegő a mulandóságra, a halálra emlékeztetett bennünket, mig benn verőfény és éltető meleg sugárzott szerteszét abból a fekete szempárból, mely szelid ragyogásával feledteté velünk az élet ezer bajait. Ez az oka annak, hogy elég volt szereplőnek megjelenni s biztosan győzött. Nem kellett nagy művészetet kifejtenie, hogy közteszésben részesüljön. Vajha minél gyakrabban láthatnók őt. 4. „Népdalok fuvolán", előadta Bükhely János ur. Ritkán részesülhet az ember ehhez hasonló műélvezethez, csak az volt a kár, hogy hiába fáradtunk az éljenzésben és tapsolásban, fukarkodott művészetével s ezért utána Vadas Gyula primás is szerzett néhány kellemes perczet. Az előadást táncz követte. A tiszta jövedelem 82 frt 50 kr., a fontemlitett czélra fordittatott. Most midőn köszönetet mondunk a szereplő lelkes fiatalságnak, kivánjuk, hogy Völgyi Györgynének ne legyen többé oka és alkalma ilyen czélu előadás igénybe vételére, hanem ha máskor is meglátogatja városunkat, duzzadt erszénynyel és jó kedvvel távozzék körünkből. Egy jelenvolt.

— **Megyei r. h.** A nagy-récsei uton egy kanizsai kocsist kerékkötő hiányában feldült téherkocsija életveszélyesen megsértette. — Gr. Zichy Nándor fiumei kormányzó szept. 4-én bellatinczi birtokára érkezett. — Wortmann B. és Deutsch Mór kereskedők Alsó-Lendván fizetésképtelenek lettek. — Légrádon Szalai Mihály 18 éves ifju a Dvávába fuladt. — Homokkomárom szőlőhegyén a jégeső sok kárt tett. — A Nagy-Kanizsáról ellopott lovakat a kis-komáromi csendőrség a sávolyi erdőben megtalálta czigányoknál. — Sümeghen Mosdényi Pál mellbe lőtte magát. — Völgyiné szintársulata Sümeghről Sárvárra távozott.

— **Hazai r. h.** Szentes város önálló törvényhatósággá emelkedik. — Gróf Somssich János nőül vette Szabady Anna kisasszonyt, a babochai néptanitó leányát. — Sopronváros 117 ezer frt helyett regálejogát 125 482 frtért váltotta meg. — Pápaváros költsége 65760 frt. — A felvidéki kulturegyletnek 26 ovodája és 61.363 frt vagyona van. — Gr. Jankovich László-né sz. Vizeki Talián Róza urnő Szőllős-Györökön meghalt. — Inkén nagy tüz volt. — A pénzügyigazgatóságoknál 50 uj fogalmazói állás rendszeresittetik. — Lévay József kiváló költőnket Borsódmegye arany tollal tiszteli meg főjegyzősködésének 25-dik évfordulóján. — Ő Felsége a tiszántuli hadgyakorlatok alkalmával nagy kitüntéssel fogadtatott.

— **Külföldi r. h.** Prágában a vizáradás nagy károkat tett. — Heine sirját Párisban Királynénk megkoszorozta. — Báró Hirsch Móricz 50 ezer frtot küldött a magyarországi tüzkárosultaknak. — Brailában egy léghajós lezuhant s meghalt. — Kossuth Lajos Luganoban időzik. — A bécsi lóversenytért elárasztotta a Duna. — A prágai Károlyhid összeomlott, alapját 1357-ben tették le. — C. L. Bracc angol iró, a magyarok jó barátja, meghalt. — Porosz-Sziléziában kiütött az éhtifusz. — New-Yorknak 28 szinháza van.

Irodalom.

— **A legégett Tokaj** segitségére Endrefi (Kiss Endre) tehetséges irónk, s a szerencsétlen város szülöttje Kisvárdán, Szabolcsmegye, „Lytton" czimű elbeszélését adta sajtó alá. Ára fűzve 50 kr. diszkötésben 1 frt. Melegen ajánljuk t. közönségünk pártfogásába.

— **Előfizetési felhivás** a következő illusztrált diszműre: Aradi vértanuk albuma. Arad sz. kir. város közönsége és az aradi „Kölcsey egyesület" megbizásából szerkeszti Varga Ottó. Budapest, 1890. — Arad város tulajdona. Nagy szerencsétlenség a háboru győzőre, legyőzőkre egyaránt: évtizedek szorgalmának gyümölcsét emészti föl, virágzó tájakat sivataggá változtat, bénákká tesz munkabiró kezeket, halottakkal tölti meg a temetőket és árvák, özvegyek jajjával az országokat. De ha ez a szerencsétlenség ránk zúdul, ha az minden jókarat és erőfeszités daczára föl nem tartóztatható, ha az egyéni boldogulásunkra, nemzeti létünkre tör: akkor annak ellene állani kötelesség! És dicsőség, örök hála azoknak, kik a vészszel szemben helyt állnak, küzdenek, szenvednek, meghalnak. Ily érzelmekkel tekinti nemzetünk az aradi vértanukat és bennök a százakat, ezreket, kik dicsőséggel-gyászszal teli Szabadságharczunkat végig küzdötték és a kiknek küzdelme kivirta, könye, halála megszentelte azokat a 48-iki törvényeket, melyek alapján mi, boldogabb kor gyermekei, állunk. A róluk való megemlékezés nem a háboru és forradalom glorifikácziója; szenvedések elmondása nem a behegedő sebek felszaggatása; dicsőitésük nem ildomtalanság törvényes állapotunkkal szemben! Életükből, szenvedéseikből, megdicsőülésükből hazaszeretetet és törvénytiszteletet tanuluok, hisz nem a martyromság eszközei, a melylyel, hanem az eszme, a miért meghaltak: E szent meggyőződés emeltette a nemzet közadakozásából a 13 vértanu Emlékszobrát Arad Szabadságterén; ugyanez ösztönözte Arad város közönségét és a belybeli „Kölcsey Egyesület"-et a 13 vértanu szobrának leleplezése alkalmából oly műnek kibocsájtására, melynek karcsán széles e hazában is osztozhassanak Ünnepünkben, kik körülményeiknél fogva itt jelen nem lehetnek. Az Aradi Vértanuk Albuma méltó akar lenni nagy tárgyához, méltó a kegyelet és hazai művészetünk legszebb alkotásához, melyet megismertet és méltó akar lenni Arad sz. kir. városhoz, mely a művet kibocsátja. Egyuttal az alkalmiságon fölülemelkedve: maradandó becsre tör, hogy miként tárgya, ekként a mű is az igaz hazaszeretet ébresztője, tápolója lehessen. Az Aradi Vértanák Albuma könnyed, tárczaszerü modorban, de históriai hűséggel mondja el mindazt, mi ez eszmekörben minden magyar embert kell, hogy érdekeljen. Elmondja, hogy miért is volt az a küzdelem, mely minden gyászos vége daczára mai, jobb jelenünknek alapja: azután jellemző vonásokban bemutatja a szabadságharczot és annak nyomában szereplési episodokban a 13 vértanut. Ez a münek első része: A küzdelem. A második részben ismeretetve a világosi fegyverletétel, utána a Vértanuk tragédiája, továbbá azok a szomoru idők, melyek 49-re következtek és 67-ig tartottak. Ez a rész Golgotha czimet visel. A harmadik rész az Apotheosis. Ebben el van mondva, hogy mikép keletkeztek, mikép tartatnak meg amaz ünnepek, mikkel Arad október 6-át évenként ünnepeli; elmondva, hogy a kegyelet a kivégzés helyét mikép tartotta emlékezetében és mikép jelölte meg. Ezeket követi a szobor története, a szobor leirása és Aradnak, mint a vértanusság szinhelyének és a fölvirágzó haza egy részének bemutatása. Végül mindezeket bezárja annak demonstrálása, hogy vallás, nemzetiségi különbség nélkül édes mindnyájunké e haza, annak gyásze, dicsősége egyaránt és hogy nemcsak a történeti multon, nemcsak a létezésen, hanem a legmagasabb emberi érdekek alapján nyugszik e közös hazában a magyar fajnak hegemoniája. Közbe-közbe egy-egy jeles irótól származó, a tárgyhoz alkalmazkodó költemény teszi változatossá; magát az egész művet pedig a Petőfi-Társaságnak e czélra kitüzött és koszoruzott ódája nyitja meg. A szöveget lehetőleg egykorusi jegyben-másban szereplők, jó tollak irják: Palágyi, Dr. Marczali, Klapka, Vendrei (Aschermann), Kápolnai, Degré, Dr. Márki, Vadnai, Iványi, Irányi, Szana, Concha, Lukácsy, Barabás, Tiszti, Parecz stb. Az Aradi Vértanuk Albumának szövegét 40 nél több, csupa eredeti kép, rajz illusztrálja. Legfőbb dísze Zichy Mihálynak két hatalmas compositiója: a Mult és a Jelen; ott a két nagy hatalmasság által lenyügözött Magyarország megdöbbentő tragédiája, emitt a törvény és jog alapján ujra fölemelkedő Magyarország . . . a mint az ég Istenére hivatkozik, hogy igaza volt abban a szörnyű tusában. — A művészi ihlet és a lángoló hazaszeretet tán sohasem adott a világhirű művész rajzonjának több bűbájt, több varázst, mint e két alkotásban: szédítő gondolatok özöne és egész történet van bennök. — Zichy rajzai mellett Mannheimer G., Benczur B., Papp, Jendrássik és más hazai művészek képei diszitik az Albumot a m. kir. festészeti mesterjiskola köréből. A képeken kivül hozni fog több fascimilét Kossuthtól, Klapkától, a vértanuk utolsó leveleiből, Bohusné világosi Naplójából; bemutatja a szobrot és annak részleteit jó fotografikus fölvételekben, nemkülönben a szóban forgó helyeket eredeti térképekben. Az Aradi Vértanuk Albuma az Emlékszobor leleplezésének napján, ez évi október 6-án jelenik meg 10 ívnyi (160 oldal) terjedelemben. A mű kiállitása fényes: hogy beilljék a palotákba és olcsó: hogy utat találjon a nemzet minden rétegébe és az

iskolákba is. Előfizetési ára kötetlen 2 frt; eredeti, Zichy rajzával díszített szép vászonkötésben ára 3 frt. Könyvkereskedésbe e mű egyelőre nem kerül; kötött példányokat csak is szeptember végéig megrendelt számban készíttetünk. Az előfizetési pénzeket Arad sz. kir. város pénztárához kérjük beküldeni

Vegyes.

Felhívjuk az igen tisztelt olvasóink figyelmét lapunk mai hirdetési rovatában megjelent Vinador-féle spanyol nagy borkereskedés hirdetésére Bécs I. am Hof 5. Egyenest külföldről behozott külföldi borok és franczia cognacok ezen czégtől valódiságuk és kitűnőségüknél fogva világhirűek. 3945

Papirszeletek.

Tilos a dohányzás.

— Valaki azt mondá egy fiatal embernek:

— Öcsém uram, ha itthen dohányozni akar, akkor menjen ki!"

Vasuti hivatalnok.

— Ha le nem akar késni, siessen, mert a vonat indul.

— Paraszt: Majd megvár, mert már van jegyem.

Dicsekvés.

— Atya: Önnek tizezer forint adóssága van? Hiszen ez fölér egy kis vagyonnal.

— Kérő: Kicsiny, az igaz, de magam szereztem.

Végzett földesur a fötrafikban kétforintos váltót vásárolva, mondja: Lássa kedves kisasszony, ez a váltó most két forintot ér. Csak egy aláírásomba kerül — s nem ér egy krajczárt sem.

Igaza volt. Professzor a vizsgáláton: „Ki észlelte először, hogy a föld mozog? Tanitvány, kinos hallgatás után: „Nóé, a ki először kóstolta meg a szőlőnedüjét."

A bajtársak. Pénzért kunyorált apjánál a diák, szörnyen panaszkodván levelében, hogy nincsen pénze; mire az apja azt irja: „Kedves Fiam! Nagyon örülök, hogy egy pajtásra akadok, aki velem egy bajban szenved, mert — — nekém sincs pénzem!"

Gyónt a diák. Kártyáztál-e? kérdi a gyóntató. — „Igenis," mondja búsan a diák. — Hát beláto d-e, hogy az milyen idővesztegetés? — „De milyen," mondja a diák, „kiválit az az átkozott kártyakeverés!"

Fején találta. Öcska ruhákat akarván eladni a diák, az utczáról bekiált egy házoló zsidót, ki az asztalon ujságot látván henteregni, kérdi a diákot: „Iguram, mi van az ujságban?" — „Szomoru hir," mondja a kópé diák. „Augliában minden zsidót és szamarat egy fára akasztanak." — „De nagy szerencse, kedves ifiur," nevetett a zsidó, hogy mi nem lakunk Angolhonban."

Idényszerű. Vizet ivó vendégétől kérdi a korcsmáros: „Miért iszik az ur vizet?" Vendég: Mert bizonyos vagyok, hogy nincs ebben bor.

Ki nyert?

Húzás szept. 6-án.

Budapest: 54 17 44 88 21.

Szerk. üzenet.

— Sv. A. Készséggel ajánljuk

— M. S. Intézkedtünk. A hiányzó számot megküldöttük.

— G. Gy A most bekküldött költemények nagyon bölcselmiek; a mi közönségünk inkább a könnyen érthető népies a rokon irányuakat szereti. Szives üdvözlet!

— A körmendi vasaripa-egylet körlevele késön érkezvén hozzánk, nem közölhettük.

— S—i Szivesen megtettük azonnal.

— Cs. Valóban bosszantó az a zaklatás. Nem érdemli meg jóságod.

— F—n. Két példányban küldöttük meg szives üdvözletünk kapcsában. Dehogy alkalmatlan dolog

— L. S. Nincs baj. Válaszoltunk.

— H. P. Szivesen.

— M. S. Egyik-másikat alkalmilag felhasználjuk.

— S—i. Ügyedről egy szót sem szólt. Az igéret szép szó, ha megadják, ugy jó

— I. Gy. Máskor is szivesen vesszük.

— S. K. Jövő számra maradt.

Vasuti menetrend.

Indul Kanizsáról.

Reggel.

Prágerhof	5 óra	18 perczkor	postavonat
Barcs	5 óra	28 „	postavonat
Budapest	6 óra	4 „	gyorsvonat
Budapest	7 óra	30 „	vegyesvon.
Bécsujhely	6 óra	55 „	postavonat

Délben.

Budapest	2 óra	— perczkor	postavonat
Pragerhof	2 óra	45 „	postavonat
Sopron	2 óra	15 „	postavonat
Barcs	2 óra	25 „	postavonat
Szt.-Iván	5 óra	20 d. u.	vegyesvon.

Este.

Pragerhof	12 óra	35 perczkor	gyorsvonat
Budapest	12 óra	26 „	postavonat
Bécsujh.	12 óra	34 „	postavonat

Érkezik Kanizsára

Reggel.

Bécsujh.	4 óra	16 perczkor	postavonat
Budapest	4 óra	26 „	postavonat
Pragerhof	5 óra	54 „	gyorsvonat
Szt. Iván.	8 óra	9 „	vegyesvon.

Délben.

Sopron	1 óra	44 perczkor	postavonat
Pragerhof	1 óra	15 „	postavonat
Barcs	1 óra	40 „	postavonat
Budapest	1 óra	59 „	postavonat

Este.

Budapest	10 óra	40 perczkor	vegyesvonat
Bécsujh.	10 óra	26 „	postavonat
Budapest	12 óra	25 „	gyorsvonat
Pragerhof	11 óra	44 „	postavonat
Barcs	11 óra	34 „	postavonat

Farbige Seidenstoffe von 60 kr. bis fl. 7.65 per Meter — glatt und gemustert (ca. 2500 versch. Farben und Dessins) — vers. roben- und stückweise porto- und colifrei das Fabrik-Depot G. Henneberg (K. u. K. Hoflieferant), Zürich. Muster umgehend. Briefe kosten 10 kr. Porto. 3804 3

Felelős szerkesztő és kiadó: BATORFI LAJOS.
Laptulajdonos: WAJDITS JÓZSEF.

HIRDETESEK.

MINDENHUT KAPHATÓ. 17 KITÜNTETŐ ÉREM
LEGFINOMABB MINŐSÉG · OLCSÓ ÁRAK
CHOCOLAT SUCHARD NEUCHATEL (SCHWEIZ) CACAO
KÖNNYEN OLDHATÓ KAKAO
Tápláló · Étkezési · 1 Kg = 200 csésze

Az 1889. Párisi világkiállitáson arany érem-
3743 **mel kitüntetve.**

Máriazelli gyomor cseppek.

legtökéletesebb gyógyszer minden gyomor bajok ellen.

Vedlegy.

gyomor hurut, gyomor égés, gyomor hurok és dara keseg-det, tulajdon elnyalkasodás, sárgaság, undor és hanyinger esetében, megszünteti a fejfájást, ha az a gyomor elrontasztól származik; gyomor görczöt, kelmetlenséget, az étellel turterbelt gyomrot, elüzi a bélfert, és a gyomrot könyü lép, máj és vesebajokban.

Egy üveg ára, [illegible] azzal egyét 60 kr. kettős üveg 70 kr. Központi szétküldési raktár: Brády Károly gyógyszertára Kremsier (Magyar ország).

Óvás! A valódi Máriazelli gyomor cseppek az felekepen utánoztatnak s hamisitatnak, s ezért valodiak gyanánt csak azok fogadtatsanak el, melyek üvegei egy vörös, s a fenti védjegyével ellátott papirba vannak magolva, s melyek mellékelt használati utasitásban is fel van tüntetve, hogy az Kremsierben, Gecsek H. könyvnyomdájában nyomtatott.

Máriazelli Labdacsok. A Keményszékités és szétkenedés ellen, évek óta legjobb hatásuknak bizonyult labdacsok s, sokfele képen hamisitatnak, tehát ezek vételenél is vigyázni kell a fenti védjegyre s Brády Károly, Kremsieri gyógyszerész névaláirására, melyek minden eredeti dobozon láthatók. Egy doboz ára 20 Kr. beküldése után, 1 tekercs 1 frt, 2 frt. 20 Kr., 3 tekercs 2 frt. 20 Kr. ért. csomagolás és postaköltség mentesen küldetik meg.

A Máriazelli gyomor cseppek és Máriazelli labdacsok nem titkos szerek, a gyógyhaló, anyagalkának összetétele, minden használati utasitásban fel van soroly.

Nagy-Kanizsa: Prager Béla és Beltz József gyógyszerész uraknál. Babocsa: Iliás gyógyszerész urnál. Kohn Sándor gyógyszerész urnál. Marczali: Kőrösi Victor gyógyszerész urnál. Olonits: Bölcs Béla gyógyszerész urnál Szent-Gothárd: Tomcsánt Leopold gyógyszerész urnál.

A feltaláló dr. Meidinger tanár ur által kizárólag felhatalmazott

gyár Meidinger kályhák

készitésére,

Heim H.

Döblingben, Bécs mellett.

3965 a) Bécsben: I. Michaelerplatz 5.

Budapesten: Thonet-udvar. **Prágában:** Pfaffergasse 5.

Londonban: 41. Holborn Viaduct E. C. **Mailandban:** Corso Vitt. Emanuele 38

Szabadalom valamennyi államban.

Minden kiállitáson az első éremmel jutalmazott legelőnyösebb szabályozó töltő- és szelelő kályhák dupla köpenyesyel.

Kokszszel való tüzelésnél az égési időtartam tetszés szerinti. kőszénnel való tüzelésnél 24 órai.

Több szobának fütése csak egy kályha által.

Waggon-kályhák.

„Meidinger"-kályhák.

Az utánzások kikerülése végett óva intünk e indenkit mellékelt védjegyünkre, mely a kályhák ajtainak belső felein beöntve vannak.

MEIDINGER-OFEN H. HEIM

„Vesta" kályhák.

Zajtalanul tölthető. Pormentes eltávolitása a hamu- és salaknak. A köpenyek a porok kitisztitásánál eltávolithatók a nélkül, hogy a kályhát széjjel kellene szedni

„Helios" kandalló vagy kályha, füstemésztő, látható tüzzel.

Egy kandalló vagy kályha több helyiségnek fütésére függetlenül szolgál. hat Tetszészerinti égési tartam kokszszel, kő- vagy barna szénnel tüzelésnél Zajtalan töltés. A hamu és salak pormentes eltávolitása

Rosszul fülő kandallók átalakittatnak.

Füstemésztő Caloriferek,

központi légfütések- és szelelőkészülékekhez.

Szárító készülékek ipar- és gazdasági czélokra.

Prospectusok és árjegyzékek bérmentesen és ingyen.

Nestlé Henrik gyermektáplisztje

25 éves eredmény.

12 kitüntetés. 12 diszoklevél. És 14 aranyérem.

Számos bizonyitvány a legelső orvosi tekintélyektől.

Gyári jegy.

Tökéletes tápszer a gyermekek részére.

El nem cserélendő a már többszöri kitüntetett különböző tejfajokkal. Tartalma az anyatejhez hasonlit és könnyen emészthető lévén, ép oly könnyen megoldható, ugyanezért felnőtteknek is, mint kitünő tápszer

gyomorbajoknak

igen ajánlható.

Egy doboz ára 90 kr

Nestlé Henrik sürüsitett teje.

Egy doboz ára 50 kr.

Főraktár Ausztria-Magyarország részére Berlyak F.

WIEN I. Naglergasse 1.

Nagy-Kanizsán: Fesselhofer József és Rosenfeld Adolf kereskedőnél és Magyarország összes gyógytáraiban. 3940.

8353

ASOULAC-I APÁTSÁG (Franczia-Ország)
Dom MAGUELONNE, prior
Főtisztelendő Benedek rendi atyái

FOGVIZE, FOGPORA ÉS FOGPASTÁJA

2 ARANY ÉREM: Brüssel 1880, London 1884

A legmagasabb kitüntetések

Feltaláltatott ez **1373** ik éven BOURSAUD PÉTER prior által.

„A főtisztelendő benedekrendi atyák fogvizének használata, naponkint néhány cseppet vizbe véve, megakadályozza és gyógyitja a fagak odvasságát melyeknek fehérséget és szilárdságot kölcsönöz, a mennyiben a foghust erősiti s teljesen egészségessé változtatja.

„Szolgálatot teszünk tehát olvasóinknak, midőn őket ezen régi es practicus készitményekre figyelmeztetjük, melyek a legjobb gyógyszert és a fogfájás ellen egyedüli ódvszert képezik.

A megalapitatott 1807 ben. Vezérügynök **SECUIN** BOURSAUD

Kapható minden czégnél illatszerészeknél, gyógyszertárban és gyógyfü kereskedésben.

HAUSER EDE

cs. és kir. udv. kő- granit-, szenit-, márványszobrok faragómester porphyr- és gyára.

Bécs, IX. Spitalgasse Nr. 19. H.

Téglagyárak, kőbányák, gőzcsiszoló és fürész-malom tulajdonosa.

Dusan felszerelt raktára kész

SIR-SZOBROKNAK

kriptafedők granitből, kriptarácsozatok és sirlámpák stb. Kripták teljes elkészitésére való megbizások, szobrok áthelyezése, valamint minden e szobrászszaba vágó munkálatok pontosan és olczón czakközöltetnek. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. Czintalapitási év 1847. 3927

Valódi

MEDICAI MALAGA-SECT

a klosterneuburgi cs. és kir. borvegyészeti intézet által megvizsgáltatott

igen jó valódi Malaga

gyengédség elleni kitünő erősitő szer, különösen betegek gyógyuló félben valóknak, gyermekeknek, vérszegényeknek, gyomorbajban szenvedőknek kitünő gyógyszer 1/1 és 1/2 eredeti védjegyvel ellátott üvegekben

VINADOR

BÉCS — HAMBURG

Eredeti à 2 frt 50 kr és 1 frt 30 fehér medicai Malaga 1/1 üveg 2 frt, 1/2 1 frt 10 kr, további kitünő külföldi borok eredeti üvegekben eredeti árért poharakban. és Nagy-Kanizsán kapható: Bogenrieder J. indóházban, Matejka Ede Szarvas vendéglő, Szigritz R. Korona vendéglő, Rosenberg M. füszerkereskedő Stefanovits M. czukrász, Strem & Klein füszerkeresk., Szitár F. casino vend., Tivolt J. Központ kávéház, Dávid Emilia központi vendéglő Barcson. A védjelre figyelemmel kell lenni, csak azzal ellátott szer a valódi; jótállás biztositatik.

Meidinger kályha-gyár és zománczozó telep

Bécs, V. Wienstrasse 45. sz. Budapest váczi körut 21. (Iparudvar)

Valódi Meidinger töltő-, szabályozó- és szelelő kályhák.

(Az utánzásoktól óva intünk mindenkit.)

Szabályozható kályhák 7 frt 50 krtól feljebb.

Szabadalmazott cserép-, iskola-, laktanya- és waggon-**kályhák.** 3973

Több szobát és egész lakást fütő kályhák, központi légfütők, agyag kályhaajtók térd könyökkel stb.

Kitünő minőségü zománczozott főző edények minden nagyobb vaskereskedésben jegyvel készletben vannak.

Prospectusok és árjegyzékek ingyen és bérmentesen.

Wajdits József könyvnyomdájából Nagy-Kanizsán.

NAGY-KANIZSA, 1890. szeptember 20-án. 38-ik szám Huszonkilenczedik évfolyam

Előfizetési ár:
egész évre . . . 5 frt — —
fél évre . . . 2 frt 50 kr.
negyedévre . . . 1 frt 25 kr.
Egyes szám 10 kr.

HIRDETÉSEK
8 hasábos petitsorban 7, másodszor 6 s minden további szerint 5 kr.
NYILTTÉRBEN
petit soronként 10 krért vétetnek fel. Kimutari illetek minden egyes hirdetésért 30 kr üzetendő.

ZALAI KÖZLÖNY.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, anyagi részét illető közlemények pedig a kiadóhivatalhoz bérmentve intézendők:
Nagy-Kanizsán takarékpénztári-épület.
Bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.
Kéziratok vissza nem küldetnek.

A nagy-kanizsai „Kereskedelmi Iparbank", a „n.-kanizsai önkéntes tűzoltó-egylet", a nagy-kanizsai kisdednevelő egyesület", a „nagy-kanizsai keresztény jótékony nőegylet", a nagy-kanizsai izr. jótékony nőegylet", a „szegények tápintézete", a „soproni kereskedelmi iparkamara" nagy-kanizsai külválasztmányának hivatalos lapja.

HETENKINT EGYSZER, SZOMBATON MEGJELENŐ VEGYES TARTALMU HETILAP.

Előfizetési felhivás
a
„ZALAI KÖZLÖNY"
XXIX-ik évfolyamának
1890. évi IV-dik negyedére.

Tisztelettel felkérjük mindazokat, kiknek előfizetések a hó végével lejár, hogy azt megujitani ideje korán sziveskedjenek, nehogy a lap küldésében hiány merüljön fel.

Lapunkat ajánlanunk feleslegessé teszi az a körülmény, hogy a t. közönség eléggé ismeri; hosszu idő óta rendes házi barátká vált s hiven osztozik közönségünk örömében, bánatában. Munkatársaink diszes koszoruja lehető változatossá, érdekessé teszi tartalmát s vonzóvá olvasmányait. Igyekszünk, mint eddig, a multak eseményeit felderitve annak gyöngyeit gyüjtögetni, jelenünk eseményeit, szorgalmasan feljegyezve átadni az utókornak, szivesen ápoljuk a szebb jövő reményét. Jelszavunk a tisztességes munka és törekvés! E szellemben üdvözöljük s kérjük t. közönségünk méltó pártfogását és kedves munkatársaink további buzgóságát.

Végül kérjük mindazokat, kik lapelőfizetés- vagy hirdetési dijjal hátralékban vannak, hogy azt beküldeni sziveskedjenek.

Kérelmünk méltányossága eléggé indokolt, mióta nekünk is kötelezettségeink vannak.

Előfizetési ár:
1890 okt.—decz. negyedévre 1 frt 25 kr
„ „ 1891. marcz. félévre 2 „ 50 „
„ „ „ szept. egészévre . . . . . 5 „ — „

Nagy-Kanizsán szept. hó 1890.

Hazafias tisztelettel
Szerk. és kiadó.
Wajdits József könyvkereskedése.

Nők munkaköre.

A nő-emancziपácziónak legszebb része s legnagyobb érdeme, hogy a nők munkakörét megteremtette. Kétségkivül igen sok tért foglaltak el ma már a nők, de éppen azon kört, azon tért, mely leginkább a női természethez megfelelő, még most is csak ritkán s egyesek foglalják el; értjük itt: a nőipar- és kézimunkakört.

Alig képzelhetünk pedig a nőiességgel megegyeztethetőbb munkakört a nőipar- és kézimunkánál, mert ez nem vetkőzteti le a nővel a nőiességet zománczát, mint más, például a gyógyitási munkakör és mégis oly kevés gond fordittatik a nőipar- és kézimunkára, oly kevés nő választja azt saját munkakörévé.

Nem kell messze keresnünk az indokot. Abban találjuk, hogy a nőipar és kézimunka oktatása az államnak eddig, de még jelenleg is mostoha gyermeke. Társadalmi uton kelictett hazánkban a nőknek mozgalmat inditani arra, hogy a nőipar és kézimunka csak valamennyire is lendületet nyerjen s igy alakult meg az országos nőipar-egyesület az ország szivében, igy alapitotta meg ez oktatás, emelte fel diszes palotáját melyből ma már nem egy-két okleveles nőipar és munkatanitónő került ki. A kormány végre belátta az oktatás eredményét s ma már kezet fogva a fővárossal, ha nem fejedelmileg is, de legalább elég bőkezüen segélyezi, lehetővé tévén annak működését.

Ámde az országos egyesület tanodáját nem mindenki látogathatja, a vidéken pedig ritka, mint a fehér holló a nőipar- és kézimunka-iskola. Az állam még nem tette teljesen magáévá a tanitás e szakmáját; mert mindaz, mit az állam a polgári és elemi iskolákban a kézimunkából tanitttat, ugyszólva alig elemét képezi a munkakörnek, nőipar pedig épen nem lesz tanitva; maga a ministeri tanterv oly csekélységet ölel fel a női kézimunkából, hogy az csaknem elenyészik, semmivé törpül le, a női kézimunka anyagával szemben. De az egyletek sem igen veszik szivükre a nőipar és kézimunka oktatását, mit csodálnunk nem lehet, mert minden egyes egyletnek valamely jótékonysági czél lebeg szeme előtt és ez veszi igénybe minden anyagi áldozatát és szellemi tevékenységét. Egyesek pedig alig képesek ily iskolák felállitására.

Itt fekszik oka, hogy még oly nagy és a müveltség magas nivóján álló városban, mint Nagy-Kanizsa is, nőipar- és kézimunka-tanitást nem találunk. Ezrek és ezrekbe kerül városunk iskoláinak fentartása s ebből sok száz és száz fordittatik a leánynevelésre, s az, mi a nőnek, nőiességét tekintve, elkerülhetlen szükséges a szorosan vett női kézimunka-tanitásra egyetlen fillér sincs.

Belátta ezt városunk müvelt női közönsége s törekedett e hiány pótlásán s mint örömmel értesülünk, a törekvést tevékenység követte, nem kétkedünk rajta, hogy a tevékenységet pedig eredmény fogja követni.

Városunk lelkes hölgyei körében mozgalom indult meg egy nőipar- és kézimunka-iskola felállitása iránt, s az országos nőipar-egyesületnél végzett s kitünő képesitést nyert Krengel Irma kisasszony, a „Zala" szerkesztőjének fogadott leánya (unokahuga) vállalkozott ez intézet megnyitására.

A kisasszony — mint tudjuk — a napokban jelenti be a megyei tanfelügyelőségnél az iskola megnyitása iránti szándokát s előjegyzéseket nevelő szülői lakásán — Magyar-utcza 33. sz. a. — már most is elfogad a czélból, hogy lássa, lesz-e annyi látogatója az iskolának, mennyi annak fenntartásához szükséges s ha az előjegyzések eredményesek lesznek, az iskola már ez évi októberben megnyilik.

Az iskola tantervében együtt találja a közönség mindazt, mit a nő ipar- és kézimunka tanításánál igényelhet.

Tanitva lesz: a kötés, horkolás, hálózás és güpirmunka*), csomozás, keret-munka, keresztöltés, Holbein-munka, suprikálás, tüléthuzat, fehér és szines himzés, fehérnemű rajzolás, szabás és varrás, müfoltozás ruha és felsőöltöny rajzolás, szabás és varrás, csipkevetés és tisztitás, a csipkék minden faja, az egyszerüektől fel a velenczei csipkékig; továbbá: poentles munka.

Meleg érdeklődéssel tekintünk e mozgalom elé, melyre városunk müvelt hölgyközönségének figyelmét annál is inkább felhivjuk, mert meggyőződésünk, hogy ez az iskola nemcsak hogy nem felesleges, hanem ellenkezőleg, elodázhatatlanul szükséges városunkban s annak megnyitását mi részünkről szinte örömmel üdvözöljük.

BÁTORFI.

*) Az idegen műszavakat úgy irtuk, mint azok kimondandók. Szerk.

A tüzesetek okairól és védekezéséről.

Most, midőn naponkint több és több tüzeset fordul elő, ezeknek némiképen elejét veendő, Grósz Lajos a „Magyar Föld"-ben a következőket ajánlja:

1. Mivel igen sok esetben a tüzet magukra otthon hagyott kis gyermekek okozzák, a hatóságnak kiváló erélylyel kellene intézkedni arról, hogy az otthon hagyott kis gyermekek ovodában legyenek egész nap, a hol kellő felügyelet alatt álliván, tüzet nem csinálhatnak. Az ezen oldalról támadható veszedelemtől tehát nem lehetne tartani. De mert ovodák nincsenek még minden községben, ezek felállitását a legnagyobb erélylyel sürgesse a kormány; mely intézmény már csak azért is keresztülvihető, mivel a magyar községek nem oly szegények, hogy egy ovodát ne tudnának fenntartani?

2. Mivel az Isten csak azokat az embereket szokta segiteni, akik maguk is segitenek magukon; bizony a községek is csak azon esetben menekülnek meg a tüzvész pusztitásaitól, ha állandó tüzoltókat tartanak, kik képesitésüknél fogva legbiztosabban védhetik meg a községet az elhamvasztástól. E tekintetben okosan cselekednének a biztositó társulatok, ha az olyan helyeken, a hol állandó tüzoltókat tartanak, olcsóbban biztositnának, mint ott, a hol ilyenek nincsenek. Ennek ők két hasznát vennék: az egyik az volna, hogy minden gazda igyekeznék biztositani vagyonát, mivel olcsóbban jutna hozzá: a másik pedig az, hogy a tüzesetek nem lennének oly terjedelmüek kártérités fejében tehát sokkal kevesebbet kellene kifizetniök, mint mostan.

3. A legszigorubb rendeletnek kellene intézkedni arról, hogy a községekben takarmányféléket ne tartsanak, hanem kint a község végén, egy közös takarmánykertben.

4. A községi elöljáróság intézkedjék arról, hogy sütés, főzés és mosás alkalmával a tüzelő anyag ne heverjen szanaszét a konyhában, főleg pedig arról, hogy a nyilt tüzhelyeket örökre eltörüljék. Gondosabb gazdáknál ezt már alig találjuk, s ezek a tüzelő anyagot is rendben tartják; de a kevésbbé elővigyázókat kényszeriteni kell a rend megtartására.

5. Ez a pont az épitkezési viszonyok szabályozásával foglalkoznék. A már beépitett területeken változtatni sok nehézséggel járván, az ujonan épitendő lakházakat ugy kell elrendezni, hogy egy sorban csak bizonyos távolságban álljanak egymástól, hogy tüz esetén megmenthető legyen az egyik vagy a másik.

6. A tapasztalás azt bizonyitja, hogy a fákkal körülültetett ház nem gyul meg oly hamar, mint a pusztán álló, a gazdaemberek tehát okosan cselekednének, ha épületek köré lehetőleg magas törzsü — akácz, berkenye, fekete dió (Inglansigua) jegenyenyárfákat stb. ültetnének. Az utczák befásitásáról pedig gondoskodjék a község elöljárósága.

7. A ki teheti, az cserépnél egyébbel ne fedje a házát. Az itt elmondottakból kitünik, hogy a tüzvészek pusztitásainak a legalacsonyabb fokra való szállitása nem mét mereven a tengerre irányozta tekintetét. „Nem úgy van az, uram, mondá kis vártatra az asszony. Mi is olyanok vagyunk, mint mások. Nem lehet mindent elmondani, mit szivünkben rejtünk, mert nem értenének meg bennünket és mit törődnének más bajával. Hogy valaki iránt bizalmasak legyünk, ahhoz hosszabb ismeretség szükségeltetik."

„Ha hosszabb ideig fog itt időzni, uram, gyakran fogja látni reggel és este idejönni az asszonyokat, kik férjeik jövetelét várják; én csak este jövök ide, mert időm nem engedi máskor."

Az idegen gondolatokba merülve szintén a tengerre nézett.

„Férje is tengeren van, ugy-e bár?"

A nő fejét ismét kezére hajtva, ébredő gyermekének az előbbi dalt énekelte.

„Igen uram" — felelé az asszony a kérdezőre tekintve.

„Már régóta van távol öntől?" folytatá a férfiu.

„Igen" válaszolt az asszony, „Alborg kapitány alatt, mint második kormányos van alkalmazva az uj Czethalfogón. Mikor elment, kis leányom még nem született volt meg, pedig ez már három éves."

„De jól megy dolga, nemde asszonyom?"

„Már egy éve mult, hogy utoljára hallottam felőle valamit, akkor jó szerencsés volt, de azóta semmit, mert nagyon szerencsétlen van, kevés napjó érkezik onnan egy levelet hozhatna számomra!"

„És ön azóta mindig eljön ide asszonyom?"

Tárczа.

Nem a zajos világ . . .

Nem a zajos világ
A mi után vágyom,
Más felé üz engem
Boldogtalanságom.
A világ mást nem adhat — csak nyomoruságot,
Tépedt reményimből hol lelek egy szálat?

Nem a vig palaták
Márvány termébe,
Kóaza gondolatom
Nem ide — nem térbe.
Megutáltam régen a sok czifrasságot . . . .
Tépedt reményimből hol lelek egy szálat?

Nem a sötét erdő
Fái és virágok,
Most ezek között is
Boldogtalan járok.
Pedig hogy szerettem a magányosságot . . .
Tépedt reményimből hol lelek egy szálat?

Nem a délibábos
Hortobágy kell nékem,
Gyermek ábrándjaim
Elfeledtem régen
Keblemben találok, elég pusztaságot . . .
Tépedt reményimből, hol lelek egy szálat?

Nem a csendes völgynek
Kőszikhoz vágyom,
Hol gond nélkül éltem
Boldog ifjuságom . . .
Adott a sors elég tövises virágot . . .
Tépedt reményimből, hol lelek egy szálat?

Messze kéklő hegyek . . .
Oda . . . oda vágyom,
Megtalálom ujra
Talán boldogságom!?
Megkérdem még egyszer azt a vad virágot . . .
Tépedt reményimből tán lelek egy szálat?

NEUSIDLER JENŐ.

Elveszett szerelem.

— Novella —

Irta: HOEFER EDE.

Németből:
ROSENBERG HENRIETTE.

Gyönyörü csendes est volt, mint itt ritkán látható; az égen szürke felhők tornyosultak, mintha esni készült volna; a tenger felől enyhe zephir lengedezett, de oly gyengén érinté a hullámokat, hogy azok kényelmesen pihentek a puha, finom és lágy homokon, mintha már elnyert játszottak volna. A nap már lenyugodott, a tengeri madarak felkereséseik, sőt a halászsajkák is eltüntek árboczaikkal, és barna vitorlákkal. A tenger és partja kihaltnak látszott. Emberi hang nem volt hallható, élő lény nem volt látható, mert mig a lakosok egyik része esti munkáját volt végzendő, másik része felkereste a halászsajkák kikötő helyeit, hogy a visszatérő sajkákon vigabban dolgozhassék. Mindenki azt hitte, hogy csend van és egy lény sincs a tenger mellett, de ez még sem volt igy, mert volt valaki a tenger partján és pedig egy nő, ki a leggyengébb zajra is megrázkodott.

Szép feje sötét kendővel volt elkötve; fejét búsan tenyerébe hajtá és egy bölcsődalt énekelt. Ölében egy kis gyermek édesen aludt. Magányosan és elrejtve ült e nő, folytonosan az egyhangu dalt dúdolva, és nagy kék szemeinek tekintetét mereven a távolba küldötte; egy tekintete sem esett a gyermekre, vagy a vidékre.

Ki őt igy az elhagyott magányban ülni látja, bizonynyal megijéd tőle. A másik oldalról észrevételenül egy férfiu közeledett feléje, ki látván a mozdulatlan nőt és hallván egyhangu dalát, akaratlanul összerezzent. A férfiu előrehajolt, megismerte az asszonyt és meglepetve igy szólt hozzá:

„Ah, ön az asszonyom?"

A nő megdöbbent, fejét egy gyors mozdulattal visszabajtá, zavartan a kérdezőre tekintett és csak néhány percz mulva birta távolban járó gondolatait összeszedni és a kérdezőnek felelni.

„Igen uram én vagyok az, de hogyan van, hogy ön már visszajött?"

A férfiu a magaslatról lejöve és néhány lépést téve mellette termett.

„Az Istenért, mit csinál ön ily késön egyedül gyermekével a tengerparton? Legalább a kisdedét hagyná ágyában pihenni, szegényke itt könnyen meghülhet!"

Az asszony belátta szavainak igazságát, sovány barna arczán mosoly vonult végig és mondá:

„Mi nem hülünk meg oly könnyen, az est csendes és meleg; szegény gyermekemet nem akarom egyedül hagyni, félteném, ha távol volna tőlem és egy perczig sem volna nyugtom miatta."

„De miért nem marad ön is otthon, — mondá a férfiu és tekintetét a bús asszonyra szegezé — hisz önnek is jól esnék a pihenés. Hisz e hely még a legvidámabb kedélyt is elszomoritja és szobácskájában, vagy a meleg konyhában jobban kipihenhetné magát és zavartalanabbul gondolkodhatnék, mint itt!"

A szegény asszony a mondottakból csak keveset hallhatott, mert csak egy gyenge fejbólintással felelt.

„Nálam, uram, ez nem ugy van; már régóta ismerem e helyet és számtalanszor ültem itt. Engem e hely nem hangol le, én különben is bús szoktam lenni, és kedélyemet megváltoztatni nem lehet!"

„Jól van asszonyom, — mondá kis idő mulva a férfiu, — Önnél ezt egészen más körülmény okozza, mert e vidéken született, de kivancsi vagyok, miért ül ön oly gyakran a tengerparton?"

Erre az asszony szemeit rászegezvén, röviden igy felelt:

„Azt uram, önnek már bizonyosan megmondták, hogy miért jövök ide a tengerpartra!"

„De hogyan mondhatták volna nekem, hisz még csak néhány nap óta időzöm itt és az öreg halászon kivül nem ismerek senkit," válaszolt a férfiu; „azt pedig hiába kérdeném, az nem mondana el nekem semmit!"

„Kérem, legyen bizalmas iránta m; én nem kivánczisságból, hanem részvétből kérdezem önt. Ön még fiatal, teljes erőben levő asszony, kinek szép gyermeke, háza és vagyona van és mégsem vidám, pedig körülményei megengednék; mindig komolyan és visszavonultan él. Ne csudálkozzék tehát, ha kérdezem és részvéttel viseltetem iránta!"

„De sajátságos népek vagytok ti, bizalmatlanok és hidegek minden idegen iránt."

E szavakat a nő mellett álva halkan, de szive mélyéből mondta, de ez nem mozdult, előbbi helyét elfoglalva, is-

lehetetlen, ha az okokat ismerjük, s hogy ez a kormány, a községek, és az érdekeltek együttes közreműködésével s egy kis jóakarattal könnyen is menne.

CSARNOK.

A jáczint.

Télen a szobák egyik főéke a jáczint, mely kellemes illatával, gyönyörü szinpompájával, meghóditotta magának az embert.

Mint tudjuk, kétféle van, ugymint: egyszerü és teljes, hollandiai és párisi fajtára, illetve eredetiségre nézve; szineit tekintve pedig a tiszta fehértől kezdve, sötétpiros és kék, minden árnyalatait magába foglaló szinváltozatban találjuk.

A hollandiai és párisi közti főbb különbség voltaképen abban leledzik, hogy mig a párisi szabadbani tenyésztésre fölöttébb alkalmas, addig a hollandiai igen hamar, védelem nélkül elpusztul a szabadban, ámbár nem tagadható, hogyha kellöleg védve lett az időjárás viszontagsága ellen, éppen olyan gyönyörüen diszlik, mint akár a párisi. Csupán az a megjegyzendő, hogy a második évben már nem virit oly szépen, sőt nálunk sok helyütt akár el is dobhatjuk.

A párisi pedig, tekintve ama jó oldalát, hogy ugyszólván semmi ápolást, de még ha elvirágzás után is a földben hagyjuk, a következő évben épp oly dúsan virágzik, mint az előző évben, sőt kis hagymái, melyek rajta ez idő alatt képződtek, épp oly szépen viritanak, mint akár az öreg hagyma, persze idővel.

Különben épp ugy, mint a hollandiai, épp ugy a párisiak közt is vannak egyszerü és teljes jáczintok.

A párisi jáczint egyik kiváló jó oldala még az is, hogy a talajban nem válogatós, a mi szinte méltányolni való.

Jáczintok különben jó részben cserépbeni müvelésre használtatnak és ilyen czélra a hollandi kiváltkép alkalmas, tekintve ama gyönyörübbnél gyönyörübb változványokat, melyek miatt általános közkedveltségre tettek szert.

A szabadbani tenyésztéshez a hagymákat beültetjük szeptember, október, november, legkésőbb deczember hónapban. Ennél későbben ne ültessünk, mert a virágzásban ugy sem lesz köszönet, ha esetleg februárban vagy márczius ban dugnók be.

Nagyon helyesen teszszük, ha a talaját megjavitjuk; nevezetesen ha az nagyon kötött volna (agyagos) homokkal vegyitjük, ha pedig sovány, ugy elkorhadt tehéntrágyával megtrágyázzuk. Távolságuk az ültetésnél 10—15 centiméter, mélysége pedig, ha homokos, 15—20 centim., ha agyagos, 8—14 centim. mélyen teszszük le a földbe.

Mindenesetre gödröcskéket csinálunk a kezünkkel vagy pedig ehhez hozzá való eszközzel, a kézi ásóval, illetve a palánta szuróval. Az ültetés háromszögüen — kötve történjék, ∴ mint a hogy ama pontok itt jelezik.

Ha pedig egész rabátot ültetünk ki, ugy olyan mély barázdákat huzunk (20 cm.) mint a fönt adott számok jelzik.

Az igy elültetett jáczintokat, ha a zord idő beáll, levéllel vagy pedig szalmával betakarjuk, sőt e takarót mindaddig rajta hagyjuk, mig hajtani nem kezd tavaszszal.

Később pedig, midőn már virágait meghozta, eső ellen különösen védjük (értem az erős záporesőket), mert azok nagyon össze verik a virágait.

Miután a jáczint nemcsak kellemes illatával, hanem gyönyörü szinpompájával is csábit, ennélfogva használhatjuk szőnyeg-ágyakra szegélynek, szegélyágyakra, a hol igen kitünő szolgálatot tesz korai virágzásával és szép szineivel. Természetesen ilyes helyekre magasságuk szerint ültessük, nehogy a szép összhangot a rendetlen nagyságuakkal zavarják.

Ha elvirágoztak és a levelek sárgulni kezdenek, ugy kiszedjük őket és árnyékos, de szellós helyre lerakjuk őket száradni. A fiahagymákat, melyek rajta képződtek, leszedjük és ugy bánunk vele, mint az öreg hagymával. Ámde erre a czélra őket jól felporhanyitott ágyba ültetjük meglehetős sürüen, hogy leveleik egymásban támaszt leljenek és igy a szél nem verheti ugy össze a leveluket. Három-négy év mulva igen szépen virágzó példányokra tehetünk szert.

Magróli szaporitás nálunk hasontalan munka a száraz égalj miatt, de meg oda kiváló szakértelem is szükségeltetik.

A cserépbeni müveléshez a jáczinthagymák szeptember másik felében lesznek beültetve.

A föld jó tápdús legyen, a cserepek pedig sem kicsiny, sem pedig igen nagyok ne legyenek. Szükséges ez már azért is, mert a növény sokkal szebb, ha ilyen, ugy mondjam, hozzá illő cserépbe lesz ültetve (4—6 hüvelyk átmérőjü cserepek). Vagy ha már csupa nagy cserepeink vannak, ugy több hagymát ültessünk egybe. A jáczinthagymát egész a hajtás tövéig ültessük be és jól öntözzük meg. Ezután beássuk cserepestől 20—25 centiméter mélyen a földbe. Hat-nyolcz hét mulva jól be vannak gyökerezve és igy ki lehet őket szedni és valamely [illegible] ágyba (kihült melegágyba) vagy ennek hiján jó árnyékos helyre, mely azonban szellős, teszszük. S azután november elején vagy deczemberben elkezdjük hajtatni vagy üvegházban, (ha van) vagy pedig jó meleg szobában rakjuk közel az ablakhoz, ámbátor eleinte lehet biz' a kissé sötétes helyen is de midőn a virágját hozza, akkor aztán tegyük világossághoz.

A gyakorlatban többnyire a jáczinthagymákat beássva hagyjuk addig, mig üzdelni kezdjük.

Ha azt akarjuk, hogy egész télen legyen virágzó jáczintunk, ugy akkor azt nem egyszerre veszszük üzdelés alá, hanem részenként és pedig tiztizennyolcz napi közökben.

Üzdelhetünk még jáczintot e czélra készitett üvegedényben, mohában és ha tetszik czéklarépában is.

Az üvegedénybe (karáf) a jáczinthagyma ugy lesz beállitva, hogy az a neki szánt helyet ott betöltse. De előbb amaz edény meg lesz töltve eső- vagy folyóvizzel és valami hüvös helyre eltéve, csak midőn már begyökerezett, lesz vive a meleg helyre (szobába 14—17° C.). A netalán elpárolgó vizet ujjal kell pótolnunk, sőt ha a gyökeren ama zöld nyálkás fonálkák mutatkoznának, ugy addig öblögessük a gyökereket tiszta vizzel, mig azok lemosatnak.

Figyelnünk kell egyáltalán, hogy az ablaktól távol ne legyen, a kályha melege szinte kárt ne tehessen és a mi a fő, hogy többször szellőztetve legyen a helyiség, de ugy, hogy a hideg szintén ne érje.

A mohába szintén üzdelhetünk, csakhogy erre a czélra friss mohát gyüjtsünk és ebbe rakjuk be a hagymát, sötét helyen kellő nedvességben tartjuk és az üzdelés alatt ugy bánunk vele, mint az előbb elsoroltal.

Végre a czéklarépába ugy ültetjük, hogy a czéklarépa karógyökerét szépen kivágjuk és a mohába már becsavart jáczinthagymát szépen beültetjük. Azután körül sodronyhálót készitünk és az egészet beleállitva, felfüggesztjük.

Egyéb kezelése az előbbiekkel egyenlő, csupán azt jegyzem meg, hogy bizony szép az, mikor ama piros levél szépen ráborul a mohára, a hol jáczinthagyma van.

A hogy a jáczintot hajtatjuk, ugy tehetünk a tulipánnal, crosussal, Iris persica stbiekhez hasonlóval.

Nevezetesebb fajták a jáczintok közül: harlemi teljes jáczintok, Bouquet tendre, Princess royal, Victoria Regina, Comtesse de la Coste, Lord Wellington, Carl, Kronprinz von Schweden, Blocksberg Passetout, A la mode, Goethe, L'or végétal.

Egyszerüek: General Pelissier, Homerus, Josephine, Roi des Belges, Lord Percy, Baron von Tuyll, Argus, Grand Maitra, Alba maxima, La Grande Jaune.

MATION GÉZA,
mükertész.

Hirek.

— **Nagy-Kanizsa város** képviselőtestületének igen érdekes közgyülése volt Babochay György polgármester ur elnöklete alatt szept. 13-án. Elintézett tárgysorozat: 1) A népkonyha 100 frt, a Kisdednevelő egyesület 4 dik ovodája is 250 frt, az ág. ev. gyülekezet templom épitésére 1000 frt segély szavaztatott meg. 2) Horváth Károly volt városi tanácsos évi 600 frt, Kamenar József 96 frt, Farkas Károlyné 60 frt kegydijat kapnak évenkint. Molnár György házmester fizetése 300 frtról 360 frtra emeltetett. 3) A városi nyugdij alap létesitése elvileg kimondatott, a szabályzat kidolgozására a pénzügyi és jogügyi bizottság felkéretett. 4) Az 1891. évi költségvetés általában a tételenkint elfogadtatott. 5) A városi erdők és legelők üzemtervének kidolgozásával Pálfy Alajos ur megbizatott 2000 frt általány dijazás mellett. 6) A kéményseprői kerület uj beosztása fogadtatott el és pedig Mantuano Józsefnek 45, Mantuano Edének 30, és Rothmann Menyhértnek 25%. 7) Vadászati bérletek jóváhagyattak és pedig a nagy- és kis-kanizsai mezők és nyiresek Ábrahám Károly 251 frt, felső és alsó erdőre Máninger József 250 frt évi bérrel. 8) Az uj közvágóhid 22 ezer frt előirányzattal a puskaporos torony közelében a „Sipadombkon" felépittetni rendeltetett. 9) A honvédlaktanya pótépitkezése és kapcsolatban uj utcza nyitás elfogadtatván a Koronaherczegutcza folytatása lesz a Hunyady utczába, a Polgári Egylet, Vágner Károly és Kovacsics-féle telkeken keresztül, első 15, második 3 és a harmadik birtokos 6 frtot kérvén négyszeg öleért. 10) A közkórházi szabályrendelet elfogadtatott. 11) Az általános helypénzszedés nem fogadtatott el. 12) A koldulási ügy társadalmi uton rendezendő és 13) a helybeli kir. törvényszék telekkönyvi osztályának az ismeretlenek telekkönyvi kiigazitása ügyében hirdetménye adatott elő. Jegyzőkönyv hitelesitésével Tuboly Viktor és Knausz Boldizsár urak bizattak meg.

— **Kinevezés.** Megyei főispánunk, Svastits Benó ur ő méltósága, Csarsch Dezső pécsi kir. járásbirósági joggyakornokot ideiglenesen zalamegyei árvaszéki jegyzővé nevezte ki.

— **A huszárság** lóversenye nagyban sikerült szept. 14-én, roppant száma közönség jelent meg. Versenybiróság Zoltán Elek tábornok, gróf Schlippenbach István és Teinzmann Victor ezredesek s Svastics Benó főispán urakból alakult. Dijnyerők voltak az akadályversenyen: Pálfy Imre, Lux Ödön, Kovács Kázmér, Koller Ödön és Csigó Kálmán. Gátversenyen Probáld Ferencz, és Bogyay Kornél. A III-dik verseny volt a legérdekesb, József fhg. adományát Kálmán Frigyes, Pécsváros adományát Koller Ödön, Nagy-Kanizsa város diszes adományát Csigó Kálmán, az ezüst szelenczét Perczel József nyerte el. Az altisztek versenyén első volt Sommer altiszt. A gátversenyen Fehérváry Géza első, Gróf Schlippenbach a második, Tantossy Sándor a harmadik és Kálmán Frigyes a negyedik dijat nyerte el. A dandárbeli legénység első diját Bencze közhuszár nyerte meg. Az utolsó, vadász versenyen Világhy Márton, Bauer József, Kéthelyi József és Waldbauer Henrik lovai voltak győztesek. Az érdekes lóversenyt este az „Arany Szarvas" disztermében táncvigalom követte. Egy eset hatott szomoritólag, hogy Báró Perényi Ödön hadnagy lovaról lebukott, rögtöni segélyben részesült, komoly baja nem történt, mégis halála hirét terjesztették nemcsak a versenytéren, de még a fővárosi lapokban is.

— **Gyászhir.** Egy tősgyökeres jó hazafi, nemes emberbarát elhunytáról értesit bennünket a következő gyászjelentés: Alulirottak fájdalomtelt szivvel jelentik forrón szeretett felejthetlen férje, illetve atyjok és fivéröknek: Csempesz József nyugalmazott kir. nyilvántartási biztosnak folyó évi szeptember hó 13-án estéli 9 órakor, rövid szenvedés a halotti szentség felvétele után, élte 63-ik, boldog házasságának 41-ik évében történt gyászos kimultát. A boldogult hült tetemei folyó hó 15-én délutáni 4 órakor fognak beszentelteti és a helybeli közös sirkertben örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent miseáldozat folyó hó 16-án fog a helybeli róm. kath. templomban reggeli 9 órakor az Urnak bemutattatni. Zala-Egerszeg, 1890. szeptember hó 14-én. Áldás és béke lengjen drága porai felett! Csempesz Józsefné született Horváth Rozália, mint az elhunytnak neje. Csempesz Vilma, özv. Hayden Dénesné, dr. Csempesz Kálmán, gyermekek. Csempesz Erzsébet mint nővére. Fogadja a t. család őszinte részvétünket!

— **A városi** helypénzszedésjog árverezése szeptember 13-án nem sikerülvén, uj árverezés tüzetik ki. A kikiáltási ár nem igértetett meg, a bizottság pédig nem birt felhatalmazással azon alul adni ki. A belső piaczi helypénzszedési jogért tizezer forint igértetett, eddig tizenháromszor ezeren felül volt, a marhavásáriért 12 ezer forint lett igérve, most 16,081 volt. Tehát a különbözet nagy.

— **Temetés.** Oszeszly Antal városi ellenőr urat és családját gyász érte; mult szombaton volt ujszülött Imre fiának temetése, hat heties korában ragadta ki a halál szerető szülei karjaiból. Nyujtson vigasztalást rokonai, barátai és ismerőseinek részvéte.

— **Esküvő.** Roboz István, lapunk egykori szerkesztőjének bájos leányát, Roboz Róza kisasszonyt szept. 10-én vezette oltárhoz Keller László vasuti tiszt Kaposvárott. Boldogság kisérje frigyüket!

— **Gyászhir.** Mély részvéttel vettük a következő családi gyászjelentést, mely t. munkatársunkat, Rosenfeld Lajost és családját oly fájón érinti: Alulirottak a saját, valamint az egész rokonság nevében fájdalomtelt szivvel jelentik, hogy a feledhetlen jó apa, illetve após, nagyapa és

---

„Ha az idő szép volt és körülményeim engedték, igen, uram!" Erre a férfiu felkelt és mondá: „Ideje lesz, hogy megyek, mert holmimat még ki sem csomagoltam; eljön velem?"

„Nem uram, én még maradok, de jó lesz, ha ön megy, mert ez nem a városi uraknak való hely és különben — mondá az asszony halkan — nem találom illőnek, hogy itt maradjon velem."

„Hogy érti ezt, asszonyom?" mondá zavartan az idegen.

„Vannak rosz nyelvek, uram" válaszolá halkan. „A lámpát és gyufát a tüzhelyen találja, jobbra."

Néhány pillanat után jó éjt kivánt az asszonynak és eltávozott. Szó nélkül a parti zátonyok mellett a falu felé tartva utját, melynek első házából barátságosan pislogott eléje a fák lombjain keresztül egy gyertya fénye. Hosszabb utat megha-ladva, megállt és vizsgálta az elhagyott helyet. Az asszonyt nem láthatta már és fejét csóválva, csak azt tudta rebegni: „Szegény asszony!" mire a faluba megérkezett és lakásába tért. Egy futó pillantás után, melyet az asszony a távozó után vetett, kötényét szorosabban az alvó gyermekre takarta, fejét ismét tenyerébe tevé és cseudesen ült, mint azelőtt. Daczára annak, hogy beállt az est, még sem volt nagyon sötét, mert a sürü felhők alól előbujt a hold, és ha nem is teljesen, de még is megvilágitotta a természetet. A csend az előbbeni volt, a hullámok még fáradtaknak látszottak és pihenni vágytak a puha fövenyen. Az asszony némán maga köré tekintett, de gondolatai most nem férje után jártak, hanem a vidéket járták át.

Élete egyhanguan folyt le. Ő ezelőtt a tengerpart mellett fekvő kis városban szolgált, ott ismerkedett meg a szép és komoly kormányzóval, kit később, mint neje elkisért szülőhelyére, hol szüleitől kis házat örökölt. E ház falai szép fehérre voltak meszelve; folyondár vette körül és szép redővel meszsiről fel lehetett ismerni, közelében csinos kert terült el.

A házban nehány csinosan berendezett szoba volt és midőn a fiatal asszony ide belépett, azt hitte, hogy a paradicsomba lép és szebb lakosztály nem létezik e világon.

Ő nem tudta, hogy férje e ház felszerelésénél az előbbi adósságokhoz még ujakat toldott és csekély birtokát annyira megterhelte. A kormányzó ezt jól tudta, de nem gondolt a jövőre, hanem csak mától holnapra. Rüter Gáspár a tengeren nagyon jártas volt, nehány utat tett mint hajóslegény és mindig szerencséje volt jó helyet kaphatni, habár félebbvalói elég kifogásolni valót találtak rajta. Rendkivüli önbizalommal birt és gondolta, hogy pajkosságát és vadságát nem róják fel neki A háznak, melyben neje lakott, mindig tisztának kellett lennie. A házban egy külön szoba is volt a fürdővendégek számára, kik minden évben eljöttek és azt kibérelték. Igy az adósság évről-évre fogyott, majd egészen fedezve lett. A férj jó kedvében elhagyá otthonát, gondolván, félév mulva visszajön és sok pénzt hoz magával. Nemsokára hajóskapitány lett. Mily boldogan nézett most jövője elé, és neje, mily boldog teremtés volt!

Később azonban máskép lett minden. Biztosan senki sem tudta, hogy miért? Gáspár elment a czethalfogásra, honnan csak egy év mulva volt visszatérendő; e közben otthon is megváltozott minden. Néhány hónappal elutazása után leánya született nejének és Regina, igy hivták nejét, elutazása óta folyton gyengélkedett és búskomoly volt. Ily körülmények között a szegény asszony nem tudott dolgozni; pénzecskéje is elfogyott, Gáspár távol volt a tengeren; szobájával, melyet minden évben a fürdővendégeknek azokott bérbeadni, oly pórul járt, hogy inkább üresen hagyta, minthogy ismét kellemetlenségei legyenek. Ehhez járult még, hogy egyik hitelezője kényszeritette adósságát lefizetni, mit csak az által tehetett meg, hogy másutt vett fel pénzt egyik hitelezője kielégitésére.

Gáspár a távol tengeren volt és semmit sem hallott felőle. Vagy tán már meg is halt, mit neje előtt eltitkoltak? A faluban egy ismerőse sem volt, mi még szomorubbá tette helyzetét. A hajósok nejei nem néztek reá, mert előbb cseléd volt és méltóságuknak nem felelt volna meg társasága, igy gondolkodtak ők. Szegény Regina, bármily jó, szolgálatkész és előzékeny volt, mégis távol maradtak tőle a bizalmatlan és elzárkózott emberek. Szive mindinkább elszorult, keserüség volt hű kisérője és napról napra jobban visszavonult az emberektől gyermekével, kit bálványozott.

Igy mult az idő, anélkül, hogy sorsa jobbra fordult volna. Sőt, amint gyermeke nagyobb lett, szükségletei is szaporodtak, anyagi körülményei pedig mindig szükebb korlátok közé szorultak. Szobája a második nyáron üres maradt. Regina eladott mindent, mit nélkülözhetett, mert kolduln vagy kegyadományt elfogadni nem akart.

Midőn egy délután Regina a kertben dolgozgatott, gazt szedett ki a veteményi közül, férfilépteket hallott. Kis gyermeke megunta a játszást és egy közeli árnyékos fa alatt elaludt.

A kertajtóban egy férfiu hirtelen megállott, körültekintett és az asszonyt megpillantotta, ki a férfiu láttára el[illegible]ült, ismét lehajtotta fejét és előbbeni munkájához látott.

„Ez az ön tulajdon háza?" kérdé az idegen.

Az asszony feltekintett és igent intett.

„Nem volna még egy üres szobája számomra?" kérdé az idegen

„Igen", válaszolt az asszony kissé vonakodva, mert már több kellemetlen tapasztalata volt az emlitett szoba lakosaival.

„Jól van", válaszolt a férfiu és Regina ismét munkájához látott.

Az asszony egyedüllétét nehány óra mulva egy durva kinézésü férfiu szakitotta félbe, kit Oom Péternek hivtak. Ez egy gyermektelen öreg volt, Regina egyetlen barátja. A mint hozzáérkezett, elmondá neki, hogy egy idegen ur érkezett ma meg, ki nála akar szállva lenni. Péter beszélte rá az idegent, ki megigérte, hogy holnap már el is jön.

„De Péter!" szólt az asszony és mély pir fedte arczát. „Mit szól a világ?"

„Ostobaság", felelt Péter. „Nem vagy te tisztességes asszony és nem vagyok én itt?"

„Igaz", felelt Regina. „De képes lesszek-e ezen előkelő urnak elégséget tenni, hisz oly szegény vagyok. Hisz' az egyetlen ágyon kivül minden hiányzik a szobából és én képtelen vagyok valamit beszerezni!"

„Ostobaság", felelt Péter. „Készitsd el a szobát amint lehet, hisz egy hét mulva már pénzt kapsz. Mindenről gondoskodom, csak mondd meg mire van szükséged. No ez mind nem ok", felele Péter, a nő könyes szemeibe nézve.

Az asszony mosolygoni próbált és hálásan tekintett Péterre.

„Isten fizessen meg neked mindent!" rebegé az asszony.

Egy hét mult el a történtek óta; az idegen ur Regina lakásában már otthonosan érezte magát. Regina bizalmatlansága is megszünt az idegen iránt és nem tudott elég hálát adni Istennek, hogy nyomorában megsegitette. Az idegent Huldbergnek hivták. Miután nem étkezett otthon, csak néhány órát töltött naponta szobájában. A természetet fölötte kedvelte és többnyire künn volt a szabadban, hol a vidéket bámulta. Reginával alig érintkezett. Történt ugyan, hogy váltott néhány szót az asszonynyal vagy a kis leánynyal, de nagyon ritkán.

Regina igen örült, midőn látta, hogy Huldberg böröndjét hozták, mert ez bizonyiték volt arra, hogy hosszabb ideig marad itt.

Ma ereszkedett először beszédbe Regina az idegennel, annyira, hogy még személyi viszonyokról is beszéltek egymással. A férfiu beszéde nyugodt volt, ment minden tolakodástól, mély részvétet érzett el az asszony iránt. A mennyire idegenkedett tőle eleinte a nő, most ép oly vá-

sógor: **Dobrin János** ur, folyó hó 15-én reggeli 2 órakor, élete 59. évében, hosszas szenvedés után jobblétre szenderült. A boldogultnak hült testemei folyó hó 16-án, kedden, d. u. négy és fél órakor fognak a helybeli izraelita temetőben örök nyugalomra tétetni. Nagy-Kanizsán, 1890 szeptember 15. Béke hamvaira! Dobrin Lotti, férjezett Rosenfeld Lajosné, Dobrin Zsigmond, Dobrin Aladár, gyermekei. Rosenfeld Lajos, veje. Dr. Ditrichstein Dávid, Rosenberg Ádám, sógorai. Rosenfeld Pál, Rosenfeld Szelina, unokái.

— **Pályázat** nyittatott a zala-egerszegi kir. pénzügyigazgatóságnál adóvégrehajtói, — szept. 20-ig a hashágyi tanitói, szept. 25-ig az iszakóczi főtanitói, — szept. 25-ig a deklezsinei önálló tanitói, — Szepetneken és Zala-Szabarban segédtanitói, — a zala-egerszegi kir. törvényszéknél birói állásra.

— **Heti biztosok** e héten a Kisdedneveló Egyesület ovodáiban Matosh Józsefné és Székely Lajosné választmányi tag urnők.

— **Az utczák** elnevezéseit jelző táblácskákat az idő itt-ott már oly erősen megviselte, hogy majdnem olvashatlanokká váltak. Felhivjuk a hatóság figyelmét e körülményre.

— **Gyászhir.** Egy derék jó nő, tisztességben megöszült nemesszivű honleány és kitünő anya s gazdasszony elhunytát jelzi a részvéttel közlött következő gyászlap: Chinorány Boldizsár a saját, valamint neje Kerkapoly Irén, ugy gyermekeik Boldizsár és Mariska, mégis számos rokonai nevében mély fájdalommal tudatják a felejthetlen jó édes anya, napa és nagyanya özv. **Chinorány Boldizsárné**, szül. Nikolásy Annának folyó hó 14-én d. u. 2 órakor, életének 76-ik évében, hosszas szenvedés a haldoklók szentségének ájtatos felvétele után történt gyászos elmultát. A drága halottnak földi maradványai e hó 16-án d. u. 4 órakor fognak Attila-utcza 264-ik számu saját házában a róm. kath. hitvallás szertartásai szerint beszentelteti s Hild E. L. „Részvét" hez czimzett első nagy-kanizsai temetkezési vállalata által a helybeli róm. kath. sirkertben levő családi sirboltban örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent miseáldozat folyó hó 17-én d. e. 10 órakor fog a helybeli szent-Ferencz-rendű plebánia-templomban a Mindenhatónak bemutattatni. Kelt Nagy-Kanizsán, 1890. szeptember hó 15-én. Áldás és béke poraira!

— **Gidró László** zala-egerszegi kir. törvényszéki biró a budapesti kir. táblához kisegitő birónak rendeltetett be.

— **Az Inkei** tűz alkalmával, melyről lapunk előző számában irtunk, elégett 41 ház és 60 melléképület. A megkárosult családok száma 73. A tűz két gyermek által tett kukoriczasütés következtében támadt. A szerencsétlenek azonnali segélyezésére Palmi Inkey József ur, e vidék jótevője, 42 mérő gabonát, 10 ezer téglát és 10 ezer cserépzsindely ajándékozott, nemkülönben Iháros község lakossága is 120 mérő rozsot gyüjtött részökre.

— **A gőzkazánfűtők tanfolyama** a budapesti állami közép-iparisko lában (Budapest, VIII. ker. Népszinház-utcza 8. sz.) október hó 1. napján nyilik meg a november közepéig tart. **Ezen a tanfolyamon a különféle szerkezetű locomobil- és stabil-gőzkazánok szerkezetét és kezelését tanitják.** Tanulókul felvétetnek a 18-ik életévüket betöltött, olvasni tudó önálló lakatosok, kovácsok s ezek segédei, a fémek feldolgozásával foglalkozó gyárak munkásai, továbbá olyan napszámosok, a kik már foglalkoztak a kazánok körüli teendőkkel. A belépőktől erkölcsi bizonyitvány kivántatik. A tandíj 3 frt, mely összeget a beiratás alkalmával kell lefizetni. A beiratások f. évi szeptember hó 20. napján kezdődnek s október 1. napjáig tartatnak. A felvételre jelentkező munkások tartoznak munkakönyveiket előmutatni, azok, a kik munkában állanak, a munkakönyv helyett a munkaadótól hozhatnak bizonyitványt arról, hogy jelenleg melyik szakban dolgoznak.

— **Félszázados** jubileum. Lakatos Sándor országosan ismert táncztanító ez év végén üli táncztanitóskodásának évfordulóját. Azonban az érdemekben megöszült férfiu nyomorral és betegeskedéssel üli meg e nevezetes évfordulást, emlékekben s hazafias ügybuzgalomban teljes multjára való tekintete lehet gazdag, mig ajtajánál az inség és nélkülözés ólálkodik; vajha számos előkelő tanitványai könyörülve nyomasztó állapotán, megemlékeznének egykori életvidor tanitójokról és némi segélylyel enyhitenék állapotát s tennék örvendeztetővé a jubiláris évet. Lakása Hód-Mező-Vásárhelyen van.

— **Tischri.** A zsidó uj év, izr. polgártársaink egyik legnagyobb ünnepe szept. 15 én a Ros-Hásono ünneppel köszöntött be. Az 5651-dik uj éve ez a zsidóságnak, amennyiben ők az időszámitásnál a világ kezdetét veszik kiindulási pontul s első sorban a szentirásban talált adatokra támaszkodnak. Az ünnep első és második napján boltjaik zárva valának.

— **A bagateli** törvény, mely 12 év óta rontja a magyar igazságszolgáltatás hirnevét és a kereskedelmi s ipari hitelt, nemsokára hatályon kivül lesz helyezve.

— **A balaton-füredi** szeretetházánál 4—6 ingyenes üres hely van érvák számára, melyeknek elnyeréseért a kérvények szeptember hó 25-ig a szeretetház igazgatótanácsához czimzetten főt. Kovács Ábel igazgató-tanács elnök urhoz küldendők Balaton-Füredre. Pályázni lehet bármily felekezetű, teljesen árva s vagyontalan, 6—9 árváért; a kérvényhez melléklendő: 1. keresetlevél, avagy családi értesitő; 2. szegénységi bizonyitvány; 3. orvosi bizonyitvány az árva testi és szellemi épségéről, s hogy az illető védhimlővel el lett látva; 4. ha az árva iskolába járt, erről bizonyitvány; 5. végre nyilatkozat a folyamodók részéről, hogy az árvát az intézetben hagyják 16, esetleg 18 éves korukig; megjegyzendő, hogy az intézet törekvése főképen oda irányul, miszerint növendékeiből munkásokat, főleg vinczellérekét képezzen. Kanovics György az ig. tanács jegyzője.

— **Kitüntetés.** Németh János budapesti itélőtáblai tanácselnököt nyugdijaztatása alkalmából a birói pályán szerzett érdeme elismeréseül ő Felsége a Lipótrend lovagkeresztjével tüntette ki. Örvendünk Nagy-Kanizsaváros szülöttjének e legmagasb méltó kitüntetésén.

— **Heti felügyelő** e héten a nagykanizsai önk. tűzoltó egylet tanyáján Schável János szertárnok ur. Őrparancsnokok: vasárnap Knortzer György, hétfőn Neumann Samu, kedden Bátorfi Lajos, szerdán Rothmann Béla, csütörtökön Schável János, pénteken Scherz Emil és szombaton Bódis János.

— **Tüzeset.** Rezi községben folyó hó 6 án éjjel fél 12 órakor Szeiber József háza padlásán eddig ismeretlen okból tűz ütött ki s a szél által felkorbácsolt lángok alig egy óra alatt hét lakóházat négy melléklépülettel s tetemes takarmánynyal emésztették fel. A leégett épületek mind biztositva voltak. A károsult családok száma 12.

— **A nagy kanizsai** kath. fögymnásiumban folyó hó 17 én fötisztelendő Farkas László igazgató ur elnöklete alatt a „Deák" segélyző egyesület megtartotta alakuló ülését az 1890/1. tanévre. Az egyesület alapszabályai értelmében elnök lett. Nunkovics Gábor, pénztárnok: Zemanek Nándor, titkár: Eperjessy Imre VIII. oszt. tanulók. Választmányi tagok lettek a VIII. osztályból: Thassy Ernő, Juhász Béla, Kun Jenő, Nagy Béla és Bachrach Lajos. A VII. osztályból: Berdin Kálmán, Hajdu Gyula, Sebestén Géza, Matér József, Medics Károly. A VI. osztályból: Landler Jenő, Vächter Kálmán. Az V. osztályból: Schmidt Frigyes, Habas Mihály.

— **Tolvajlás.** Keszthelyen folyó hó 5 én este 11 órakor egy eddig ismeretlen tettes vakmerő tolvajlást követett el, melyről lapunk ottani tudósitója a következőleg értesit. Rigó József zenész este 10 órakor hazamenvén, lefeküdt s csakhamar mély álomba merült. Alig egy óra mulva neje csoszogást hall a szobában, de azt hivén férje az, nem kelt fel s reggel nagy meglepetésükre győződtek meg arról, hogy két ujdonat-uj vánkos, egy ezüst zsebóra láncczal és egy az asztalon levő értékes tajtpipa hiányzik. A vakmerő s a helyi viszonyokkal ismerős tolvaj az alvók által nyitva hagyott ajtón ment a szobába s az érintett holmik összeszedése után egész nyugodtan távozhatott. A házban, hol a tolvajlás történt, nyolcz lakó lakik, s ezek közül sem vette észre senki a tolvajt.

— **Tüz volt Keszthelyen** e hó 15-én reggel 2 órakor, mely Ossmann Pál vegyeskereskedő deszkából épitett istálóját hamvasztotta el. A tüz állitólag a kocsis vigyázatlansága következtében támadt, kit a rendőrség le is tartóztatott. A gyorsan kivonult tűzoltóság több városi lakóval egyetemben alig fél óra alatt lokalizálta a tüzet, mely nagyobb szél esetében igen könnyen végzetessé válhatott volna, mivan az istállótól csak egy vékony deszkafal választott el egy nagy petroleumtartó pléhedényt, melynek közelében ismét vagy 25—30 hordó petroleum volt elhelyezve. Ha e nagy mennyiségű petroleum véletlenül tüzet fog, akkor a főtér, hajdú-, rajka-, kerités- és árok-utczákban levő lakóházak menthetlenül martalékául esnek a romboló elemnek. Igazán vétkes könnyelmüség az, hogy Keszthelyen a kereskedők a petroleumot ily tüzveszélyes helyen tarthatják, sőt, mint halljuk, a Götz-féle ház pinczehelyiségeiben egy ott üzlettel biró kereskedő nagyobb mennyiségű lőport is tart elnelyezve. ezenkivül a város közepén évek óta két faraktár is van közvetlen egymás szomszédságában. Hinni akarjuk, hogy ez ügyben erélyességéről ismert főszolgabirónk, a már jogerejövé vált megyei tüzrendészeti szabályrendelet értelmében a legnagyobb szigorral fog eljárni. De elvárjuk a tüzoltó-parancsnokságtól is, hogy az ily esetekről hatósági intézkedés végett a főszolgabirói hivatalt értesitendi.

— **Házi állatok betegsége.** Csapi és Nagy-Récse községekben a kérődzők közt uralgott száj- és körömfájás megszünt. Ellenben Korpaváron ugyanezen betegség fellépett. A kellő óvintézkedést elrendelték.

— **Öngyilkosság.** Török Antal 7. honvédhuszár ezredbeli tizedes folyó hó 18-án az elmaséroázást megelőző este még jól kimulatta magát, aztán haza menve kis-kanizsai szállására, szállásadó gazdája udvarán szolgálati fegyverével szivén lőtte magát, ugy, hogy rögtön kiszenvedett. Holttestét beszállitották a katonai kórházba. A szerencsétlen ember veszprémi születésü, öngyilkosságának oka még eddig ismeretlen.

— **Szülők jobban vigyázzatok!** Hofmann Kálmán király-utczai szatócs 9 éves Aladár és 7 éves Henrik fia a bolt melletti helyiségben valahogyan hozzáférték a pálinkához és annyit találtak szörpenteni, hogy alkohol mérgezés tüneteit észlelték rajtuk. Dr. Gerő városi orvos azonban megmentette őket és most már teljesen veszélyen kivül vannak. A dolog azonban könnyen végzetessé válhatott volna.

— **Meglepetve** olvastuk egyik fővárosi lapban, hogy a nagy-kanizsai kereskedelmi iskolában több tantárgyat németül, s mi szégyenletes, ellenséges osztrák-irányu történeti tankönyvből tanitanak. Mentségül mondják, hogy Horváth Mihály szerint azáltal elő szabadságharczunk történetét. Ez nem mentség, sőt rosz indok, mert a könyv az ifjuság kezében levén, biz azok magokba szivják a nadragulya szagát. Ezt türni nem lehet, nem szabad. Az izr. hitközség iskoláira sokat áldoz, magyar papot tart, elvárható, hogy tanitói is egytől-egyig magyarok legyenek s magyarul jó könyvekből jól tanitsanak.

— **Hangverseny.** Hirschel Julcsa operaénekesnő, városunk szülöttje, szept. 14-én a Casinó disztermében tartotta szépszámu közönség jelenlétében hangversenyét. A müdarabokat három operából választotta s mindannyi szünni nem akaró tapssal fogadtatott. Ismerjük a kisasszony kellemes hangjának terjedelmét, iskolázottságát, melyhez most már tiszta előadás és kellő szabatosság is járulván, rég kijelentett jóslatunkat teljesedve látjuk. Most már csak a szerencsének kedvező fordulata van hátra. Közremüködtek Polák Miksa és Rosenberg Ádám zongora müvészek. Kétségtelenül emelték az erkölcsi siker hatását.

— **Honvéd-huszáralnk** szept. 19-én eltávoztak Nagy-Kanizsáról. A legénységet bucsuzóul 1650 liter borral vendégelte meg a varos, vagyis fejenkint egy liternyivel. A szerdán délelőtti csatározás alkalmával a város főutczáján vonultak keresztül s visszajövet tartatott a csapat-szemle, mely alkalommal egy tiszt lova megbotlott s a kövezeten elesett minden komolyabb következés nélkül. Csütörtökön a „Szarvas" vendéglőről is letünt a sárga-fekete zászló.

— **Svastits Károly** főszolgabiró ur járásában a legnagyobb erélylyel vizsgálja a körjegyzőségek irodáit s a községek vagyonállapotának rendezésére szükséges összeirást. Ma szombaton a fityházi tanitóválasztáson elnököl.

— **Tűzoltóság ügye.** A nagy-kanizsai önk. tüzoltó egylet uj laktanyájának a városi közkórház előtti térre leendő áthelyezése tárgyában a kérvény s tervrajzok a városi tanácshoz beadatván, az a pénzügyi bizottságnak kézbesité véleményadás végett. A tervek szerint mintegy 5 ezer forintba kerül az átalakitás, őrtorony és istálló épités.

— **A nagy-kanizsai kereskedelmi** iskola ügyében a Budapesti Hirlap szerkesztősége következő levelet intézte Rosenfeld Lajos urhoz: „Budapest szept. 19. Tisztelt uram! Kivánságára konstatáljuk, hogy a nagy-kanizsai kereskedelmi iskoláról a tudósitás nem Öntől származik, egyuttal a gyanu elnémitására felhatalmazzuk annak kijelentésére, hogy a tudósitást nem N.-Kanizsáról kaptuk. Tisztelettel a Budapesti Hirlap szerkesztősége."

— **Színészet.** Balogh Árpád szintársulata ez idő szerint Tapolczán van állomáson, hol a közönség meleg pártfogásban részesiti a társulatot.

— **Gr. Festetics Tasziló** kamarás a titkos tanácsosi méltóságot nyerte el. A gr. jelenleg 40 éves legidősebb fia a volt koronaőr Festetics Györgynek. Fiatalabb korában hosszabb ideig volt külföldön, különösen Angliában. Atyja halála után átvette a család veszprém-, zala- és somogymegyei kiterjedt uradalmainak vezetését. Gazdasága, különösen állattenyésztése, messze földön hires s versenyistálója is a legjobb nevüek közé tartozik. Mint főrendiházi tag a konzervativekhez tartozik és tagja a közgazdasági bizottságnak. Neje Hamilton herczegnő. Károly bádeni nagyherczeg unokája s e révén szoros rokonságba jutott a külföldi legfelsőbb körökkel. A velszi herczeget gyakran látta vendegül keszthelyi kastélyában s most is várják oda. 1882-ben kapta a kamarási méltóságot.

— **Színészeink,** mint tervezve volt, ez idő szerint e hóban nem jönnek Nagy-Kanizsára, miután október 1-én már Szombathelyen játszanak, hol két hónapig szándékoznak maradni s deczember elején már Székesfehérvárott működnek. Csak az a remény táplálhat bennünket, hogyha Szombathelyen kellő pártolásban nem részesülnének, novemberben még nálunk tartanának előadást, különben csak a jövő tavaszra érkeznek ide.

— **Megyei r. h.** Ganicsán epilepsiában szenvedő Gombos István kutba ugrott, halva húzatott ki. — Csabrendeken Lichtenstein bérlő majorjából 50 drb sertés tolvajoltatott el. — Kunze Antal Keszthelyen contra-remontoir óra szerkezetet talált fel. — A boba-jánosházi vicinális vasut lassusága ellen panaszkodkus következő számitásával: Ha az ó-testamentomi kronologiát, vagyis a zsidó időszámitást vesszük alapul s Ádám és Évától, mint nemzőktől kiindulva, geometriai haladványban (2, 4, 8, 16 stb.) megyünk fel napjainkig, akkor megkapjuk a földön mostanság élő emberiség átlagos számát. A fentemlitett 65 532 ős között, melylyel a XIV. század óta minden most élő ember bir, akadhatott minden rendű és rangu ember. A 65,532 ős tehát bizonysága a demokratikus elvnek, hogy az emberek származása közt nincsen különbség.

— **A fürdők hatása** sokban függ ama mód- és körülményektől is, a melyek közt azok használtatnak. Azért ide iktatjuk a fürdők-tizparancsolatát, a mely következőképen hangzik: 1. Izgatott kedélylyel ne fürödj. 2. Ha roszszul érzed magadat, akár régebb idő óta, akár közvetlenül a fürdés előtt, ne fürödj. 3. Ha éjjel keveset aludtál, vagy ha napközben fárasztó munkával foglalkoztál, ne fürödj, mig néhány órát nem pihentél. 4. Ha sokat ettél, különösen pedig ha sokat ittál, ne fürödj. 5. A fürdőhöz az utat lassu lépésben tedd meg. 6. A szabad fürdőben ne mulaszd el megkérdezni, milyen mély az ár és milyen az áramlás. 7. Lassan vetközzél, de amint levetköztél, rögtön menj a vizbe. 8. Fejjel előre ugorjál a vizbe, vagy a vizbelépés után gyorsan merülj viz alá, ha az előbbire nincs bátorságod, vagy arra képes nem vagy. 9. Ne maradj sokáig a vizben, különösen ne, ha testalkotásod gyenge. 10. Fürdés után dörzsöld testedet, hogy a vérkeringés gyorsuljon; öltözködjél gyorsan, s felöltözködve mozogj és ne pihenj.

---

zalmat érzett iránta. Feltárta előtte lényét, nem vonult többé vissza tőle és nem kerülte, mint azelőtt. Sőt több csendes estén együtt volt az idegennel bizalmasan beszélgetve vele, habozás nélkül elmondta mindazt, a mi szivén és agyán keresztül ment. Azon érzelmeknek is adott kifejezést, melyek akaratlanul erőt vettek rajta és eddig szunnyadtak lelkében. A férfiu áhitattal figyelt szavaira, beszélt és beszéltetett magának a multról. Elbeszélte neki utazásait és élményeit; örült jóletének és fájdalmasan vett részt szerencsétlenségében.

Élete mindezek mellett egyforma maradt. Nyugodtabbnak és elégedettebbnek érezte ugyan magát, szive szabadabban dobogott, mint eddig és mégis sokszor kérdezte önmagát: minek ezen őszinteség az idegen férfiu iránt; ez a nyiltság, mire fog ez vezetni?

„Tán bűn is, mit cselekszem?" gondolta magában. De nevetett önmaga fölött és elvetette a gondolatot. Hisz Huldberg jellemes és becsületes ember, telve részvéttel és jósággal, szive hű és méltó a részvétre. Igy állt Huldberg előtt, ki bámult, hogy lehet egy női szivben ennyi érzelem, báj, fájdalom; és szeretett volna mélyen e rejtélyes szivbe tekinteni, mi napról-napra jobban sikerült neki. A nő belső világa kitárult a férfiu előtt, mely olyannak tünt fel előtte, mint virág, melynek kelyhében, minél többet vizsgáljuk, annál nemesebb és remekebb müvét látjuk a természetnek. Bármennyi vonzerővel birt reá e nő, érzelmein és gondolatain nyugodtan tudott uralkodni, mert minél jobban ismerte ezen asszonyt, annál jobban tudta őt becsülni, annál inkább felismerte benne a női erények koronáját.

Igy állt előtte egyszer, nyugodt, kedves, nyilt tekintetével; de legbensőbb érzelmeiről, gondolatairól és térjéről nem beszélt soha, még azon időről sem, melyben nejévé lőn. Huldberg pedig csakis a férjével való viszonyba szeretett volna beletekinteni, mert csak ezáltal vélte megtalálni a kulcsot, melynek segélyével a nő szivéhez juthat. Tisztába szeretett volna jönni önmagával és érzelmeivel. Hogy eme czélt elérje, egy kirándulást tett az öreg Péterhez, Regina egyetlen barátjához, és nyiltan kérdezte, miért távozott el Gáspár nejétől, miért hagyja őt oly sokáig gyermekével együtt egyedül ily borzasztó nyomorban. Az öreg evezőjét felemelve, még komolyabban nézett a távolba és még szótlanabb lett, mint volt, mignem orra alatt alig hallhatóan morgott: ostobaság!

„Mit mond, Péter?" kérdé a festő.

„Hjah uram, az olyan mi fajta emberek nem maradhatnak mindig otthon és nem csókolózhatnak mindig, mint galamb a párjával."

„De miért marad Gáspár oly sokáig távol és még hozzá oly veszélyes szolgálatban?"

Az öreg evezőjét hátradobta és igy szólt: „Uram! Gáspár mindig bolond volt!"

„Mit követett el, hogy bolondnak nevezed Péter?"

A megszélitott sürü, barna szemöldeit összehuzta és mogorván felelt: „Mit tudok én az emulut dolgokról! — A pletyka és rosz nyelvek azt hiresztelték, hogy a féltékenység kigyója marta Gáspárt, mert azt mesélték, hogy neje előbbi gazdája fiát szerette, miért is Gáspár megtiltotta neki az emberekkel való érintkezést és nem engedte, hogy valaha a városba menjen, és még hozzá durván bánt vele. Az asszony végre megsokalta a méltatlan bánásmódot és daczolni kezdett vele. Gáspár erre összeszedte sátorfáját, minden nap leitta magát és egy szép napon ittas állapotban a czethalfogókhoz szegődött, kik már rég csalogatták, mert tudták, hogy páratlan kormányozó, ha józan állapotban van."

Huldberg fejét csóválta és némán nézett a vigan mozgó hullámokra. Hogy lehetett az, hogy valaki Reginával élt és nem esküdött ártatlanságáról?

(Folyt. köv.)

— **A bor története.** Perzsiában ősrégi legenda beszél a bor eredetéről. A szőlő nedvét eleinte szépitő szerül használták, mely puhán tartotta az arczot és a kezet. Dzsemil király jött rá, hogyan lesz a szőlő nedvéből bor. A király 1200 évvel előbb született a bibliai bölcs Salamonnál; a bor tehát a legenda szerint is az ősidőkből való. Ez a király és hölgyei a téli időszakban nélkülözték a szőlőből való szépitőt, mert szőlő csak nyáron volt. Dzsemil tehát megparancsolta, hogy még annak idejében gyüjtsenek össze szőlőlevet s tegyék el. Mikor aztán a király egy edényt felnyitott, meglepte a lé szokatlan illata, megtisztult szine. A változást észrevevén, nem mert vele mosakodni, hanem szolgájára bizta, hogy izlelje meg, hátha mérges. A szolga savanyunak találta és kérte királyát, hogy ne nyuljon hozzá. Bizonyosan méreggé változott. Az edényt ismét lezárták és félre tették. Hónapok mulva a király egyik kedvelt nője főfájásban szenvedett s annyira elkeseredett, hogy véget akart vetni életének. Eszébe jutott a méreg, elővette s ivott belőle. Néhány percz mulva egészen neki vidult, főfájása is megszünt. Még többet ivott; ekkor elaludt mélyen s mikor fölébredt, egészségesnek érezte magát. Elmondta a királynak, hogy mitől gyógyult meg. Dzsemil szintén ivott a szőlőnedvből, izlett neki s ő is jókedvet kapott. Mindjárt megparancsolta, hogy minél több szőlőnedvet tegyenek el neki télire.

— **Az emberek és madarak.** Következő állatok tulajdonságait szokták az emberre átruházni; az ember büszke, mint a sas, mérges, mint a pulyka, éleslátó, mint a sólyom, fecsegő, mint a szarka vagy a seregély, énekel, mint a pacsirta vagy fülemüle, kukorékol, mint a kakas, hetyke, mint a gólya, szelid, gyöngéd, mint a galamb, vagy a gödény, hiu, mint a páva, falánk, mint a struczmadár, buja, mint a fajdkakas, locsogó, mint a tyuk és papagály, vak, mint a tyuk, gyors, mint a fecske, könnyen élő, mint a csiz, vörös szemü, mint a fogoly, torkos, mint a veréb, ostoba, mint a liba (falusi liba), piró, bölömbika, biczegő, mint a kácsa, takarékos, mint a kolibri, tréfás, mint a gúnyoló rigó, kiváncsi és vakmerően ostoba, mint a czinege, büdös, mint a banka, álmos, mint a bagoly vagy fülesbagoly stb.

— **Hány őse van az embernek?** Azoknak okulására, akik őseikre büszkék, és azok vigasztalására, kik eddig nem lehettek büszkék rájuk, közöljük itt az alábbi számitást: Minden embernek van 2 szülője, 4 nagyszülője, 8 dédapja és dédanyja, 16 ükapja és ükanyja, 32 összülője az ötödik generácziónban, 64 a hatodikban, 128 a hetedikben, 256 a nyolczadikban, a kilenczedikben 512 és 1024 a tizedik generácziónban. A tizenhatodik nemzedéknek már 65,532 összülője van: ez a tizenhatodik generáció 500 évnek felel meg. Megtoldhatjuk ezt egy német mathemati-

nak. — Csáktornyán az alsófoku ipar és kereskedelmi iskola szept. 14-én megnyitatott. — Schacherls Izrael keszthelyi lakós Zsigmond fia „Szántó"-ra magyarosította nevét. — Zalamegyében utóbbi 3 hó alatt 128 tüzeset volt közel negyed millió frt kárral, 72 ezer frtnyi nem volt biztositva. — A Perlakon kijátszott táskát a 43. számu tétel birtokosa nyerte meg. — Kovács János alsó-lendvai ügyvéd sajtó pere a felek kérelmére beszüntettetett.

— **Hazai r. h.** A belügyminiszter eltiltotta vasárnapokon a himlőoltást. — A villányi szőlőhegyet tönkre tette már a phylloxera. — Az arsdi kiállitást 50 ezredik látogatója arany karpereczet kapott emlékül. — A Margitszigetet elöntötte a Duna. — Kölcsey Ferencz hajduja Katona Görgy, Mármaros-Szigeten még életben van — Az igazságügyi orvosi tanácsot megalkotó törvény aug. 15-én életbe lépett. — A berendi porczellán gyár ujjáalakittatik, melyre 39.233 frt vétetik igénybe. — Rutkayné, Kossuth Lajos nővére visszautazott Turinba. — Ardényi Dezső pozsonyi magyar napilapja megszünt. — A vaskapu szabályozásának munkálatai szept. 16-án tényleg megkezdettek. — Károli Gáspár bibliafordító szobrát Abaujgönczön szept. 14-én nagy ünnepélyességgel leplezték le. — Gr. Zichy Jenő szabadelvű párti lett.

— **Külföldi r. h.** Schweiczban forradalom ütött ki. Rossi kormánytanácsos meggyilkoltatott. — Irlandban a peronospora tönkre tette a burgonyatermést. Portugáliában köztársasági mozgalom van — Vilmos császár okt. 2 án Bécsbe érkezik. — A czár földbirtoka 51 millió hectár, akkora, mint Franczia ország. — A gráczi sakkverseny fényertese egy magyar volt. — Wiltné elvesztette hangját. — Az Eiffeltorony csillagvizsgáló toronynyá alkalmaztatik. — A zónarendszert Franczia ország is alkalmazza. — Királynénk már tulhaladt a Gibraltáron. — A cseh tudományos akademiát decz. 2-án nyitják meg. — Az Egyesült Államok népessége 64 millió. — Az első japáni parlament novemberben ül össze. — Elbasan mellett egy faluban 140 éves török él.

Irodalom.

— **Sok a lap, s kevés a pénz.** Korántsem légből kapott, hanem — sajnos nagyon is igaz ez az állitás. Éppen azért kedves kötelességet teljesitünk akkor, a midőn tisztelt olvasóink figyelmét a „Képes Családi Lapok"-ra mint oly szépirodalmi és ismeretterjesztő képes heti lapra felhivjuk, amely sokoldalusságánál fogva elláttja olvasóit mindazon szellemi kincsekkel, amelyekre a müvelt családok tagjainak szükségök van, amit azonban az idők mostohaságánál fogva külön-külön meg nem szerezhetnének. A „Képes Családi Lapok" ugyanis nemcsak szépirodalmi olvasmányokat és képeket nyujt olvasóinak, hanem a divat lapot, az orvosi, háztartási, gazdasági, kertészeti, neveléstani s ifjusági szaklapot is nélkülözhetővé teszi, amennyiben számos munkatársainak közreműködésénél fogva a fölapban és számos mellékletein mindazon kérdésekre is kiterjeszti a figyelmét s daczára ezen gazdag és élénk tartalmának, mégis a legolcsóbb szépirodalmi képes heti lap. Előfizetési ára ugyanis egész évre 6 frt, a mely összeg a „Képes Családi Lapok" kiadó hivatalába (Budapest Nagy-Koronautcza 20 sz.) küldendő. A 37-ik számának a tartalma a következő: 1) Másvilág. Regény. Nagyváradi Mirától. 2) Bucsu. Kölemény. Jámbor Lajostól. 3. Az emberek arczjátéka és taglejtése (T—K.-tól). 4) Alkony fény. Elbeszélés. Kosovitz Rezsőtől. 5) Szomoru lakodalom. Noemtől. 6) Mari. Elbeszélés. Bignio Erzsikétől. 7. A játék. Dr. Felméri Lajostól. 8 Idyll a háboru alatt. Regény. Francoi Coppéetől. 9) A hét tükre stb. Regény mellékletén könyvalakban: Igaz szerelem. (Ered. regény). Miskolczi Henriktől. „Hölgyek Lapja" czimü mellékletén. 11. A szemüveg, a levélbélyeg s a czilinder jubileuma. 12) A divat 3 szép divatképpel. 13) Háziorvos. 14) Háztartás. 15) Közhasznu dolgok stb. Képei: Névnap reggelén. A vidra és vadlud. Az áhitat. Zöld boritékán sakk és Koczkatalány. Előfizetők postája, és egyéb apróságok.

— **Kanyaró Ferencz** fögymn. tanár s az unitárius egyházközönség könyvtárnoka „Unitáriusok Magyarországon" czimü könyvet irt, melyre Lehmann és Baldi kolozsvári könyvnyomdatulajdonosok 1 frtjával előfizetést nyitottak.

— **Az „olvasó kör"** szepirodalmi folyóiratban megjelent „Szofia gyöngye" czimü történeti regény 29-dik füzete. A vállalat 10 éves fennállását azzal üli meg, hogy nagyobb alakban fog megjelenni s ára mégis marad a régi. Uj folyamát Ponson du Terrail „Egy király ifjusága" czimü nagyszabásu müvel kezdi meg képekkel illustrálva. Ára füzetenkinkő 25 kr. Előfizetők kedvezményben részesülnek. Előfizetni Bpesten, Üllői ut 21 sz.

Vegyes.

— **A hires Meidinger kályhákról.** Ezen czim alatt hoztunk a napokban egy közleményt, melyben levelezőnk a többi közt hazánkfia Heim H. ur (Bécsben, Michaeler-platz 5, Budapesten, Thonet-udvar) által gyártott Meidinger kályhák óriási elterjedésére utalt. Levelezőnk ujabban egy egész halmaz a legkiválóbb egyéniségek és intézetektől eredő elismerő levelet küldött be hozzánk, melyek közül olvasóink érdekében a három következőt tesszük közzé: Gróf Dessewffy Aurél Budapesten a következő nyilatkozatot küldötte be Heim urnak. Alólirott örömmel bizonyitom, hogy a légfütési berendezést ugy nevezett Meidinger patent kályhákkal, palotámban, a Heim czég eszközölte és pedig olykép, hogy ezen berendezéssel a csarnok, lépcsőház és több szoba lesz fütve, hogy az égő anyag (a szén) fogyasztása igen csekély; a fütés, a mi a fütött helyiségek arányos melegét, valamint a szabályozást illeti, minden irányban megfélel, miért is én a fütés ezen nemét és berendezést, a legjobb lelkiismeretel ajánlhatom." Schmidt József a győri általános kórház gondnoka következőleg nyilatkozik: „A győri általános kórház részére szállitott töltő és szabályozható kályhák teljesen megfelelnek. A melegség egyenlő és kellemes, a szellőzés kitünő. Az égő anyagra (Coaks) vonatkozólag ezen kályhák határozottan a legtakarékosabbak, ugy, hogy már az első téli Coks kevesbbet fedezte a beszerzési költségeket s ezért nagy köszönetet érdemel Meidinger tanár szerencsés találmányáért." Mihálykovits Imre Nagy-Bossányi plébános a következőt irja: „Kérek részemre Meidinger töltő kályhához egy dupla szität Coks fütésre küldeni. A kályha minden kivánalmaknak megfelel s teljesen kielégitett. A szomszédszoba fütése melegvezető csövekkel kitünő." S igy megy ez tovább. Ismételve figyelmeztetjük tehát olvasóinkat, hogy Heim ur gyártmányai érdekes, képes árjegyzékét kivánatra bárkinek készséggel beküldi. 3975.

Ki nyert?

Huzás szept. 13-án.

Bécs:	57	79	72	22	52.
Grácz:	6	53	33	2	15.
Temesvár:	64	17	58	25	87.

Szerk. üzenet.

— S. Zs. A könyv folyton vándorol. Ülés még nem volt. 3 is van, ott is fogok kupogni. Üdvözlet.

— S—i. Jól tudod mi kell, hát csak kérlek. Szives üdvözlet. S-ánál viszonzom ezerszeresen.

— S. M. Köszönet az okmánymásolatokért. Szivesen közöljük. Másikat jobb agyonhallgatni, plane mikor nem is érdemesitette beküldésére.

— D—n. Tessék a kiadóhivatalhoz fordulni.

— P. H. Hasonlag.

— P. P. Köszönet.

— Sz. Mielőbb elintézzük.

— L. S. Szept. 22-én adhatjuk postára.

— V. S. Tiszteletteljes köszönettel megküldöttük.

— B. E. Magánievelet irünk a fontos ügyről.

Vasuti menetrend.

Indul Kanizsáról.

Reggel.

Prágerhof	5 óra 18 perczkor		postavonat
Barcs	5 óra 28	„	postavonat
Budapest	6 óra 4	„	gyorsvonat
Budapest	7 óra 30	„	vegyesvon.
Bécsujhely	6 óra 55	„	postavonat

Délben.

Budapest	2 óra — perczkor		postavonat
Pragerhof	2 óra 45	„	postavonat
Sopron	2 óra 15	„	postavonat
Barcs	2 óra 25	„	postavonat
Szt.-Iván	5 óra 20 d.	„	vegyesvon

Este

Pragerhof	12 óra 35 perczkor		gyorsvonat
Budapest	12 óra 26	„	postavonat
Bécsujh.	12 óra 34	„	postavonat

Érkezik Kanizsára

Reggel.

Bécsujh.	4 óra 16 perczkor		postavonat
Budapest	4 óra 26	„	postavonat
Pragerhof	5 óra 54	„	gyorsvonat
Szt. Iván.	8 óra 9	„	vegyesvon.

Délben.

Sopron	1 óra 44 perczkor		postavonat
Pragerhof	1 óra 15	„	postavonat
Barcs	1 óra 40	„	postavonat
Budapest	1 óra 59	„	postavonat

Este.

Budapest	10 óra 40 perczkor		vegyesvonat
Bécsujh.	10 óra 26	„	postavonat
Budapest	12 óra 25	„	gyorsvonat
Pragerhof	11 óra 44	„	postavonat
Barcs	11 óra 34	„	postavonat

Schwarze Seidenstoffe von 60 kr. bis fl. 11.65 p. Meter — glatt und gemustert (ca 180 versch. Qual.) — vers. roben- und stückweise porto- u. zollfrei das Fabrik-Deptt G. Henneberg K. u. K. Hoflief.), Zürich. Muster umgehend. Briefe kosten 10 kr. Porto. 3804—1.

Felelős szerkesztő és kiadó: BATORFI LAJOS.
Laptulajdonos: WAJDITS JÓZSEF.

HIRDETESEK

MINDENIRT KAPHATÓ. 27 KITÜNTETŐ ÉREM
LEGFINOMABB MINŐSÉG · OLCSÓ ÁRAK
CHOCOLAT SUCHARD NEUCHATEL (SCHWEIZ) CACAO
KÖNNYEN OLDHATÓ KAKAO
Tal tréfés 1 Kr. 200 Osesze Tápláló

Az 1889. Párisi világkiállitáson arany érem-
3743 **mel kitüntetve.**

Kanizsai gyomor cseppek,
legkitesebb gyógyszer minden gyomor bajokra.

Utóérhetlen hatásu azévvagy tálanság, gyomor gyengeség, bizon lehelet, savanyu felláfogás, szél rekedés, (Kolika) gyomor burut, gyomor égés, gyomor hurok és dara kenődés, tulságos elnyálkásodás, sárgaság, undor és hányinger esetében, megkötöttés a fájdaszt ok az a gyomor elrontásától származnak; gyomor görczök, kemény szélkelés, székrekedést, az étel a tallal turterhelt gyomrot kitesztija, eltűzi a bélfergeket, a gyomrot lép, vese, máj és aranyeres bántalmakat. — Egy üveg ára, használati utasitással 1 frt 40 Kr. kettős üveg 70 Kr. Központi szétküldési raktár: Brády Károly gyógyszertára Kremsier (Morva ország).

Ovás! A valódi Máriazelli gyomor cseppek az feleképen utánoztatnak s hamisitatnak, s ezért valódiak gyanánt csak azok fogadtatnak el, melyek üvege, egy vörös, s a fenti védjegyével ellátott papirba van csomagolva, s melyek mellékelt használati utasitásban az is fel van tüntetve, hogy az Kremsierben, Gusek H. könyvnyomdájában nyomtatott.

Máriazelli Labdacsok. A Keményszékletés és szákrekedés ellen, évek óta legjobb hatásuknak bizonyult labdacsok „sokféle képen hamisitatnak, tehát ezek vételénél is vigyázni kell a fenti védjegyre s Brády Károly, Kremsiei gyógyszerész nevaláirására, melyek minden eredeti dobozon láthatók. Egy dobozban 20 Kr., egy tekercs 6 [illegible] bekuldése után, 1 tekercs [illegible] 2 frt. 20 Kr., 3 tekercs 3 frt. 20 Kr. ért, [illegible] postaber mentesen küldetik meg.

A Máriazelli gyomor cseppek és Máriazelli labdacsok nem titkos szerek, a gyógyitó, anyagoknak összetetele, minden használati utasitásban fel van tüntetve.

Nagy-Kanizsa: Prager Béla és Belus József gyógyszerész uraknál. Babocsa: Ilias gyógyszerész urnál. Kohn Sándor gyógyszerész urnál. Marczali: Kőrös Victor gyógyszerész urnál. Olonits: Bélea Béla gyógyszerész urnál Szent-Gothárd: Tomcsányi Leopold gyógyszerész urnál. 3734

3538

A SOULAC-I APÁTSÁG (Franczia-Ország)
Dom MAGUELONNE, prior
Főtisztelendő Benedek rendi atyái
FOGVIZE, FOGPORA ÉS FOGPASTÁJA
2 ARANY ÉREM: Brüssel 1880, London 1884
A legmagasabb kitüntetések
Feltalálatott az **1373** ik éven BOURSAUD PÉTER prior által.

« A főtisztelendő benedekrendi atyák fogvizének használata, naponkint néhany cseppet vizbe véve, megakadályozza és gyógyitja a fagak odvasságát melyeknek feherséget és szilárdságot kölcsönöz, a mennyiben a foghust erősiti s teljesen egészségessé változtatja.

« Szolgálatot teszünk tehát olvasóinknak, midőn őket ezen régi es practicus készitményekre figyelmeztetjük, melyek a legjobb gyógyszert és a fogfájás ellen egyedüli óvszert kínálják.

A ház megalapitatott 1867 ben. Vezérügynök S. SEGUIN BORDEAUX

A legnépszerűbb és a legelterjedtebb magyar napilap. X-ik évfolyam. A legnépszerűbb és a legelterjedtebb magyar napilap.

BUDAPESTI HIRLAP

Szerkesztők és laptulajdonosok:
Csukássi József és **Rákosi Jenő.**

A „Budapesti Hirlap"-nak a hazai müvelt olvasóközönség vetette meg alapját. A lap eleitől fogva megértette a magyar közönség szellemét, minden pártérdek mellőzésével küzdött nemzetünk- és fajunkért, ez egyetlen jelszóval: **magyarság**i Viszont az ország legkiválóbb intelligenciája is azonositotta magát a lappal, fölkarolva azt oly módon, mely páratlan a magyar ujságirás történetében. A hazai sajtóban máig a legénye sebb eredményt a „Budapesti Hirlap" érte el; legnépszerübb, legelterjedtebb lapja az országnak.

A „Budapesti Hirlap" politikai czikkeinek iránya, mint eddig, ugy szentul is mindenkor nemzeti és a pártérdekektől független. Politikai hirei széleskörü összeköttetések alapján a legmegbizhatóbb forrásokból származnak. Az országgyülési tudósitásokat a gyorsirói jegyzetek alapján szerkesztik. Magyarország politikai és közélete felől távirati értesülésekkel látnak el rendes levelezők, minőkkel minden városban, sőt nagyobb községben is bir a lap.

„Budapesti Hirlap" távirati tudósitásai manap már teljesen egy fokon állanak a világsajtó legjobban szervezett hirszolgálatával. A „Budapesti Hirlap" Tárczarovata a lapnak egyik erőssége és mindig gondot fordit rá, hogy megmaradjon előkelő szinvonalán.

A napi revatokat kitünő szurnalisták szerkesztik s e helyi értesülés ismert legügyesebb tudósitókra van bizva. Rendőrségi és törvényszéki rovatai külön-külön szerkesztői a főváros sötét eseményeit is mindig oly hangon tárgyalják, hogy a „Budapesti Hirlap" helyet foglalhat minden családi asztalán. A közgazdasági rovatban a magyar garda, birtokos, iparos, kereskedő megtalálja mindazt, a mi tájékozásra szükséges. A regényczikkekben csak kiváló irók legujabb müveit közli.

Az előfizetés föltételei:

Egész évre 14 frt, félévre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr., egy hónapra 1 frt 20 kr. Az előfizetések vidékről legczélszerübben postautalványnyal eszközölhetők következő czim alatt:

A „Budapesti Hirlap" kiadóhivatalának, IV. kerület, Kalap-utca 16. szám.

3974

A feltaláló dr. Meidinger tanár ur által kizárólag fölhatalmazott

gyár Meidinger kályhák

készitésére,

Heim H.

Döblingben, Bécs mellett.

3965 a) Bécsben: I. Michaelerplatz 5.

Budapesten: Thonet-udvar. **Prágában:** Pfaustergasse 5.

Londonban: 41. Helborn Viaduct E. C. **Mailandban:** Corso Vitt. Emanuele 38

Szabadalom valamennyi államban.

Minden kiállitáson az, első érommel jutalmazott legelőnyösebb szabályozó **töltő- és szelelős kályhák dupla köpenynyel.**

Kokszzel való tüzelésnél az égési időtartam tetszés szerinti, kőszénnel való tüzelésnél 24 orai.

Több szobának fütése csak egy kályha által.

Waggon-kályhák.

„Meidinger"-kályhák.

Az utánzások kikerülése végett óva intünk mindenkit mellékelt védjegyünkre, mely a kályhák ajtainak belső felein beöntve vannak.

MEIDINGER-OFEN H. HEIM

„Vesta" kályhák.

Zajtalanul töltheto. Pormentes eltávolitást a hamu- és szénsavaknak. A köpenyek a pornak kitisztitásánál eltávolithatók a nélkül, hogy a kályhát széjjel kellene szedni.

„Helios" kandalló vagy kályha, füstemésztő, látható tüzzel.

Egy kandalló vagy kályha több helyiségnek fütésére függetlenül szolgálhat Tetszésszerinti égési tartam kokszz-, kő- vagy barna szénneli tüzelésnél Zajtalan töltés. A hamu és salak pormentes eltávolitása.

Rosszul fülő kandallók átalakittatnak.

Füstemésztő Caloriferek,

központi légfütések- és szelelőkészülékekhez.

Szárító készülékek ipar- és gazdasági czélokra.

Prospectusok és árjegyzékek bérmentesen és ingyen.

HAUSER EDE

cs. és kir. udv. kőfaragómester
granit-, senit-, porphyr- és márványszobrok gyára.

Bécs, IX. Spitalgasse Nr. 19. H.

Téglagyárak, kőbányák, gőzcsiszoló és fürész-malom tulajdonosa.

Dusan felszerelt raktára kőszobrok és sírkeresztek.

SIR-SZOBROKNAK

kriptafedők granitből, kriptaráczosatok és sirlámpák stb. Kripták teljes elkészitésére való megbizások, szobrok áthelyezése, valamint minden e szobrászatba vágó munkálatok pontosan és olcsón eszközöltetnek. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. Üzletalapitási év 1847. 3947.

Wajdits József könyvnyomdájából Nagy-Kanizsán.

NAGY-KANIZSA, 1890. szeptember 27-én. 39-ik szám Huszonkilenczedik évfolyam

Előfizetési ár:
egész évre . . . 5 frt — —
fél évre . . . . 2 frt 50 kr.
negyedévre . . . 1 frt 25 kr.
Egyes szám 10 kr.

HIRDETÉSEK
8 hasábos petitsorban 7, másodszor 6, s minden további sorért 5 kr.
NYILTTÉRBEN
petit soronként 10 krért vétetnek fel. Kincstári illeték minden egyes hirdetésért 30 kr üzetendő.

ZALAI KÖZLÖNY.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, anyagi részét illető közlemények pedig a kiadóhivatalhoz bérmentve intézendők:
Nagy-Kanizsán takarékpénztári-épület.
Bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.
Kéziratok vissza nem küldetnek.

A nagy-kanizsai „Kereskedelmi Iparbank", a „n.-kanizsai önkéntes tűzoltó-egylet", a nagy-kanizsai kisdednevelő egyesület", a „nagy-kanizsai keresztény jótékony nőegylet", a nagy-kanizsai izr. jótékony nőegylet", a „szegények tápintézete", a „soproni kereskedelmi iparkamara" nagy-kanizsai külválasztmányának hivatalos lapja.

HETENKINT EGYSZER, SZOMBATON MEGJELENŐ VEGYES TARTALMU HETILAP.

Előfizetési felhivás a „ZALAI KÖZLÖNY" XXIX-ik évfolyamának

1890. évi IV-dik negyedére.

Tisztelettel felkérjük mindazokat, kiknek előfizetésök e hó végével lejár, hogy azt megujitani ideje korán sziveskedjenek, nehogy a lap küldésében hiány merüljön fel.

Lapunkat ajánlanunk feleslegessé teszi az a körülmény, hogy a t. közönség eléggé ismeri; hosszu idő óta rendes házi barátttá vált s hiven osztozik közönségünk örömében, bánatában. Munkatársaink diszes koszoruja lehető változatossá, érdekessé teszi tartalmát s vonzóvá olvasmányait. Igyekszünk, mint eddig, a multak eseményeit felderitve annak gyöngyeit gyüjtögetni, jelenünk eseményeit, szorgalmasan teljegyezve átadni az utókornak, szivesen ápoljuk a szebb jövő reményét. Jelszavunk a tisztességes munka és törekvés! E szellemben üdvözöljük s kérjük t. közönségünk mélló pártfogását és kedves munkatársaink további buzgóságát.

Végül kérjük mindazokat, kik lapelőfizetés- vagy hirdetési dijjal hátralékban vannak, hogy azt beküldeni sziveskedjenek.

Kérelmünk méltányossága eléggé indokolt, miután nekünk is kötelezettségeink vannak.

Előfizetési ár:

1890 okt.—decz. negyedévre 1 frt 25 kr,
„ „ 1891. marcz. félévre 2 „ 50 „
„ „ „ szept. egészévre . . . . . 5 „ — „

Nagy-Kanizsán szept. hó 1890.

Hazafias tisztelettel

Szerk. és kiadó.

Wajdits József könyvkereskedése.

Kulturális mozgalmaink.

„Magyarország aluszik, Magyarország tetszhalott, Magyarország már meg van halva!" E szavakat igen sokszor hangoztatta a legnagyobb magyar: Széchenyi István, midőn a haza jelene fölött elmélkedvén, a jövő esbetőségeit latolgatta. Ha egy futólagos tekintetet vetünk szegény hazánk mai helyzetére, birálat tárgyává teszszük a magyar nemzet érzelmi és társadalmi életét, arra a sajnos meggyőződésre kell jutnunk, hogy a mit Széchenyi az ő sajátos pessimismusában mondott, az igaz. Magyarország ma a szunnyadás korát éli.

A müvelt hazafiui szellem, lelkesedés, a hazafiui érzelmek fellángolása elhaló félben van, helyét egy kozmopolita áramlat foglalja el, mely áramlat közönyösséggel viseltetik minden iránt, a mi nemzeti. A nemzeti szellem ápolására nincs elég gondunk.

Pedig ma, midőn a magyar nemzet ügyét annyi felől veszély környékezi, midőn ocsmány lázitók a magyar nemzetet e haza, a magyar kar, a magyar vitézség szerzette haza, bitorlóinak nevezik, midőn a sajtószabadság palladiuma alatt rovott multu egyének, kétes existentiák a haza és a nemzet ellen ugyszólván büntetlenül lázitanak; éppen ma van szükség lelkesedni tudó, tetterős férfiakra.

A magyar nemzet megszerezvén e hazát, nyolcz századon át fentartotta azt vitézségével, államfentartó képességével, kulturai élete hasonlithatlanul nagyobb, fényesebb, mint akármely más, e hazában megtürt nemzetiségé és mégis akadnak gazok, a kik saját nemzetiségük előtt népszerűséget hajhászva, szemtelenül oda vetik a nemzet arczába: „te bitorló!"

Egy pessimista bölcsész azt mondta, hogy a jótett oly mag, melyből csakis hálátlanság csirázik ki. A szászok, szerbek, a magyar királyok által telepittettek le, hogy a tatár török pusztitás által kihalt, elpusztult vidékeket, városokat benépesitsék. Kinizsi Pál 40,000 szerb családot telepitett a Bánságba, hogy kivonja őket a törökök kegyetlenkedései alól. E nemzetiségek külön kiváltságokban részesültek, ingyen kaptak földeket; s mégis mit kell tapasztalnunk? Azt, hogy bennünket, kik vendégszeretőleg befogadtuk e népségeket, bitorlóknak neveznek. A szászok a leggyalázatosabb rágalmakat terjesztik felölünk Németországban, a szerbek nyiltan Szerbiához szítanak, a horvátok a legdrasztikusabban üldöznek mindent, a mi magyar, kedves román testvéreink meg éppen idegeneknek neveznek bennünket, bennünket, kiket ők ma-holnap ki fognak e haza határai közül szoritani.

Eme magyarellenes áramlatokkal szemben alakultak kulturális czélu egyesületeink. Az erdélyrészi magyar közművelődési egyesület, a magyar iskola-egyesület áldásos működése büszkeséggel töltheti el szivünket. Nincs is szebb, magasztosabb feladat, nincs nemesebb czél, mint egy szegény, elhagyott, szorongatott nemzet ügyét szolgálni.

A jövőre nézve a támogatásnak e mértéke nem elegendő. Mindenki követelje a nagy munkából a maga részét. A hol csak lehet, alakitsunk fiókegyleteket, csoportokat, ápoljuk a nemzeties irányu kisdedovást és népoktatást. A hol csak lehet, állitsunk népkönyvtárakat, ez által felébresztjük népünkben az olvasási kedvet, tanulási vágyat, emeljük a nép műveltségét és elősegitjük a magyar irodalmi termékek terjedését. Kossuth is azt mondta: „Nincs számunkra jövendő, ha népünk értelmiségét nem emeljük s értelmisége sulyával a természetes életrevalóságát s vele önfentartási erejét nem sokszorozzuk!"

Estélyeinket, mulatságainkat kösük össze a nemes czél érdekében hasznos gyüjtésekkel.

Adjunk magyar jelleget társas életünkrek. Becsüljük meg a magyar munka, a magyar ipar termékeit. A partikuláris érdekeket igyekezzünk azonositani az ország érdekeivel.

Társadalmi életünk főjellemvonása az egyetértés és együttérzés legyen. E tekintetben tanulhatnánk az erdélyiektől. Sepsi-Szent-György városának lakói nem ismerve osztálykülönbséget, nem ismerve a klikkrendszert, karöltve haladnak, sőt sietnek minden hazafias, humánus és szép intézmény támogatására. Különösen utánzásra méltó ama törekvésük, hogy ipari szükségleteiket nem a külföldi, hanem saját gyártmányaikból fődözik. Van egy női iparegyesületük, melyet a „Székely házi iparegyesület" tart fenn. Produktumai e tanműhelynek kitünőek. Vannak szövőgyárak, melyek minőség tekintetében oly finom szöveteket állitanak elő, hogy bátran összehasonlithatók minden külföldi ipartermékkel. Rajcs Zoltán szövőgyárában oly tanonczokat alkalmaz, kik a szülő vétkes gondatlanság, hanyagság vagy szegénysége következtében oktatásban nem részesültek. Itt megnyerik őket ismét a becsületes, munkaszerető társadalom javára. A sepsi-szt.-györgyiek tehát csakugyan átérzik annak szükségét, hogy pártoljuk a hazai ipart!

Részünkről hazafias örömmel üdvözöljük ama mozgalmat, melynek czélja Nagy-Kanizsán egy nőipar- és kézimunka-iskolát alapitani. Csak egy megjegyzést füzünk az uj iskola alapitásához s ez az, hogy az iskola ne csak a kézi ügyesség gyakorlását, hanem a hazafias szellem ápolását is feladatának tekintse. Tekintve azt, hogy az uj iskola tanitónője az országos nőipar-egyesület iskolájában végzett, bizalommal tekintünk az iskola jövője elé.

ALIQUIS.

Tudnivalók.

— **A le nem fejtett bor seprűje** nem esik italmérési adó alá. Fontos kérdést döntött el a pénzügyminiszter a kereskedelmi- és iparkamrához intézett leiratában. Eddig ugyanis a le nem fejtett borban levő seprű, mely a bormennyiségnek nagy részét képezte, a borral együtt számittatott fel az italmérési adó kivetésnél. A minister most kimondotta, hogy a le nem fejtett vörös bornál 6%, a fehér bornál 10% leszámitandó, mert a borseprű nem képezheti az italmérési adó tárgyát.

— **„Vigyázz, ha jön a vonat!"** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter folyó évi augusztus hó végén kibocsátott szabályrendeletében rendelte, hogy a jelző haranggal ellátott vasuti sorompóknál a jelző harang megszólamlásakor a sorompók előtt kell megállni, a sorompókon belől levőknek pedig a pályatestet mielőbb el kell hagyniok. „Vigyázz, ha jön a vonat!" szövegü itélőtáblákkal ellátott vasuti átjáróknál pedig az átjárás szigoruan tiltva van. Jó lesz tehát vigyázni, ha jön a vonat, mert a ki ezen szabályokat megszegi, kihágást követ el, és szigoruan büntettetik, ha ugyan a büntetést el nem végezi maga a gőzmozdony.

— **Nősülni akarók figyelmébe!** A nősülés szokott idejo közeledvén, tájékozásul közöljük, kiknek szabad a védtörvény értelmében nősülni? — A nősülés a hadköteles kor előtt és a harmadik korosztályból való kilépés előtt nincs megengedve. Kivétetnek azok, tehát nősülhetnek, a kik az ujonczállitásnál törölttetnek, vagy a harmadik korosztályban be nem soroztattak. A kik tehát 1867-ben vagy előbb születtek: nősülhetnek, ujévtől kezdve azok nősülhetnek, a kik 1868-ban, vagy előbb születtek. Katonai engedély nélkül nősülhetnek: tartósan szabadságolt sorhadkötelesek, sorhadi kötelezettségük három utolsó hónapjában: a tartósan szabadságolt honvédelmi ny., ha tényleges szolgálatát még a harmadik korosztályból való kilépés előtt lerótta.

— **Kamatláb fölemelés.** Az osztrák-magyar bank fötanácsa a bank által nyujtandó váltó-kölcsönök kamatlábát $4\frac{1}{2}$%-ra a kézizálogra adandó kölcsönök kamatlábát pedig $5\frac{1}{2}$%-ra emelte fel.

Tárczа.

Az anya.

Alkonyodik, estre fordul,
Szivem reszket, szivem szorul,
Látok ezer rémes árnyat,
Felém lejtni ezer szárnyat.
Hold mért néznek szomorun rám,
Mért rebeg forró imát szám,
S hold, mért tápadt a te fényed,
Mért oly csüggedt egész lényed,
Reám mért szállt szent félelem
Hogy énemet alig lelem?
Vagy a természet nincs rendben,
Az súg, búg, dong nagy csendben,
Vagy csak mind ugy képzelem azt
Tudva, hogy egy anya virraszt?
Virraszt beteg gyermekénél,
Kit jobban félt életénél,
Kivel átéres minden kint,
Lázas arczába, ha tekint,
A rémület egy nemével,
Alkura kel Istenével,
Ugyan mi nagyot vétettem,
Hogy oly nyomorultá lettem,
Kit tegnap tőlem elvettek
S kit a hideg földbe tettek,
Hideg földbe, mint virágot,
De kit nem ér napvilágod,
Nem elégit ki Istenem?
Hagyd nekem másik gyermekem!

Halk hangon a kis beteg szól:
Anyám, most érzem magam jól,
A mennyország felém ragyog,
Nézd, de szépek az angyalok,
Ne tarts vissza kedves anyám,
Ott van az én igaz barátom,
Egy mély sóhajtás — és már nincs
A féltett, kedves, drága kincs.

Ha! az anya mosolyg, örül,
Szeme fénylik, arcza derül,
Hivogatja édes szóval,
Kinálgatja szeppel, jóval,
Nem gyülöli már a halált
Mert magzatja haza talált.
Megörült anyának elég,
Vigasztalja szegényt az ég.

JOSEFA.

Elveszett szerelem.

— Novella —

Irta: HOEFER EDE.

Németből:

ROSENBERG HENRIETTE.

(Folytatás)

Igaza van öreg, ő bolond. Szive a szemében fekszik, mely jóságra és hűségre mutat." „Én is azt hiszem," mondá a kormányző sajátságos hangon és gyanus tekintetet vetett az idegenre, mi Huldberg figyelmét nem kerülte ki és megle petten nézett rá.

„Ezen asszonyba fogát törheti valaki," szólt Péter és az előbbi csend beállt. Huldberg látta, hogy mára eleget beszélt e férfiuval, ki utolsó szavainál már kissé kemény volt.

A festő lehangoltan tért haza lakásába s nagyon nyugtalan volt. Észrevette, hogy Péter utolsó találkozásuk óta mindennap komolyabb és komolyabb lesz. Meglehet, hogy bánta, hogy oly dolgokat közölt velem, melyekről Regina hallgatott, igy gondolkodék a festő. Vagy tán az fájt neki, hogy Reginát néhány nap óta nem látta? Regina néhány nap óta a városban dolgozott, mit Huldberg sem nézett szívesen, mert annyira megszokta kedves társaságát, érdekes beszélgetését, hogy kellemetlen volt őt nélkülözni. Végre elkezdte Reginát és gyermekét festeni. A fürdőtársaság unalmasnak tünt fel előtte, nem kereste fel többé, mert nem nyujtott neki szórakozást. Végre elhatározta magában, hogy kimegy a tengerpartra, felkeresi Reginát azon helyen, hol őt először látta; beszélni akart vele s hitte, hogy a városból már visszatért.

Az est szép volt, a hold halvány fénye megvilágitotta ugyan a vidéket, de kellemesnek az idő még sem volt mondható, mert hűvös szél fujt, mely kedvtelléssel korbácsolta ide oda a hullámokat. Azon hely, melyet Regina választott magának, meg volt óva a széltől és Regina kényelmesen ülhetett ott. Most is ugy ült ott, mint egykor, fejét kezére hajtva, gyermekét kötényével betakarva, hogy meg ne hüljön. Gondolatokba merülve ült szokott helyén gyermekével és csak akkor tekintett fel, midőn a festő barátságos jóestét kivánt neki. Hangjában és mozdulataiban a festő szokatlan hidegséget vett észre de mégis bátorkodott őt egész nyugodtan megkérdezni: vajjon elvégezte-e már a városban dolgát? Mire az asszony egy rövid igennel felelt. E közben a kicsike nyugtalankodott és sokat sirt. „Tán valami baja van a gyermeknek", mondá Huldberg.

„Vágyódott utánam, különben a gyermekek szoktak sirni és nem tudják, hogy sirással nem segithetnek magukon."

A festő figyelemmel kisérte ajkait, várva, hogy valamit mond neki, de csak egy mély fohászt küldött a messze távolba. Huldberg megmondta neki, hogy Péter által megtudta férje mi uton módon való eltávozását. A nő felemelkedett, nagy szemeit szigoruan reá szegezte és kemény hangon kérdé: „Ugy-e Ön kérdezte Pétert?"

„Ha ön ily szigoruan kérdez, asszonyom, tudja meg, hogy igen, kérdeztem őt."

„Ez nem volt helyes öntől, mondá Regina izgatottan. Ha csak legkevésbbé is érintené önt a dolog, akkor magam beszéltem volna el; de hisz senkinek nincs ahhoz köze, mint nekem és Gáspárnak, mi kiegyenlitettük a dolgot és idegent nem avatunk ügyünkbe." A festő fejét rázta. „Bün az, ha valaki sorsunkban részt vesz, előbbi viszonyunkról is akar valamit tudni? És titokban tettem én ezt? Nem olyantól kérdeztem, kiről tudtam, hogy vissza fogja önnek mondani?"

„Kellett önnek ezt tenni?" felelé a nő. „Olyan embernek, mint aminőnek eddig én önt ismertem, be kellett volna látni, hogy ez illetlenség és ezt jóvá kell önnek tennie. Ezt gondoltam, midőn Péter nekem visszamondá, amit ön kérdezett tőle. Gondoltam, hogy ma itt kelleres, én vártam önre, hogy véleményemet mogmondhassam mert nem ugy cselekedett, mint kellett volna" ... A festő nem felelt és ismét Regina törte meg a csendet és folytatá: „Kell, hogy megmondjam, ön uram, jó és jellemes ember és — nem tehetek róla — kell, hogy szeressem; ha ön is olyan volna, mint sok más, egy perczig sem lehetnénk együtt, el kellene válnunk. Én nem tudok oly figyelmetlen lenni vendégem iránt, mint mások, kell, hogy vendégemet mindenben részeltessem. Házam oly kicsi, hogy nem kerülhetjük ki egymást, mindennap kell találkoznunk, ha kimegyünk szobánkból." Ezek után kezét nyujtá a festőnek és igy szólt: „Legyen ismét minden ugy, mint volt előbb. Fogadja, uram kezemet és legyen meggyőződve, hogy nem haragszom többé; de azt, amit most önnek mondtam, azt meg kellett tennem. Hisz ön jó, hogy rendkivülien sajnálnám, ha el kellene válnunk!" Huldberg a nő kezét megfogta és hévvel megszoritotta. „Elhiheti, folytatá Huldberg, hogy nem kiváncsiságból tettem, hanem mély részvétet éreztem ön iránt. Én önt szeretem és szeretnék mindent tudni, mit az ön nemes szive rejt. Hogy multjában nincs semmi, amiért pirulnia kellene, azt már azelőtt tudtam, mielőtt Péterrel beszéltem!" „Tán azt hiszi, hogy Péter igy tudósitott engem a történetekről? Ezen ember ismer engem, mégsem gondolkodik úgy felőlem, mint kellene. Falunk népe gúnynyal nézi sorsomat, de nem gondolok vele. (Utóbbi szavait azonban a szemeiből gördülő könycsepp megczáfolta). A jó Isten tudja, hogy ártatlan vagyok, mint e gyermek, ki itt élemben nyugszik." — Erre lehajolt az ébredő gyermekre és mondá: „Annám, egyetlen koronám, mi bajod? Hisz itt vagyok én angyalkám!"

A festő komoly tekintetet vetett a gyermekre, kinek arcza veres és kigyult volt. „Asszonyom — mondá Huldberg, — vigyázzon, ez nem alkalmas hely gyermekének, mert beteg, ágyba kell fektetni!" Regina ijedten nézett a beszélőre és kérdé:

— **Kötelező állatbiztosítás.** Az országos gazdasági egyesületet élénken foglalkoztatja a kötelező állatbiztosítás kérdésének megvalósítása. Hazánk földmivelő állam lévén, az ezzel kapcsolatos állattenyésztés egyik fejövedelmi forrásunkat képezi. Több millió értéket képviselnek házi állataink s mig az épületeket s termesztményeket a tüz ellen s vetéseinket a jég ellen biztosithatjuk, addig házi állatainkat a járványban elhullás esetére nem biztosithatjuk, mert ilyen intézményünk nincs, holott ennek mielőbbi életbeléptetését éppen a mostan is uralkodó s nem ritkán fellépő járványos betegségek indokolttá és szükségessé tennék. Mult évben a szövetségbe lépett gazdasági egyesületek nagy gyülést tartván, a kötelező állatbiztositás ügye szintén tanácskozás tárgyává tétetett, kimondta, hogy az állategészségügy rendezéséről szóló törvény a hasznos házi állatokban rejlő nagy nemzeti tőkének megvédelmezésére egymagában nem lévén elégséges, kivánatosnak tartja, hogy a kötelező állatbiztositási intézménynyel olyképpen társitandó, hogy: 1. az állam kellő számu állami állatorvosró! gondoskodjék; 2. hogy a törvényhatóságokban községileg kötelezőleg állatbiztositási szövetkezetek alakulása rendeltessék el; 3. hogy a biztositási dijakat közegei által az állam hajtassa be és ezeket pénztáraiban, mint megyei állatbiztositási alapot ő kezelje; 4. hogy az alapszabályokat az állami hatóságok felülbirálják, jóváhagyják, végrehajtásukra ezek ügyeljenek fel, de biztositási dijtételek megállapitása és a kárveszélyek fölötti intézkedés a községi szövetkezetekből alakult törvényhatósági szövetségnek legyen fentartva.

Ferenczrendü atyáink.

— A „Pápai Lapok" után. —

A mikor a ferenczrendü atyák római generálisa Zágrábon át Magyarország felé vette utját, hogy az itteni zárdákat meglátogassa — a hazafias érzelmü magyar franciskánusok nem sok jót reméltek.

De nem csoda. Egy, a mi társadalmi viszonyainkat nem ismerő generális sok mindent nem talál olyannak, mint ő óhajtaná. S hogy az aggodalomnak volt is alapja, ma már nyilvánvalóvá lett, a tervezett s részben végre is hajtott rendszabályozás által.

Nálunk a ferenczrendüek sok helyütt plebániákat administrálnak. Tehát rendes papi funkciókat végeznek és pedig a nép teljes megelégedésére.

Ennek leghatalmasabb bizonyitéka bizonyára az, hogy a magyar nép messze utra is kész, hogy a szentségeket barátoktól vehesse fel. A nép ragaszkodása valóban őszinte e szerzethez.

Okszerü gazdálkodásukkal jó példát mutatnak a népnek. Iskoláikban tanitanak. Szóval fontos szerepkörük van. Ebből kimozditani őket, azonos megsemmisitésükkel.

A magyar nem születik aszkéta életre. Itt mindenkinek meg van a munkaköre. A hanye, elzárkózott életü szerzet nálunk nem tarthatja fenn magát. Legyen az akár férfi-, akár női szerzet.

A történelem tanusága szerint, a magyar szerzetes élénk részt vett a politikán kivül még a hadjáratokban is.

Halálos vétek volna tehát őket a semmitevésre, vita communisra kárhoztatni. Pedig a veszedelem már a küszöbön van. Malaczkán már nevelődnek az aszkéta jelöltek.

A magyar véralkata nem is alkalmas az ilyetén rendszabályozásra.

Az örök nyár országaiban született olasz, spanyol, a ki napokig is elhever tétlenül, étlen-szomjan — erre bizonyára alkalmasabb.

Nincs is sehol a világon annyi ácsorgó, heverésző „caballero", mint ott.

* * *

Mikor a római generális a nagy kanizsai rendházat megvizsgálta, erős rosszalását fejezte ki azon szerinte luxus fölött, hogy czelláikban kályha van. Vannak Olaszországban is — ugymond — kályhák, kandallók: de csupán az elpuhult, érzékeny nagyurak szobáiban. A barát pedig könnyen nélkülözheti e luxust. Meg is hagyta a pater guardiánnak keményen, hogy másnapra hordassa ki mind.

Történt azonban, hogy a kellemes meleg napra csunya, zimankós hideg éjszaka következett.

A mi guardiánunk s társai még ezt fel sem vették ugyan, de a meleg égaljhoz szokott olasz ugyancsak reszketett a takaró alatt S éjnek idején kellett a frátert fölkelteni, hogy fütse be a generális szobáját.

A kályha kirakásból semmi sem lett. Pláne, mikor azt is megtudta ő generális sága, hogy ez a hideg csak „kismiska". Vannak ennél tiszzerte keményebb idők is.

Ugyancsak észrevette, hogy papucs helyett jó bagaria csizmák is vannak a szerzetesek lábain. Nem is késett a dorgatoriummal s a szigoru miheztartási parancs ki lett adva.

De az „emlékezetes" hideg éjszaka után nem jött többé szóba a papucskérdés.

Itália enyhe ege alatt bizony teher is volna a vizhatlan bagaria s azt könnyen nélkülözhetik nemcsak a tisztelendő atyák, de mások is. De nálunk más nótát fujnak a szelek.

* * *

Nálunk a szerzetesi alapszabályokban foglalt egyes dolgok módosultak. Módosultak a viszonyokhoz, égaljhoz stb. Minden alá van vetve a haladásnak. S ha meggondoljuk még azt is, hogy a szerzetek nagy részét más égalj alatt élt szent férfiak létesitették, nem is lehet csudálkozni, ha a csekélyebb fontosságu dolgokhoz nem ragaszkodhatnak. A generális ezen nem igen lesz képes változtathatni, mert ebbe különben a magyar társadalomnak is van beleszólása.

A provinciális, a quardiánok s a definitorok mindig is örködtek azon, hogy a lényeges dolgoktól el ne térjenek.

S nem a mellékes dolgok forszirozásában, hanem a hazafias s az áldásos lelki működésben találják immár fel nálunk a szerzetek fennmaradhatásuk biztos fundamentomát

Ezek nélkül a mai előhaladott korban tengődni tán még — de közbecsülésben élni egy szerzet sem volna képes.

S miért ne várhatnók meg az üdvös munkálkodást a férfi szerzetektől akkor, mikor a női szerzetek is hasznosan működnek. Nevelik s tanitják gyermekeinket.

Karczolataim az ugynevezett ladislaitákról szólnak. Nekik Horvátországban is vannak rendházaik, például a többek közt Kostajnicán. A horvát provinciából át szokták tenni a horvát szerzetest a magyarba s viszont.

Az előbbiek nálunk nehány év alatt nemcsak nyelvre, de érzelemre is magyarokká lesznek s nem is kivánoznak többé Zagorába. Emezek pedig magyar szellemet visznek amoda.

A magyarositás terén szép érdemeik vannak. Horvát-Szent-Miklós lakói, a kiknél egy nagy-kanizsai derék páter az administrátor, erről többet is tudnának beszélni.

OLÁH JÁNOS.

CSARNOK.

Az osztálysorsjáték.

A kis lutrira ki van mondva a halálos itélet. A justifikációig ugyan még sok idő fog eltelni, de kegyelemre már nem számithat ez a nagy bünös. Azonban csalatkozik, a ki azt hiszi, hogy a kis lutri eltörlése mindenütt nagy örömet fog okozni. Az erkölcsbirák helyeslik, de sok öreg anyóka már a hir hallatára is sopánkodik. Mert a szegények kincses ládája rendesen csak Pandoraszelencze, nincs egyéb benne, mint a vékony remény. Már pedig minden reskontó egy darab igéret, melyben majd mindig csalódnak. De az ember balgatag s az ujban megint csak bizik és remél. És ez a kutfő, a melyből a kincstár évenként sok pénzt merit. És ez a sok pénz az oka annak, hogy a lutrit már rég nem törülték el, mert az államnak szüksége van erre a pénzre. Az alig helyre állitott egyensuly az államháztartásban ismét megingana talán, ha le kellene mondani arról a jövedelemről, mi a kis lutriból folyik az állami pénztárakba.

A közerkölcsiség rég tiltakozik már a kis lutri ellen és az utóbbi idők botrányos lutriperei, valamint a közmorál nyomása alatt végre mégis csak kénytelenek lesznek a kis lutrit eltörölni és Wekerle Sándor pénzügyminiszter már a legutóbbi költségvetési tárgyaláson kijelentette, hogy a kis lutrit megszünteti. Miután azonban az államnak mégis szüksége van arra a jövedelemre, melyet a kis lutri hajt, más bevételi forrást kell megnyitni, mely emezt pótolja. És ilyenül ismét csak szerencsejátékot, az osztálysorsjátékot jelölték ki, melynek keresztül vitelére már ajánlkozott is egy pénzügyi csoport. 20 éven át 2 és fél millió frt jövedelmet biztositva az államnak. Az állam tehát nem veszitene semmit, sőt még nyerne valamit, mert a kislutri jóval kevesebbet jövedelmez; a közerkölcsiség is nyerne, bár csak keveset.

A lutri is, az osztálysorsjáték is szerencse-játék és ugy nemzetgazdasági, mint közerkölcsi szempontból mind a kettő elvetendő. Azonban, ha a két rosz között kell választani, inkább a kevésbbé rosszat, az osztálysorsjátékot választszuk, annál is inkább, mert ez még nagyobb jövedelmet is ad az államnak.

A kis lutri lényege tudvalevőleg abból áll, hogy minden játékos 90 szám közül egyet, vagy többet választ magának és ezekre tetszés szerinti összszeget tesz. Megállapitott napokon, melyek meglehetős sürüen következnek egymásután, 5 számot huznak ki, melyek nyernek, mig a többi 85 mind veszit. A nyeremények a tételeknek többszörösét képezik, a szerint váltakozva, a mint 1, 2, 3, 4 vagy 5 számmal nyert az illető és ha a lottópénztár a játékossal szemben minden előnyről lemondana, a nyereménynek megfiórditott viszonyban kellene állani a betéthez a valószinüséggel szemben. Miután 90 szám van a szerecsekerékben és 5 számot huznak ki, a valószinüség arra, hogy egy szám huzassék ki, $^5/_{90}$ vagyis $^1/_{18}$, vagy más szóval, ha a játékosra egy eset kedvező, akkor az államnak 17 eset kedvező; tehát a játékosnak, ha nyer, a tételét és még annak 17-szeresét kellene kapni. Ha hivásra teszünk, a valószinüség 1: 90 és akkor a tételnek 90-szeresét kellene visszakapni. Ilyképen volnának a többi nyeremények is, és minthogy 90 számból, 4005 ambó, 117,490 ternó, 2.259,190 quaterno és 43.949,268 quinterno kombinálható, a lottópénztárnak abban az esetben, ha 1 frtot tesz valaki a lutriba, miután a kihuzott öt számból 10 ambo, 10 ternó, 5 quaternó és egy quinternó kombinálható, egy ambóért 810 frtot, egy ternóért 11,748 frtot, egy quaternóért 511,038 frtot, egy quintternóért 43.949,68 frtot kellene fizetni.

E helyett azonban a lottópénztár csak egy parányi részét fizeti ki annak, a mire a nyerőnek a mathematikai alapon igénye volna. Valószinüségi számitás és kombinácció mindig cserben hagyja az embert, ha lutrinyeréspre akar számitani, mert a kis lutrinál a nyerés valószinüsége elenyésző csekély és a valószinüség is még távol áll a bizonyosságtól. A kis lutrinál nagyobb összeget nyerni rendkivül ritka eset és hogy a játszó mennyire hátrányban van, azt mutatják azok az óriási bevételek, melyek a lottópénztárakba befolynak.

Az osztálysorsjátéknál a tételek száma és nagysága, valamint a nyerések is tervszerüleg meg vannak állapitva; a véletlen dönti el, hogy mekkora nyereség esik egy tételre. Hogy a közönségnek megkönyitsék a részvételt, az egész sorsjegyek mellett még fél, negyed, nyolczad tizenhatod, harminczketted, sőt még hatvannegyed sorsjegyeket is adnak ki, azonkivül a huzásokat fölosztják különböző időszakokra, osztályokra és a játékos a sorsjegyének árát részletekben fizetheti minden huzásra, vagy osztályra, a mint hogy nem is kényszeritheto arra, hogy mindvégig résztvegyen a játékban. Azok a sorsjegyek, melyek nem kelnek el, a vállalkozó, illetőleg a kibocsátó számlájára játszanak. A huzásra kitüzött napon az összes számokat egy szerencsekerékbe teszik, mig egy másik szerencsekerékben vannak a nyeremények és az üres tokok (Niete.) Most egyidejüleg huznak az egyik kerékből egy számot, a másik kerékből pedig egy nyereményt, vagy üres tokot. Ezeket a huzásokat bizonyos időközökben annyiszor ismétlik, a hány osztályra az illető sorsjáték föl van osztva. Rendesen az utolsó osztálynak tartják föl a legnagyobb nyereményt, mely a játékos várakozását különösen feszültségben tartja.

Az osztálysorsjátéknál a tételek összege egyenlő a nyereménynek összegével, de hogy a vállalkozó költségei és nyereségei, valamint az államot megillető nyereményadó, a mi abban az esetben, ha a kis lutri helyett az osztálysorsjátékot hoznák be nálunk, pótolná a kis lutri jövedelmét, kifusson, minden nyereményből egy bizonyos hányadot levonnak. Ez a levonás Poroszországban 15—16%, de nálunk esetleg 20% is lesz.

A különbség a kis-lutri vagy genuai, vagy számlottó és a hollandi vagy osztálysorsjáték között a játékos szempotjából tehát első sorban az, hogy a nyeresség valószinüsége sokszorta nagyobb. Mert mig a kis lutrinál a nyerés valószinüsége az extratónál 1 : 18, az ambónál 1 : 801, a ternónál 1 : 11,748, a quaternónál 1 : 511,038 és a quinternónál 1 : 43.949,268, addig az osztálysorsjátéknál a valószinüség a nyerésre annyi, mint 1 : 2, levonva ebből az illető százalékot. Tehát ha ez a levonás nem volna, az osztálysorsjátéknál minden második sorsjegyet nyeremény érné. A lottójáték annál kárhozatosabb, minél kisebbek a tételek, és igy minél inkább hozzáférhető a legszegényebb emberek által; és a gyakori huzások által minél inkább foglalkoztatja szellemileg is a játékosokat, tehát a kis lutri sokkal kárhozatosabb, mint az osztálysorsjáték.

Az igaz, hogy mind a kettő szerencsejáték, mind a kettő nagy öszszegeket von el a produktiv befektetéstől; mind a kettő táplálja a fáradság, a munka nélkül való meg-

---

„Igazán mondja ezt, uram? Isten óvjon meg minden bajtól! Épen most gyakran kell a városba mennem; kire hagyom gyermekemet?" — Asszonyom, arról most szó sem lehet, hogy ön elmegy, kire hagyná beteg gyermekét? Nézze, mily lázas; fektesse le, készitsen neki theát, mig orvosért küld!"

„Igazán veszélyesnek tartja gyermekem állapotát?" kérdé az anya, s csak most kezdé belőni helyzetét. „Istenem, ha egyetlen örömöm igazán oly beteg vagy, tán meg is h . . . . !" „De ez nem lehetséges!" Anélkül, hogy egy szót is szólt volna, a faluba rohant orvosért. A félelem és kétségbeesés gyorsiták lépteit. Huldberg a fürdőházhoz sietett, mert az idegenekkel rendesen egy fiatal orvos is szokott jönni: de — sajnos — most ez sem volt itthon. Péter, kit a városba akart küldeni, szintén nem volt látható. Haza ment és Reginát már a bölcső mellett találta, mert a gyermek állapota perczről-perczre veszélyesebb lett . . . A festő ismét Pétert akarta keresni, hogy orvosért küldje, de előbb Reginához fordult és néhány vigasztaló szót mondott neki, mire ez zokogva felelt: „Itt az orvos már nem segithet; e csapás nagyon gyorsan jött; gyorsabban mint vártam. Nincs már reményem, hogy gyermekem felgyógyuljon; minden szerencsétlenség engem ér. Ha Gáspár hazajön, a temetőben keresheti azt, kit élve nem akart látni."

„Asszonyom, mondá a festő, ön három évig oly nyugodt és kitartó volt, most egyszerre veszti el minden reményét?" — Regina ismét fejét rázta és rebegé: „Minden végére jár! miközben gyermeke arczát simogatta. „Ha gyermekemet elvesztem, akkor képtelen vagyok munkára!" „És férje — — jó aszony?" A nő a bölcsőre hajolt és keserüen mormogá . . . ö. . . .

Huldberg csendesen távozott, küu találta Pétert és kérte, hogy a minő gyorsan csak lehet, hozzon orvost a városból. Az öreg mérgesen nézett a festőre és bosszusan mondá: „Nem lesz az oly sürgős; ne törődjék velünk annyira az ur, mi majd elvégezzük, amire szükségünk van!" Huldberg nyájas és mégis megvető hangon mondá az öreg kormányosnak: „Nem szorultam az ön oktatására, ne utasitson ön engem rendre. Ha nem akar orvosért menni, megy más. A gyermeknek nem szabad meghalni más hanyagsága által." — Ezen utolsó szavak mégis hatással voltak az öregre, mert hamar kalapja és zubbonya után nyult és kérdé: „Hát igazán veszélyben van a gyermek?" „Igen, ember, — felelt Huldberg. Az Istenért, már induljon!" „Igen, uram, megyek. Nekem is van ám szivem, mondá keményen Péter és szemeit sötéten a festőre szegezte. „No ezt nem igen bizonyitja be előttem, mert e sok beszéd helyett már az ut egy részét megtehette volna, mert itt minden percz drága." A gyermeknek iszonyu láza volt, az anya kétségbeesetten állt a gyermek ágya mellett és zokogott. Nénány vigasztaló szó után a festő ellagyta a szerencsétlen anyát, szobájába vonult az ablakhoz állt és mereven nézett ki a setétbe. Szive telve volt fájdalommal és bánattal; érezte, hogy a jövő sok keilemetlent rejt magában számára . . . .

Kedvező szél járt és Péter nemsokára visszatért az orvossal. Mikor az orvos a kis szenvedőre tekintett, arcza elkomorodott; de az anyát sajnálva, vigasztalta őt, hogy csak reméljen. A festő szobájába lépve, elmondta neki, hogy minden hasztalan, a gyermek el van veszve, nem is kell a gyógytárba küldeni. A festő hallgatott, de az öreg Péter boszusan kiáltott fel: „Ha a sors sujtani kezd, akkor nagyon is bőkezü!" Ma délután Rhédertől, a hajóstól hallotta, hogy a hajóról hir érkezett. „Hisz ez nagyon jó, mondá Huldberg meglepetten, tehát férje visszajön?" „Ki tudja — mormogá az öreg — arról egy szó sem áll a levélben; utóvégre miféle szerencse volna az rá nézve!" „Nagyon szivtelen ember lehet," mondá az orvos, ki szintén jelen volt. „Igen, uraim, ő az" — felele Péter és kiment az orvosi rendelvénynyel kezében. Az orvos jóslata beteljesült, mert az orvosság bevétele után sem javult a gyermek, sőt rosszabbul lett . . .

— Reggel az orvosnak vissza kellett menni a városba, hova öt Huldberg elkisérte. Hisz jelenléte sem segitett itt semmit. Regina nem gondolt senkire és semmire, mint gyermekére, kitől egy perczre sem távozott; minden vigasztaló szó hasztalan volt itt. A városba megérkezve, felkereste Rhédert, megakarta tudni tőle, ha visszajön-e Gáspár vagy életben van-e még, mert Reginának, ki ugy el van hagyatva, e nehéz órákban támaszra van szüksége.

Rhéder nagyon udvariasan fogadta öt. „Nagyon örülök, hogy ezen ostoba történetre visszatér, mondá Rhéder. Rég akartam már szegény asszonynyal beszélni; sokat tudok a derék lovagról, de — sajnos — semmi jót. Az ilborg kapitány nem volt vele megelégedve, mert a jó madár minden kikötőben kártyázott és ivott. Valparaisóban eltünt a hajóról, és ha nem sajnáltuk volna a szegény asszonyt, bezárattuk volna." „Legyen szives Huldberg ur ezt az asszonynak megmondani, én nem tudok neki kellemetlent mondani, fáj a szivem, ha reá nézek, mert ő mindig oly bizalmas tekintettel mér engem végig. Mondja meg neki, hogy jöjjön hozzám, vegye fel férje fizetését, habár előre kivette a rosz ember, de a szegény asszony ne szenvedjen miatta hiányt!"

Csodálatos érzés fogta el a festőt; maga sem tudta, mit érez, vagy tulajdonképen mit akar . . . Érezte, hogy a gondolatok és érzelmek, melyek mostanáig aludtak szivében, most felébrednek. Mikor megérkezett, Péter kérdezte, minő tudósitást hoz Rhédertől. Huldberg nem akart sokat beszélni Péterrel és röviden megjegyzé, hogy Gáspár Valparaisoban elhagyta a hajót, de tartsuk ezt még titokban neje előtt. Péter gúnyosan mosolygott. Gondoltam én azt — mondá — legalább nem lesz többé gondja e gonosz emberre és szó nélkül eltávozott.

Otthon még minden ugy volt, mint azelőtt! A gyermek perczei megvoltak számlálva, a gyenge virágra már kinyujtá a halál dermesztő kezét, hogy letörje . . . Néhány falubeli asszony eljött részint kiváncsiságból, részint csakugyan vigasztalni az asszonyt. Regina azonban mitsem hallott, mi körüle történt, minden figyelme a gyermek lassu lélekzetén függött. Huldberg nem birt tovább a szobában maradni és gyors léptekkel elhagyta a házat. Midőn este visszajött, csendes volt az egész ház, idegen nem tolakodott többé ide. Regina halvány arczczal, mozdulatlanul ült a bölcső mellett, fejét lehajtva a sápadt kisdedre nézett. Huldberg lépteit hallva, felnézett és törött hangon mondá: „Uram, egy óra előtt meghalt!" . . . .

A kétségbeesett asszony felkelt és nyugtalanul járt fel és alá a szobában. Végre megállt a festő előtt két kezét vállára tevé és reá hajolt. Igy állt mozdulatlanul és a festőt oly érzés fogta el, mintha csendes fájdalmában szive készülne megrepedni. Szó nélkül álltak ki ideig, mig végre Huldberg megtörte a csendet és kérdé, ne hivja-e be a leányt virrasztani a kis halottat ő pedig menne egy kissé ki a levegőre. „Hová menjek, kérdé Regina, tán a tengerpartra? Nem, gyermekemnél maradok." „Gondoljon férjére, folytatá a festő!" „Mit törődöm én azzal, — mondá daczosan Regina. Ő elhagyott engem, életmódja később is olyan volt, hogy csak szégyennel gondolhatok reá. Én hü akartam hozzá maradni, mert férjem volt és házasságunk gyümölcse e gyermek, kit oly hévvel szerettem; azért mentem mindig a tengerpartra, mert azt hittem, hogy ott közelebb vagyok hozzá. Nagyon ügyes kormányos volt. De most már — mondá felsóhajtva — gyermekem meghalt, ő elhagyott, mondják, hogy Valparaisóban eltünt; most tehát mindennek vége! Hüségem iránta megszünt, szivem hallani sem akar felőle és még boszankodni sem akarok miatta. (Vége köv.)

gazdagodás vágyát; mind a kettő éleszti azt a kárhozatos szokást, hogy szorgalom és takarékosság helyett bizonytalan szerencsére feltesszük jövönket, de ha már az embereken meg vannak ezek a rossz hajlamok, akkor még menthető az, hogy az állam maga veszi kezébe ezt, és igy garanczíát nyujt arra, hogy még nagyobb visszaélések nem követtetnek el. De másrészt helyeselhető az is, hogy a legundokabb babonát nevelő és még a koldusrisznyában is otthonos reskontó helyett a kevésbé hozzáférhető és reálisabb osztálysorsjátékot hozzák be.

Hírek.

— **Ő Felsége** Somogyi Zsigmondnak nagyszabásu művét: „Magyarország főispánainak albumát“ kegyteljesen elfogadta a királyi család hitbizományi könyvtára részére. Szerző a napokban kapta meg a magas leiratot, mely szerint műve „legfelsőbb elismerésben“ részesittetett. Örvendünk s egyszersmind tudomására hozzuk t. közönségünknek, hogy e müre való megrendeléseiket készséggel közvetitjük. Ára füzve 28 frt, díszkötésben 35 frt.

— **Az egyház köréből.** A veszprémi székes-káptalanban üresedésben levő utolsó mesterkanonoki állomásra ő felsége — mint a hivatalos lap közli — Rédey Gyula dr. pápai kamarást, püspöki titkárt és szentszéki ülnököt nevezte ki és bessenyei Magyar János székesegyházi kanonoknak és pápai főesperesnek a B. Sz. Máriáról nevezett ábrámi, vagyis ábrahámi czimzetes prépostságot, továbbá Fejérváry József dr. székesegyházi kanonoknak és següsdi főesperesnek a monostori (gyerő monostori) czimzetes apátságot és végre Szabó György székesegyházi kanonoknak és veszprémi plébánosnak a szent Honárról nevezett földvári czimzetes apátságot adományozta.

— **A vármegyei** államutak felülvizsgálására Zalavármegye bizalmi férfiakul kiküldötte Zathureczky Márton, Forintos Kálmán, Skublics Gyula, Töröy Aladár, Koller Ferencz, Bogyay Máté, Mészáros Antal, Plihál Ferencz, Schmidt Emil, Szabó Imre, Ziegler Kálmán, Hajós Mihály, Baka Boldizsár, Farkas József törvényhatósági bizottsági tagokul.

— **Szinészetügy.** Emlitettük előbbi számunkban, hogy a székes-fehérvári szintársulat e hóban nem jó Kanizsára, hanem október 1-én már Szombathelyen fog működni. Sajátságos helyzetbe hozatott városunk főkapitányi hivatala, az engedély nekik lett adva s minden más szintársulat kérvénye elutasittatott, e szerint városunk közönsége a legjobb őszi idényben szintársulat nélkül lesz. Ifj. Kiss Pál, mint a székesfehérvári szintársulat intendánsa most azzal menti magát, hogy az uj erők csak október 1 jére vannak szerződtetve s hézagos erőkkel nem akartak ide jönni. Ez nem helyes mentség, mert ugyis kevés idéig szándékoztak itt működni s oly darabokat adhattak volna elő, melyhez nem kell egész apparátus. Az intendáns ur most ismét kéri a kizárólagos engedély megadását 1891. márcziustól kezdve bizonytalan időre, hogy — ugymond — a nyári előadásokra szóló tartózkodását a társulat eléve elrendezhesse.

— **Hogyan együnk!** Egy elökelö szaklap szerint evésnél a következö szabályokat kell szem elött tartanunk: Eledelünk vegyes legyen és ne legyen tulságos sok. Ha valaki mindig csak burgonyát eszik, abból naponkint legalább öt kilót kellvén megennie, hogy erőben maradjon utoljára emésztése is megromlik. 2. Jól megrágjuk, amit eszünk. A ki ezt a szabályt meg nem tartja, megcsalja a gyomrát, mert azzal végzeteri el azt a dolgot, a mit a szájnak kellene megtenni. Tehát sohase együnk mohón. 3. Az eledel jól el legyen készitve. Ezért tartották azt a mi anyáink, hogy nem szabad addig a lányt férjhez adni, mig jó kenyeret nem tud sütni és főzni jól meg nem tanul főzni. Ha az életben megtaláljuk a szakácsné hajtüjét, bizony elmegy tőle a gusztusunk. 4. Télen zsirosabb kosztot megbir a gyomor, mint nyáron, mert a zsir főképen a test melegének fentartására szolgáló anyag lévén, akkor, mikor több melegre van szükségünk, többet vehetünk abból fel, mint mikor különben is nagy a meleg. Ezért van az, hogy nyáron jobban óhajtjuk a levest, gyümölcsöt, a vérbélü görögdinnyét, mint pl. a nyers szalonnát. 5. Ha gyomrunkat folyadékkal töltjük meg, különösen ha evés közben sok hideg vizet, bort iszunk, roszat teszünk. Ép igy akkor is, ha tulságos sok füszer felét használunk, vagy ha a rendőn megszózzuk eledelünket. 6. Az okos ember nem egyszerre eszik meg az egy napra való eleséget, hanem inkább többször eszik napjában keveset, mint egyszerre sokat. Az, a ki egy hétig koplal, hogy a sárnap lakmározhassék, a saját testét csalja meg, mert a test olyan, mint a gőzgép, folyvást füteni kell, hogy munkálkodása helyes legyen.

— **Aggelegények adója.** Ismételten felmerült több helyen a nőtlenségi adó eszméje. Bécsben a harmadik és nyolczadik kerületi választókörökben most egy idevonatkozó kérvénye ennek köszöni létét, a melyet a Reichsrath két háza és a kormány elé szándékoznak terjeszteni E kérvényben elpanaszolják, hogy mennyi gondot okoz a szülőknek a mily nélkülözésekkel jár a gyermekek illő nevelése; a fiatal embert besorozzák és a leányok alig-alig jutnak keresethez. Minthogy pedig önző okok vezérlik a legényembereket, midőn nem választanak életpárt s igy kivonják magukat a család alapitás gondjai alól, nem méltánytalan őket e czimen megadóztatni. Adókötelezeknek tekintendők mindazok, kiknek évi jövedelme eléri vagy meghaladja a másfélezer forintot. Ily módon az állam oly bevételhez jutna, melyből árvaházakat, ingyenes tanintézeteket stb. állithat fel, vagy a kis lotteriának eltörlése esetén ennek kárpótlásul tekinthetné. A kérvényezők hivatkoznak arra, hogy ezen adónem többfelé nem ismeretlen már és létezett a régi Rómában is. — Vajjon nem kellene-e nálunk is meginditani a mozgalmat ez ügyben? Hölgyeim s agglegény uraim! méltassák figyelmükre.

— **Laptársaink** figyelmébe. Több vidéki lapban olvassuk, hogy a huszárok nagy-kanizsai lóversenye alkalmával lováról leesett báró Perényi Ödön hadnagy holt hirét közlik. Hogy a fővárosi lapokat rémhirekkel ellátják figyelmetlen levelezőik, nem csodálkozunk, de azon igen, hogy a velünk cserevisonyban levő lapok helyi hireinket figyelemre sem méltatva, fővárosi hireket vesznek át, igy vannak a fentirt hadnagy urral is, ki a kanizsai kórházat elhagyva már állomésán, Pécsett van s halál helyett jó egészségnek örvend.

— **Alsó-Muraközben** a trachoma betegek létszáma még mindig 800 körül van. Tagadhatlan, hogyha erélyesen hozzá nem látnak a szabályszerü gyógyításhoz, oly erősen elterjedt volna, hogy gyökeres gyógyitásról szó sem lehetne. Igy azonban biztat a remény, hogy vészes terjedése megakadályozva lesz.

— **Zala-, Somogy- és Veszprém**vármegyék alispánjainak régóta tervezett értekezlete, illetve összejövetele a Balatonkultus egyetemleges programmjának megállapitása végett még az év öszén létre jön.

— **Magyar nemesség.** Ő Felsége a király Stirling Sándor nyugalmazott századosnak és törvényes utódainak a „Szentgyörgyvári“ előnévvel járó magyar nemességet adományozta.

— **A gyermekek órangyala.** A nagy-kanizsai 3-ik honv. lovasdandár, Szabadhegy tájékán, mult szerdán jelzett ellenségre az utolsó rohamot intézte; Az ezredek villámgyorsan fejlődtek, és a legádázabb roham közepette, a 7 ik huszár ezred arczvonala előtt 20—30 lépésnyire keresztben futva — mintha a földből nőtt volna ki — tünt fel egy 3—4 éves lányka Az idegrázó jelenetre minden sziv megrendült, kétségtelen volt, hogy a következő pillanatban a szerencsétlen gyermek összemarczangolva, a száguldó paripák patái alatt leheli ki ártatlan lelkét. Az ezred előtt rohanó Perczel ezredparancsnok figyelmeztetőt adott és az 5-ik századnak — melynek a gyermek ép arczvonala elé ért — jutott a teljesithetelen feladat egy életet megmenteni. A következő pillanatban a gyermek porfellegbe vész, majd a lovakat mesterileg parirozó derék huszárok örömriadása között, még csak fel sem döntve, az ezred mögötti porfelhőből bontakozott ki és futott tova az ártatlan teremtés. Hogy mi ez, csak az értheti meg, a ki tudja, hogy mi egy lovasdandárnak rohama.

— **Gyászhir.** Obláth Mór m. kir. posta- és távirda-főtiszt. hivatalfőnök és neje szül. Katscher Jenny, valamint Rikhárd, Robert, Ralf és Miranda gyermekeik szomorodott szivvel jelentik gyermekük, illetve testvérük: Obláth Renének folyó hó 19-én délutáni 4½ órakor, hat éves korában skarlát következtében történt gyászos elhunytát. A korán elhunyt földi maradványai e hó 21-én délután 3 órakor fognak a helybeli izraelita sirkert halottas házából örök nyugalomra tétetni. Nagy-Kanizsa. 1890. szeptember 19-én. Nyugodjék békében!

— **Jubileum.** Nagy-Kanizsa város egyik köztiszteletben álló szülöttje, a Wajdits-család egyik kitünő tagja, főtisztelendő Wajdits Gyula, pécsi egyházmegyei áldozár ur, ő Szentsége udvari káplánja és a pécsi papnövelde igazgatója, szeptember 24-én volt 25 éve, hogy szülőföldjén első szent miséjét mondotta. Negyedszázad beteit hogy egyházi fogadalma szerint nitbuzgalmas életét hivei lelki üdvére, Egyházunk dísze és dicsőségére fordittá. A szelid lelkületü, munkás, egyházi irót, nemesen érző jó barátot, de legkivált a buzgó és ájtatos lelkészt és jeles szónokot negyedszázados jubileuma évfordulatának alkalmából szivünkből üdvözöljük s imaszerüleg kivánjuk, miszerint a Mindenható egyik leghivebb szolgáját áldja meg minden testi-lelki jóval, hogy dicső pályáján továbbra is hitbuzgalmasan működhessék, nemes szivét minél több öröm érje, mert valóban meg is érdemli. Éljen!

— **A vörös-kereszt-egylet.** Károly-Lajos főherczeg, mint a magyar vöröskereszt-egylet védnök-helyettese az egylet igazgatóságához következő leiratot intézte: „Nagy örömömre szolgált a vöröskereszt-egyleti Erzsébet-kórházat ez évben is megszemlélhetni, a hol folyó hó 17-én — daczára annak, hogy látogatásomat előre nem jeleztem — példás rendet és tisztaságot találtam Ugyanazt tapasztaltam az anyagraktárak és a sebesült szállitó oszlopok barakjainak megszemlélésénél is. Szivesen ragadom meg ezen alkalmat, hogy e fölött élénk megelégedésemnek adjak kifejezést és ugy a kórház igazgatóságának, orvosai és tisztviselőinek, valamint a segédszemélyzetnek is legmelegebb köszönetemet és elismerésemet nyilvánitsam. Különös tetszésemmel találkozott az is, hogy az orvos és tisztviselő urak — megjelenésem után — igen gyorsan gyültek össze a kórházban. Bécsben, 1890. évi szept. 18. Károly Lajos főherczeg, s. k.“ A nagy kanizsai fiók-vöröskereszt-egyleti választmány a városi tanács támogatása mellett két ápolónőt küldött az országos egylet által Erzsébet-kórházában nyitott ápolónői tanfolyamra, hol a szükséges elméleti és gyakorlati ismereteket elsajátitva, mint szakértelmes ápolónők működhetnek. Elismerés e nemes buzgalomért Nagy-Kanizsa város tanácsának és a helybeli vörös-kereszt-egylet választmányának.

— **A nemzetközi** ornithologiai kongresszus előkészitő bizottsága kirándulásokat tervez az ország madártani szempontból érdekesebb pontjaira, igy gróf Festetics Tasziló ur balatonmelléki uradalmába is.

— **Heti felügyelő** a nagy-kanizsai önk. tüzoltóegylet tanyáján e héten Rothmann Béla főparancsnoki segédtiszt ur.

— **Heti biztosok** e héten a nagykanizsai Kisdednevelő Egyesület ovodájában Fischl Pálné és Scherz Albertné választmányi tag urnők.

— **A honvédujonczok** nem hivattak be október 1-re; az idén besorozottak csak 1891. márczius ra jelennek meg, amiatt, hogy a tartalékosokkal a Manlicher-féle fegyverek begyakorlását eszközlik.

— **Dr. Mayer Ferencz** köztiszteletű megyei járásorvos elhalálozása hirét költötte valaki; pedig csak a pécsi gyakorlatokra vonult be; a legjobb egészségnek örvend és orvosi hivatásában rendszerint buzgólkodik.

— **Örömmel** jelenthetjük, hogy a nagy-kanizsai izr. kereskedelmi iskolában használt Spitzer féle német tankönyv az izr. iskolaszék által azonnal mellöztetni rendeltetett. A gyors intézkedést teljesen helyeseljük.

— **Következő** gyászjelentést vettük: Bartos József a saját, valamint az alulirottak nevében fájdalomtelt szivvel jelenti felejthetetlen nejének, illetve jó anya, napa, anyós, nagyanya és rokonnak Bartos Józsefné született Lázár Annának f. hó 24-én éjjeli fél 12 órakor életének 56-ik, boldog házasságának 41-ik évében, a halldokló szentségek áhitatos felvétele után végelgyengülésben történt gyászos elhunytát. A drága halottnak földi maradványai e hó 26-án d. u. 5 órakor fognak a Telekyutcza 12. sz. házban a róm. kath. hitvallás szertartásai szerint beszenteltetni és a helybeli római katholikus sirkertben levő családi sirboltban örök nyugalomra helyeztetni. Az engeszteő szt.-mise áldozat következő nap, folyó hó 27-én d. e. 9 órakor fog a helybeli szent-Ferenczrendüek piébánia templomában a Mindenhatónak bemutattatni. Nagy-Kanizsa, 1890. évi szeptember hó 25 én. Áldás és béke lengjen a drága halott hamvai felett! Bartos József mint férj. Béla, Kálmán, Gyula, Juliska, Géza, Ödön gyermekei. Kováts Terézia férjezett Bartos Béláné menye. Schlumpf József vöje. Szidi, Anna, József unokái.

— **Grünfeld Alfréd** cs. és kir. kamaraművész rokonai látogatására városunkban időzik. Óhajtanók, hogy nemcsak rokonai és barátjai körében, hanem egy adandó hangversenyen a nagy közönség előtt is ragyogtatná művészetét.

— **A sümegi** felső leányiskolához, mely tudvalevőleg okt. 1 én nyittatik meg, az ottani iskolaszék kézimunkatanitásra Látos Rózsa, mennyiség és természettudományi szakra Török Vilma tanitónőket választotta meg.

— **Az idei** katonai ellenőrzési szemle 1890. október 2-án a m. k. honvédségi- és 1890. október 10. és 11 én a cs. és kir. közös hadseregbeli tartalékosok részére a Zöldfa kertben tartatik meg.

— **Műszaki bejárása** történt szept. 25 én a kottori-i állomáson a Hirschler nagykereskedő ház által még októberben elkészitendő iparvágány kiépitésének. Jelen voltak: Mark, vasuti és gőzhajózási felügyelő, Kostyál főszolgabiró, Lányi megyei főmérnök, Lukács déli vasuti főmérnök, Krippel forgalmi ellenőr, Zimmermann távirda-ellenőr a déli vasutnál, alsódomborui Hirschler Miksa a czég részéről és a kottori-i biró és jegyző. A bizottság az iparvágány létesitését kifogás nélkül elfogadta a tervezet szerint.

— **A „Hungária“** szálloda megnyitása október 18-án lesz, Konstantinápolyból hazaérkezett Horváth Laczi jeles zenekarának közreműködése mellett. Alkalmilag megemlitjük azt a roszakaratu hirt czáfolólag, mintha Halász Elek ur companistával épittetné házát. Ezt a hirt a „Vendéglősök Lapja“-ba irta valaki. Teljesen és kizárólag egyedüli tulajdona Halász Elek urnak ez uj szálloda.

— **A „Polgári Egylet“** köréből: Kérem szivesked jék becses lapjában fölemliteni, hogy a nagy-kanizsai polgári egylet választmánya folyó évi szeptember hó 24-én tartott ülésében a polgári egylet bérhelyiségeinek ujból leendő bérbeadását elhatározta. Az irásbeli ajánlatok folyó évi október hó 9-ig az egylet titkárához nyujtandók be, hol is a bérleti feltételek betekinthetők. A bérlet már ez évi november hó 1-én veszi kezdetét.

— **Felhivás.** Folyó hó 14-én este felé a város belterületén egy három soros láncz alaku karkötő elveszett. A becsületes megtaláló jelentkezzék a városi kapitánysággal, hol a tulajdonos által illő jutalomba részesittetik. Nagy-Kanizsán, 1890. Szeptember 15-én. A városi kapitánság.

— **Birtokvétel.** Az aradmegyei alcsilli, Almay-féle hagyatékhoz tartozó erdőbirtokot a mult héten gelsei Gutmann nagy-kanizsai nagykereskedőház egy százezer forintért megvásárolta.

— **Törvénykezés** köréből. A zalaegerszegi tvszék halálra itélte Kiss Sándor nyárádi lakost, aki testvérbátyját Kiss Györgyöt megölte. A királyi tábla megváltoztatta az itéletet és életfogytig tartó fegyházbüntetésre itélte. — A nagy-kanizsai tvszéknél Stromár Miklós segédjegyző, ki az alsó-lendvai takarékpénztárnál hamis kötelezvényekre 1430 frtot felvett, 4 évi börtönre, Kuzma Iván bünrészese pedig egy évre itéltetett. Felebbeztek.

— **Meghalt** a nagy-kanizsai közkórházban Pető György hülye, kit az utczán ismeretlen tettes barbármód elvert.

— **Hymen.** Néhai Rátz Antal városi orvos bájos leányát Rátz Ilona kisasszonyt ma, szept. 27-én délelőtt vezette oltárhoz Málics József zalavármegyei árvaszéki ülnök. Boldogság kisérje frigyöket!

— **Megyei r. h.** A keszthelyi „Amazon“ szállodát Govorcsin György hévizi bérlő vette át. — Tapolczán Somogyi József polg. isk. tanitó meghalt. — Luperszbeck József ny. ttartó Csáktornyáról állandóan Bpestre költözködött. — A zalaegerszegi tvszék börtönéből Árvai Szanyi József fegyencz megszökött. — Sárközi zenekara feloszlott. — Kottorinál egy 18 éves egyén a Murába veszett. — Az alsólendvai polg. isk. növendékszáma 75. — Az ukk-csáktornyai vasut megnyitása okt. 10-én lesz. — A galamboki olvasó-kör a devecseri égetteknek 5 frtot adományozott. — A novai esp. tanitói kör őszi gyűlése Kis-Szigeten tartatott szept. 25-én. — Tuba Károly zala-egerszegi lakós „Horváti“-ra magyarositotta vezetéknevét. — A zala-egerszegi tvszéknél aljegyzői állásra pályázat nyittatott.

— **Hazai r. h.** A magyar szinészet 100 éves jubileumának diszelőadása okt. 24—27-én lesznek. — Magyarország idei buza termését 43 millió mm. teszik. — A Franklin társulat évi nyeresége 66051 frt, osztaléka 13 frt 50 kr. — Ő Felsége Debreczen, Nagyvárad, és Székelyhidon 3400 frtot adományozott. — A temesvári lottóperben okt. 27-én lesz a végtárgyalás. — A Duna apad. — Mikén 24 lakház és 46 melléképület égett el. — Az influenza szórványos felléptét már hirlelik. — Lieczenmayer Sándor festészbazánkfia Münchenből Esztergomba jö nejével a primás vendégeképen. — A tengeri hajózás fölelügyelője Gr. Batthyány Tivadar beadta lemondását. — Kövessi Ede magyar bűvész meghalt. — A magyar fegyvergyár feloszlása és felszámolására okt. 11-én közgyülés lesz. Szomoru! — Az országgyülés okt. 1-ére összehivatott. — Garam-Szőlősön 173 ház égett el. — Gerőfi Andor szintársulata e télen Deésen szerepel. — A csanádi püspök installatiója szept. 24-én volt. — Az udvar hosszabb időre jö Budapestre okt. közepén. — A fővárosi főposta palotáját renoválják. — A pozsonyi uj Dunahidat Ferencz-Józsefhidnak nevezik.

— **Külföldi r. h.** A világ legnagyobb órája a philadelphiai városházán van, naponkint gőzgéppel buzzák fel. — A föld kereksége 41 ezer ujság jelenik meg. — Portugallia királyának leköszönését hirlelik. — **Bulgáriában a községi választások** a legszebb rendben történtek meg. — Indiában az utolsó 3 év alatt 3995 emberélet esett áldozatul a vadállatok támadásainak. — Joffrin párisi képviselő Boulanger ellenjelöltje meghalt. — Gróf Schaumburg, a hanani hg. morganatikus fia egy kóristáné miatt agyonlőtte magát. — A czárevics a bolgárkérdésben a czár kéziratát fogja a zultánnak elvinni. — Rómában az osztrák nagykövet épületére irridentista plakátokat ragasztottak. — Stein Lőrincz nemzetgazdász Bécsben meghalt. — Florenczban szept. 20-án leplezték le Victor-Emanuel szobrát.

Irodalom.

— **Uj orvostani folyóirat.** Folyó évi október hóban dr. Donath Gyula szerkesztése alatt és Grill Károly cs. és kir. könyvkereskedő kiadásában „Klinikai füzetek“ czimü havi folyóirat indul meg, mely az orvostan fontos kérdéseit egyes összefoglaló értekezésekben, főleg a gyakorló orvos igényeihez alkalmazottan fogja tárgyalni. Hazánk legkiválóbb klinikusai és orvosbuvárai, valamint a külföldön működő jeles honfitársak közreműködése biztositva van. Csekély ára, mely a legszélesebb elterjedését fogja lehetségessé tenni, 12 füzetre 4 frt, 6 füzetre csak 2 forint.

— **Kele György** költeményei a jövő héten kikerülnek sajtó alól. A népies irányu költeményeket lapunk közönsége jól ismeri, azért ajánljuk szives pártfogásába előfizetési, illetve megrendelési felhivását, mely igy szól: „Előfizetési, illetve megrendelési iv „Kele György költeményei“ czimü sajtó alatt levő kiadványra. Igen tisztelt olvasó közönség! A fent jelzett könyvecskében irói működésem egy részét rendeztem sajtó alá — kisebb költeményeimet, melyek nem születtek arra, hogy az eget ostromolják, vagy holmi aranyszőrü pegazuson, melyen a magas irodalmi klikk tagjai vontatják egymást fölfelé — repüljenek az égbe: ezek csak egyszerü pieria-rózsák: igaz, őszinte hangjai a szivnek, a kedély érzelemvilágának; szellemi ölelkezése, öröme, bánata a szerény lantosnak honfitársaival, s ő szivü, elérte czélját, ha a rokon lelkek megértik s vele éreznek; igénytelen, mint a természetes forrás a rejtett völgyeken, nem kiválva országos reklamokkal szellem-italát, mint valami fővárosi nagy vizvezeték, de azért ad enyhülést, a ki megkeresi. — A könyv csinosan kiállitva 10—12 ivnyi tartalommal jelenik meg, ára 1 frt. Előfizetni, illetve megrendelni lehet a szerzőnél Kottoriban, vagy a „Zalai Közlöny“ szerkesztőségében Nagy-Kanizsán. A könyv sajtó alatt van és szétküldése f. évi október hó folyamán történik, a miért a megrendelések vagy előfizetések mielőbbi beküldése tisztelettel kéretik. Gyüjtök minden tiz előfizető, vagy 10 megrendelés után tiszteletpéldányban részesülnek. Hazafias üdvözlettel: Kottoriban, 1890. szeptember 15-én. Kele György.“

— **Hornyánszky Viktor** akademiai könyvkereskedő kiadásában folytatólag megjelent Eötvös Károly Lajosnak „Az egyházi közigazgatás kézikönyve“ czimü munkájának 14. és 15-ik kettős füzete. Ára 60 kr. Nélkülözhetlen utmutató e jeles kiadvány lelkészek, birák, ügyvédek, tanitók s egyházi ügyekben működő tisztviselők számára.

— **Tüzoltó-induló.** „Előfizetési felhivás az összes magyar tüzoltó testületeknek ajánlott s legközelebb nyomtatásban megjelenő „Magyar-török tüzoltó-induló“-ra. Ezen, gróf Széchenyi Ödön pasa ő nagyméltósága dallamai után Hegyei Géza, Konstantinápolyban élő zongoraművész hazánkfia által zongorára áttett induló tiszta jövedelmének fele a magyar tüzoltó-testületek javára fog fordittatni és annak idején hirlapilag nyugtáztatni. A példányok gróf Széchenyi Ödön pasa ő nagyméltósága jól sikerült arczképén kivül jelenetekkel a tüzoltó-életből lesznek feldiszitve. Előfizetési ár: egy forint. Az előfizetési ivek és pénzek kéretnek f. évi november 1-ig „t. cz. Benedek Károly ur, a konstantinápolyi magyar-egylet pénztárnoka, Konstantinápoly, Hotel Pest“ czim alatt beküldetni. Eddig tudomásunk szerint előfizetett a nagy-kanizsai önkéntes tüzoltó egylet zenekara és Sallér Lajos főparancsnok ur. További előfizetések a tüzoltói laktanyán elfogadtatnak.

— **Zrinyi egy ismeretlen munkáját** bocsátotta közre Kanyaró Ferencz. Zrinyi Miklós e művében, mint kiváló politikus mutatja be magát. Óva inti a nemzetet, hogy vonakodjék a némettől, a mely Magyarországnak csak vesztét akarja. Az emlékirat tehát, mely válaszul szolgál a németimádó pasquillusra, nemcsak irodalmi értékkel, de történi becscsel is bir, élénk világot vetvén ama kor politikai küzdelmeire. A mü ára 60 kr.

— **„A magyar** állami tisztviselők helyzete és ennek javulhatása“ czimü röpirat jelent meg az Athenaeum kiadásában. Ára 40 kr. Sok jóakarattal irt mü a közigazgatás államositása ügyében kiván hatást gyakorolni.

Papirszeletek.

Egyforma veszteség.

Egy füzfapoéta azzal dicsekedett egy társaságban, hogy azon nap született, mikor Petőfi meghalt.

— Mindkettő nagy veszteség az irodalomra! Vágja oda egy szellemes egyén.

Bosszankodás.

— Sohase üljön a vonat utolsó kocsijába, mert az szörnyen összerázza az embert . . .

— Nem ülök . . . dehát miért is csatolják a vonatokhoz azokat a kiállhatatlan utolsó kocsikat.

Szigorlaton.

Tanár: Nem tudja, mi a csalás?... Hogy lehet azt nem tudni?... Hát uraságod sohasem csalt életében?

Vegyes.

— **Zágrábi marhavásár.** Az egy hó előtt életbe léptetett heti marhavásár forgalma, mint ezt a hivatalos adatokból látjuk, mindinkább élénkül. Szarvasmarhák, lovak és disznók felhajtása fokozatosan emelkedik és igy a hazai és idegen marhakereskedőknek kedvező alkalmat nyujt a bevásárlásra. Főleg szarvasmarhák és disznóban bővelkednek a szerdai hetivásárok és a felhajtott árú mint minőségmint mennyiség, illetőleg minden kivánatnak a legnagyobb mérvben megfelel és ezen körülménynek tulajdonithatjuk azt, hogy a bécsi husárak éppen folyamatban levő emelkedése alkalmából a magisztrátus az ottani marhakereskedőket és mészárosokat a zágrábi marhavásárra utasitotta, hol kedvező bevásárlásokat eszközölhetnek. Ezen körülmény folytán előreláthatólag a zágrábi szerdai marhavásárok, melyeken már is a legtávolabb vidékről jelennek meg a marhakereskedők, tetemesen fognak élénkülni.

Ki nyert?

Huzás szept. 20.

Budapest: 38 5 29 10 61.

Huzás szept. 24.

Prága: 39 83 12 82 67.

Szerk. üzenet.

— A. 3 is van, Polgári Egylet, Casino és Társas-Kör, mindegyik bir könyvtárral. Sőt ingyenkönyvtár is létezik. A könyv még most is kölcsönzés alatt van.

— L. S. Soraid kereszteztek a mieinket. Azóta minden rendben van.

— F. B. E. Az üzeneteket átadtam.

— Bécs. Nem közölhetjük.

— P—r. Sajnálatunkra, nem a mi lapunkba való.

Vasuti menetrend.

Indul Kanizsáról.

Reggel.

Prágerhof	5 óra 18 perczkor		postavonat
Barcs	5 óra 28	„	postavonat
Budapest	6 óra 4	„	gyorsvonat
Budapest	7 óra 30	„	vegyesvon.
Bécsujhely	6 óra 55	„	postavonat

Délben.

Budapest	2 óra — perczkor		postavonat
Pragerhof	2 óra 45	„	postavonat
Sopron	2 óra 15	„	postavonat
Barcs	2 óra 25	„	postavonat
Szt.-Iván	5 óra 26 d. u.		vegyesvon.

Este

Prágerhof	12 óra 35 perczkor		gyorsvonat
Budapest	12 óra 26	„	postavonat
Bécsujh.	12 óra 34	„	postavonat

Érkezik Kanizsára

Reggel.

Bécsujh.	4 óra 16 perczkor		postavonat
Budapest	4 óra 26	„	postavonat
Pragerhof	5 óra 54	„	gyorsvoant
Szt. Iván.	8 óra 9	„	vegyesvon.

Délben.

Sopron	1 óra 44 perczkor		postavonat
Pragerhof	1 óra 15	„	postavonat
Barcs	1 óra 40	„	postavonat
Budapest	1 óra 59	„	postavonat

Este.

Budapest	10 óra 40 perczkor		vegyesvonat
Bécsujh.	10 óra 26	„	postavonat
Budapest	12 óra 25	„	gyorsvonat
Pragerhof	11 óra 44	„	postavonat
Barcs	11 óra 34	„	postavonat

Weisse Seidenstoffe von 60 kr. bis fl. 11.45 p. Meter — glatt und gemustert (ca. 150 versch. Qual.) — vers. roben- und stückweise porto- u. zollfrei das Fabrik-Depot G. Henneberg K. u. K. Hoflieferant), Zürich. Muster umgehend. Briefe kosten 10 kr. Porto. 3904—2.

Felelős szerkesztő és kiadó:
BATORFI LAJOS.
Laptulajdonos: WAJDITS JÓZSEF.

8648 sz. 1890. 3976

Hirdetmény.

Nagy-Kanizsa város rendezett tanácsa részéről közhirré tétetik, hogy a belső piaczi helypénzszedési jog 13501 frt, az országos heti marhavásári jog pedig 1681 frt kikiáltási ár mellett 1891. évi január 1-től fogva három egymásutáni évre, vagyis 1893. évi deczember hó 31-ig terjedő időre, folyó évi október 6-án délelőtt 10 órakor a városház tanácstermében nyilvános szóbeli árverés utján a legtöbbet igérőnek bérbe fog adatni.

Miről a bérbe venni szándékozók azzal értesittetnek, hogy bánatpénzül a kikiáltási ár 10%-ka készpénz, takarékpénztári könyvecske, vagy óvadékképes papirokban az árverés megkezdése előtt a kiküldött bizottság kezéhez leteendő.

Az árverési feltételek, melyek egyuttal a szerződés pontjait fogják képezni, a városház tanácstermében a hivatalos órák alatt az árverés megkezdéséig bárki által megtekinthetők.

Nagy-Kanizsán, 1890. szept. 20.

A városi tanács.

3856

Brandt Rich. gyógyszerész
svájczi labdacsai
12 év óta ismeretesek, gyakorló orvosok s a közönség által mint olcsó, kellemes, biztos, árártalmatlan házi- és gyógyszer alkalmazva s ajánlva. Kipróbálták:
Dr. prof. v. Frerichs, Berlin etc.
Dr. prof. Virchow R., Berlin.
v. Seitz, Munchen.
Reclam, Leipzig (3).
v. Insbaum, München.
Hertz, Amsterdam.
v. Korczynski, Krakó.
Brandt, Kolozsvár.
v. Scanzoni, Würzburg.
Witt C., Kopenhaga.
Zdekauer, St. Petersburg.
Soederstädt, Kasan.
Lambl, Varsó.
Forster, Birmingham.
az altest szerveinek bajaiban, gyomorban, rendetlen szokásoknál, más- és aranyeres betegségeknél, szédülés, étványtalanság stb. Brandt féle labdacsok mint: Fejfájás, szorulás, molyszorulás, nehéz légzés, étványtalanság stb. Brandt féle labdacsok mint: a nők legtöbbjeinek szenvedése, mint: fehérfolyás, vérszegénység, szépséghibák, mint: kiütés, pattanás, mitesszerek stb. kitűnő hatásúak.
Kelő óvakodva végett a vevő kéretnek a gyógyszertárakban kaphatók, vagy pl. 6 db. 1 frt. Minden darabon a Brandt Rich. gyógyszerész aláírásával van ellátva. Egy fehér kereszten vörös mezőben a „Brandt Rich. gyógyszerész" felirat van. Ezen szavak alatt: „Apotheker Rich. Brandt's Schweizer Pillen" szerepel. Egy doboz czimlapja a Brandt Rich. gyógyszerész aláírásával van ellátva. Minden doboz czimlapja a Brandt Rich. gyógyszerész aláírásával van ellátva. Minden doboz czimlapja a Brandt Rich. gyógyszerész aláírásával van ellátva. Minden doboz czimlapja a Brandt Rich. gyógyszerész aláírásával van ellátva.
Apotheker Rich. Brandt's Schweizer Pillen
Brandt
Rich.
Apotheker
Brandt's Schweizer Pillen
Brandt
Rich.
Apotheker
Brandt's Schweizer Pillen
Brandt
Rich.
Apotheker
Brandt's Schweizer Pillen

HAUSER EDE

cs. és kir. udv. kő-faragómester
gránit-, szenit-, porphyr- és márványszobrok gyára.
Bécs, IX. Spitalgasse Nr. 19. H.
Téglagyárak, kőbányák, gőzcsiszoló és fűrész-malom tulajdonosa.
Dusan felszerelt raktára kész
SIR-SZOBROKNAK
kriptafedők granitből, kriptaráczsozatok és sirlámpák stb. Kripták teljes elkészitésére való megbizások, szobrok áthelyezése, valamint minden e szobrászatba vágó munkálatok pontosan és olczón eszközöltetnek. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. Üzletalapitási év 1847. 3947.

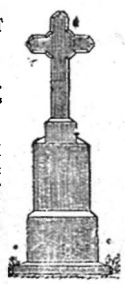

A legnépszerűbb és a legelterjedtebb magyar napilap. — X-ik évfolyam. — A legnépszerűbb és a legelterjedtebb magyar napilap.

BUDAPESTI HIRLAP

Szerkesztők és laptulajdonosok:
Csukássi József és **Rákosi Jenő.**

A „Budapesti Hirlap"-nak a hazai müvelt olvasóközönség vetette meg alapját. A lap eleitől fogva megértette a magyar közönség szellemét, minden pártérdek mellőzésével küzdött nemzetünk- és fajunkért, ez egyetlen jelszóval: **magyarság!** Viszont az ország legkiválóbb intelligenciája is azonositotta magát a lappal, fölkarolva azt oly módon, mely páratlan a magyar ujságirás történetében. A hazai sajtóban máig a legfényesebb eredményt a „Budapesti Hirlap" érte el; legnépszerűbb, legelterjedtebb lapja az országnak.

A „Budapesti Hirlap" politikai czikkeinek iránya, mint eddig, ugy ezentul is mindenkor nemzeti és a pártérdekektől független. Politikai hirei széleskörü összeköttetések alapján a legmegbizhatóbb forrásokból származnak. Az országgyülési tudósitásokat a gyorsirói jegyzetek alapján szerkesztik. Magyarország politikai és közélete felől távirati értesülésekkel látnak el rendes levelezők, minőkkel minden városban, sőt nagybb községben is bir a lap.

„Budapesti Hirlap" távirati tudósitásai manap már teljesen egy fokon állanak a világsajtó legjobban szervezett hirszolgálatával. A „Budapesti Hirlap" Tárczarovata a lapnak egyik erőssége és mindig gondot fordit rá, hogy megmaradjon előkelő szinvonalán.

A napi rovatokat kitünő szurnalisták szerkesztik s a helyi értesülés ismert legügyesebb tudósitókra van bizva. Rendőrségi és törvényszéki rovatai külön-külön szerkesztői a főváros zötét eseményeit is mindig oly hangon tárgyalják, hogy a „Budapesti Hirlap" helyet foglalhat minden család asztalan. A közgazdasági rovatban a magyar gazda, birtokos, iparos, kereskedő megtalálja mindazt, a mi tájékozásra szükséges. A regényosarnokban csak kiváló irók legujabb müveit közli.

Az előfizetés föltételei:

Egész évre 14 frt, félévre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr., egy hóra 1 frt 20 kr. Az előfizetések vidékről legczélszerübben postautalványnyal eszközölhetők következő czim alatt:
A „Budapesti Hirlap" kiadóhivatalának, IV. kerület, Kálap-utcza 16. szám.

3974

3538

A SOULAC-I APÁTSÁG (Franczia-Ország)
Dom MAGUELONNE, prior
Főtisztelendő Benedek rendi atyái
FOGVIZE, FOGPORA ÉS FOGPASTÁJA
2 ARANY ÉREM: Brüssel 1880, London 1884
A legmagasabb kitüntetések
Feltalálta az 1373 ik éven BOURSAUD PÉTER prior által.
« A főtisztelendő benedekrendi atyák fogvizének használata, naponkint néhány cseppet vizbe véve, megakadályozza és gyógyitja a fogak odvasságát melyekre: fehérséget és szilárdságot kölcsönöz, a mennyiben a foghust erősiti s teljesen egészségessé változtatja.
« Szolgálatot teszünk tehát olvasóinknak, midőn őket ezen régi és practicus készitményekre figyelmeztetjük, melyek a legjobb gyógyszert és a fogfájás ellem egyedüli óvszert képezik. »
A ház megalapitatott 1807 ben.
Vezérgyárnok SEGUIN 196 & 198, rue Croix-de Seguin BORDEAUX
Kapható minden nagyobb illatszerésznél, gyógyszertárban és gyógyszerkereskedésben.

A feltaláló dr. Meidinger tanár ur által kizárólag fölhatalmazott
gyár Meidinger kályhák
készitésére,
Heim H.
Döblingben, Bécs mellett.
3965 a) Bécsben: I. Michaelerplatz 5.
Budapesten: Thonet-udvar. Prágában: Pfaffergasse 5.
Londonban: 41. Holborn Viaduct E. C. Mailandban: Corso Vitt. Emanuele 38
Szabadalom valamennyi államban.
Minden kiállitáson az első éremmel jutalmazott legelőnyösebb szabályozó töltő- és szelelő kályhák dupla köpenyel.
Kokszszal való tüzelésnél az égési időtartam tetszés szerinti, kőszénnel való tüzelésnél 24 órai.
Több szobának fütése csak egy kályha által.
Waggon-kályhák.

„Meidinger"-kályhák.
Az utánzások kikerülése végett óva intünk indenkit mellékelt védjegyünkre, mely a kályhák ajtainak belső felein beöntve vannak.
MEIDINGER-OFEN H. HEIM
„Vesta" kályhák.
Zajtalanul tölthető. Pormentes eltávolitása a hamu- és salaknak. A köpenyek a pornak kitisztitásánál eltávolithatók a nélkül, hogy a kályhát széjjel kellene szedni.
„Helios" kandalló vagy kályha, füstemésztő, látható tüzzel.
Egy kandalló vagy kályha több helyiségnek fütésére függetlenül szolgálhat Tetszészerinti égési tartam kokszszal, kőszénnel vagy barna szénnel tüzelésnél Zajtalan töltés. A hamu és salak pormentes eltávolitása.
Rosszul fülő kandallók átalakittatnak.
Füstemésztő Caloriferek,
központi légfütések- és szellőzőkészülékekhez.
Szárító készülékek ipar- és gazdasági czélokra.
Prospectusok és árjegyzékek bérmentesen és ingyen.

Wajdits József könyvnyomdájából Nagy-Kanizsán.